

1850

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

OF MEDICAL RESEARCH

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
OF MEDICAL RESEARCH
540 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637

LIBRARY

OF MEDICAL RESEARCH

540 EAST 58TH STREET

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
OF MEDICAL RESEARCH
540 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60637

CONFERENCE

2 (Issue)

**Assam
Legislative Assembly
Debates**

OFFICIAL REPORT

*FOURTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN
DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION
OF INDIA*

BUDGET SESSION

VOLUME 1

NO. 15

The 13th March, 1968

मत्स्यमेव जयते

1988

Printed at Purbanchal Printers, G. N. B. Road,
Ambari, Guwahati-781 001.

THE ADAM DELICATE ASSOCIATION

THIRD EDITION 1933

NUMBER 1

THE ADAM DELICATE ASSOCIATION

Proceedings of the Fourth. Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Fourth General Elections under the Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong at 10 A. M. on Wednesday, the 13th March, 1968

PRESENT :

Shri Hareswar Goswami, B. A. (Cal.), M. A. (Cantab.), Barrister-at-Law, Speaker, in the Chair, Nine Ministers, Five Ministers of State, Three Deputy Ministers and Fortyeight Members.

QUESTIONS AND ANSWERS
STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

Re : Number of Employees in the Director of
Social Welfare Office

Shri Kandarpa Narayan Banikya asked :

*87. Will the Minister-in-charge of Social Welfare be pleased to state—

(a) How many employees are there in the office of the Director of Social Welfare, Assam, Shillong ?

(ক) শ্বিলঙৰ অসম সমাজ-কল্যাণ বিভাগৰ অধিকর্তা সঞ্চালক অফিচত কিমান কৰ্মচাৰী আছে ?

(b) Will Government please lay a statement a list showing community-wise the number of employees of this Directorate ?

(খ) এই অধিকর্তা সঞ্চালকৰ তলত থকা কৰ্মচাৰী-সংখ্যাৰ এখন তালিকা সম্প্রদায়-ভিত্তিত অনুগ্রহ কৰি দিব নে ?

Shrimati Padma Kumari Gohain (Minister of State, Social Welfare) replied :

87. (a)—There are 25 employees at present in the office of the Director of Social Welfare, Assam, Shillong.

(ক)—খিলঙৰ অসম সমাজ-কল্যাণ বিভাগৰ অধিকৰ্তা সঞ্চালক অফিচত বৰ্তমানে ২৫ জন কৰ্মচাৰী আছে।

(b)—Number of employees, community-wise, for the entire Directorate working in Assam are given below—

Name of community	Number of employees
1. Assamese	67
2. Bengalee	41
3. Garo	2
4. Khasi	2
5. Mikir	1
6. Mizo	5
7. Nepali	8
8. Punjabee	3

(খ)—সৰ্বো অসমতে এই অধিকৰ্তা সঞ্চালকৰ তলত কাম কৰা সম্প্ৰদায়-ভিত্তিক কৰ্মচাৰীৰ সংখ্যা তলত দিয়া হ'ল—

সম্প্ৰদায়ৰ নাম	কৰ্মচাৰীৰ সংখ্যা
(১) অসমীয়া	৬৭
(২) বঙালী	৪১
(৩) গাৰো	২
(৪) খাচী	২
(৫) মিকিৰ	১
(৬) মিজো	৫
(৭) নেপালী	৮
(৮) পাঞ্জাবী	৩

Shri Giasuddin Ahmed—এইটো কথা কেনেকুৱা হ'ল।

ইমানজন মিকিব, ইমানজন নেপালী, ইমানজন পাঞ্জাবী, ইমানজন বঙালী ইত্যাদি কৈ দেখুৱাইছে। এওঁলোক অসমীয়া নহয় নেকি ?

Shrimati Padma Kumari Gohain—প্ৰশ্ন অনুযায়ীহে উত্তৰ দিয়া হৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua—ভাষাৰ ভিত্তিত প্ৰশ্নটো কৰা নাই গতিকে উত্তৰ সাংবিধানিক অনুযায়ী হোৱা উচিত নহয়নে ?

Shrimati Padma Kumari Gohain—সেইদৰে চাবলৈ গলে অসমৰ বঙালী বুলিয়েই কব লাগিব।

Shri Bhadra Kanta Gogoi—যিকেইজন বঙালী বুলি দেখুওৱা হৈছে সেই কেইজন অসমৰে বঙালী মানুহ নে বাহিৰৰ বঙালী মানুহ।

Shrimati Padma Kumari Gohain—অসমত কাম কৰিছে যেতিয়া অসমৰে বুলি ধৰিব লাগিব।

Shri Mohidhar Pegu—অসমত থকা বঙালীসকলক বঙালী বুলি ধৰা হয়নে অসমীয়া বুলি ধৰা হয়।

Shrimati Padma Kumari Gohain—সাম্প্ৰদায়িক হিচাবে প্ৰশ্ন কৰা হৈছিল কাৰণেই উত্তৰতো সাম্প্ৰদায়িক ভিত্তিত দেখুওৱা হৈছে।

Mr. Speaker—প্ৰশ্নটো শ্ৰীবনিকা ডাঙৰীয়াই কৰিছিল গতিকে প্ৰশ্নটো উদ্দেশ্যটো তেখেতেহে কব পাৰিব।

Shri Kandarpa Narayan Banikya—মই শুনিবলৈ পাইছিলো যিবিলাক বঙালী মানুহ নিয়োগ কৰা হৈছে তেওঁলোক অসমৰ মানুহ নহয়, এইটো হয় নে?

Shrimati Padma Kumari Gohain—মই কৈছোয়েই যে অসমত বাস কৰা বঙালী ভাষা-ভাষী লোক বঙালী সম্প্ৰদায়ৰ হলেও অসমীয়া বুলিয়েই ধৰিব লাগিব। কিন্তু প্ৰশ্নটো কৰা হৈছে সম্প্ৰদায় হিচাবে সেইকাৰণে উত্তৰটো সম্প্ৰদায় ভিত্তিত দিব লগা হ'ল।

Shri Gauri Sankar Bhattacharjee—এই যে সম্প্ৰদায়ৰ ভিত্তিত বিভিন্ন ৰকমে বিভিন্ন দৃষ্টিভংগীত চোৱা যায় বা কেতিয়াবা জাতিৰ

ভিত্তিত, কেতিয়াবা ১১ দিনীয়া, বামুনীয়া, ১ মহীয়া এইদৰে বিভিন্ন দৃষ্টিভঙ্গীৰ শেষ নাথাকিব। গতিকে সাংবিধানত যেতিয়া এনে কোনো ব্যৱস্থা নাই তেনেস্থলত আমাৰ সাম্প্ৰদায়িক দৃষ্টিভঙ্গীৰে কথাটো উঠাই দিব নোৱাৰিনে ?

Shrimati Padma Kumari Gohain—সদস্যসকলে যদি এইদৰেই ভাবে তেন্তে অন্যভাবে প্ৰশ্ন কৰা উচিত। সদস্যসকলে যদি তেনেভাবে প্ৰশ্ন নকৰে তেনেহলে নিশ্চয় ভাল কথাই। এই বিষয়ে অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়াৰ লগতো কথা পাতিছিলো।

Mr. Speaker—হয়, প্ৰশ্নটো বৰ জটিল ধৰণৰ। প্ৰশ্নটো যদি সাম্প্ৰদায়িকতাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি উত্তৰ বিচৰা নহয় তেনেহলে তাৰ উত্তৰো আন ধৰণৰ হব। গতিকে এই ধৰণৰ প্ৰশ্ন হব লাগে নে নালাগে এই বিষয়ে সকলোৱে আলোচনা কৰি স্থিৰ কৰা ভাল। মই এটা প্ৰশ্ন পাইছিলো যত সোধা হৈছিল “কোন জাতিৰ কিমান মানুহ” — সেই প্ৰশ্নটো মই নামঞ্জুৰ কৰি দিছো।

Shri Dulal Chandra Barua—অধ্যক্ষ মহোদয় আমাৰ কিছুমান সাংবিধানিক ভাগ আছে। সেইবোৰৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি প্ৰশ্ন কৰিলে একো নহয়। সাম্প্ৰদায়িক ভিত্তিত কৰাটো ভাল বুলি নেভাবো। আৰু এই Social Welfare বিভাগটো ইয়াত নেৰাখি কোনো কেন্দ্ৰীয় ঠাই যেনে গুৱাহাটীলৈ স্থানান্তৰিত কৰাৰ কথা চৰকাৰে ভাবিছেনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha—অধ্যক্ষ মহোদয় ইয়াৰ আগতে যিটো আলোচনা কৰা হৈছিল এইটো প্ৰশ্নৰ বিষয়েই নহয় আগতে উল্লেখ কৰা প্ৰশ্নৰ সম্পৰ্কেও যদি মাননীয় সদস্যই কৰা প্ৰশ্ন আপুনি admit কৰে আৰু চৰকাৰৰ হাতত তথ্যপাতি থাকিলে তাৰ উত্তৰ দিয়া হয় যদিহে Public interest ত বাধা নপৰে। অৱশ্যে প্ৰশ্নটো admit কৰাৰ সময়তে সংশোধিত ভাবে কৰিলে বেয়া নহয়।

Mr. Speaker—Social Welfare অফিচটো কেন্দ্ৰীয় ঠাই যেনে গুৱাহাটীলৈ নিব লাগে।

Shri Bimala Prasad Chaliha — কেৱল Social Welfare অফিচেই নহয়, কোন কোন অফিচ স্থানান্তৰ কৰিব পাৰি সেইটো বিবেচনাখীন হৈ আছে।

Shri Prabhat Narayan Choudhury — এই Social Welfare বিভাগৰ কাৰণে স্কুলীয়া সচিব আছেনেকি ?

Shrimati Padma Kumari Gohain — হয় এজন সচিব আছে। লগতে পিচে জেইল বিভাগো আছে।

Shrimati Lily Sen Gupta — যিবোৰ কৰ্মচাৰীৰ কথা উল্লেখ কৰিছে তাৰ ভিতৰত মহিলা কৰ্মচাৰী কিমান ?

Shrimati Padma Kumari Gohain — মহিলা কৰ্মচাৰী কিমান আছে সেই তথ্য মোৰ হাতত সম্প্ৰতি নাই।

Shri Prabhat Narayan Choudhury — এজন সচিবৰ কাৰণে যথেষ্ট হয়নে ?

Mr. Speaker — তেখেতে কৈছে যে জেইল বিভাগো সাদৃশী দিছে।

Shri Giasuddin Ahmed — সমাজ কল্যাণ বিভাগে কি কাম কৰে ?

Shrimati Padma Kumari Gohain — যিবোৰ সমাজ কল্যাণ অনুস্থান আছে সেইবোৰ এই বিভাগৰ বিষয়াসকলে তদাৰক কৰে। তাবোপৰি সমাজৰ পৰা বঞ্চিতা তিবোতাবোৰক এটা গৃহত আশ্ৰয় দি থকা মেলা, কাৰিকৰি বিদ্যাৰ শিক্ষা দি সমাজৰ উপযুক্ত কৰা হয়। আৰ্কাঁ মাউৰা ল'ৰা-ছোৱালীকো সেইদৰেই শিক্ষা দান কৰি সমাজৰ উপযুক্ত কৰা হয়।

Shri Dulal Chandra Barua — শিশু কল্যাণ বুলি এটা বেলেগ বিভাগ আছে নেকি ? যদি আছে কি কাম কৰে ?

Shrimati Padma Kumari Gohain — সমাজ কল্যাণ বিভাগতে শিশু কল্যাণ মাতৃ মঙ্গল আদি আটাইবোৰ আছে।

Re: Location of the Administrative and Executive sides office of Ahatguri Mouza of Majuli at Jorhat

Shri Mohidhar Pegu asked :

*88. মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অহুগ্রহ কৰি জনাব নে—

(ক) চৰকাৰে এই কথা জানে নে যে মাজুলীৰ আহতগুৰি মৌজাৰ প্ৰশাসনীয় অংশ (Administrative side), যেনে মহকুমা পৰিষদ, আঞ্চলিক পঞ্চায়ত আৰু পুলিচ, গোলাঘাট মহকুমাত আৰু কাৰ্য্যকৰী অংশ (Executive side), যেনে বাজহ, গড়কাপ্তানী আৰু শিক্ষা, যোৰহাট মহকুমাত থকাৰ বাবে উক্ত মৌজাৰ বাসিন্দাসকলে অশেষ অসুবিধা ভোগ কৰিব লগা হৈছে ?

(খ) যদি জানে, তেন্তে অতি সোনকালে সেই মৌজাৰ প্ৰশাসনীয় অংশটোও যোৰহাটতে সেই অঞ্চলৰ লোকসকলক যাবতীয় কাম-কাজৰ সুযোগ দিয়াৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব নে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) replied :

(ক) আৰু (খ) এই প্ৰসংগত শৰৎকালীন অধিবেশনৰ ২৩৮ নম্বৰ (unstarred) (ক) আৰু (খ) প্ৰশ্নৰ ১৯৬৭ চনৰ ১০ নবেম্বৰৰ দিনা দিয়া উত্তৰলৈ মাননীয় সদস্যৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হ'ল।

এই প্ৰসংগত মই আগেয়ে দিয়া উত্তৰটো দি দিওঁ “আহতগুৰি মৌজাৰ প্ৰশাসনীয় অংশ গোলাঘাট মহকুমাত আৰু কাৰ্য্যকৰী অংশ যোৰহাট মহকুমাত থকাত বাইজে যি অসুবিধা ভোগ কৰিবলগীয়া হৈছে সেই কথা চৰকাৰে জানে আৰু তাৰ প্ৰতিকাৰৰ উদ্দেশ্যে চৰকাৰে অনুসন্ধান কৰিছে।”

Shri Mohidhar Pegu - আগলুক বছৰৰ ভিতৰতে প্ৰশাসনীয় আৰু কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা একেলগ কৰি জনসাধাৰণৰ অসুবিধাৰ ওৰপেলাব বুলি আশা কৰিব পাৰেনে ?

Shri Bimala Prasad Chaliha—বৰ্ত্তমান কমিচনাৰক পৰীক্ষা কৰি চাবলৈ দিয়া হৈছে আৰু তেওঁৰ প্ৰতিবেদনলৈ বাট চাইছো।

Shri Dulal Chandra Barua—প্ৰতিবেদনখন কেতিয়া আশা কৰিব পাৰো।

Shri Bimala Prasad Chaliha—মই খবৰ কৰিম।

(Starred question No. 89 was not put as the member was absent)

Re : Lands in Nagrijuli Tea Estate

Shri Moneswar Boro asked :

*90. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that 252.74 acres of waste land are lying under the Nagrijuli tea estate which situated on the side of river Barnadi ?
- (b) Whether the Government will be pleased to acquire the 252.74 acres of land from the Nagrijuli tea estate and settle with the deserving local landless cultivators ?
- (c) If so, when ?
- (d) If not, why ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Revenue) replied :

90. (a)—Yes. But out of that area some portion has been eroded by the river Barnadi and the actual area after erosion now comes to 176.94 acres.

(b)—The land cannot be requisitioned as the garden has got no surplus land as per 1 : 2 formula.

(c)—Does not arise.

(d)—Does not arise in view of (b) above.

Shri Maneswar Boro—একোখন চাহ বাগিছাত কিমান ষাট থাকিব পাৰে আৰু খাচ মাটি কিমান থাকিব পাৰে এই ১ঃ২ ফৰমুলা মতে ?

- Shri Mahendra Mohan Choudhury**—এই নাগ্ৰীজুলী চাহ বাগিছাত মাটিৰ মুঠ পৰিমাণ হ'ল ২৩২০'২২ একৰ। তাৰ ভিতৰে চাহখেতি থকা মাটিৰ পৰিমাণ হ'ল ১৯৯২'৩৩ একৰ। এই ১:২ ফৰমুলা মতে বাগিৰ পৰা মাটিৰ পৰিমাণ হ'ল ৩৮৭৬'৯৯ একৰ। কিন্তু এই ফৰমুলা মতে ১৫৫৬'০৭ একৰ মাটি কম আছে।
- Shri Gouri Sankar Bhattacharyya** : তেখেতসকলৰ নিজৰ গ্ৰাণ্টত কিমান মাটি আছে বা নাই সেইটো প্ৰশ্ন নহয়-প্ৰশ্নটো হৈছে এইমতে ২৫২'৫৪ একৰ মাটি, সেইমাটি চৰকাৰৰ হয়নে নহয়।
- Shri Mahendra Mohan Choudhury** : সেইটো গ্ৰাণ্টৰ ভিতৰৰ মাটি।
- Shri Bhadra Kanta Gogoi** : এইবিলাক 'ফি চিম্পল' গ্ৰাণ্টৰ নে পট্টাৰ মাটি ?
- Shri Mahendra Mohan Choudhury** : 'ফি চিম্পল'।
- Shri Dulal Chandra Barua** : এই কথা সঁচানে যে, এই চাহ বাগানখনে বেছি মাটি লৈ আছে ?
- Shri Mahendra Mohan Choudhury** : মই নাজানো।
- Shri Moneswar Boro** : নাগ্ৰীজুলি বাগানত খেৰাজ মাটি কিমান আছে চৰকাৰে জানেনে ?
- Shri Mahendra Mohan Choudhury** : খবৰ কৰিলেহে জানিব পৰা হ'ব।
- Shri Moneswar Boro** : ১৫ বিঘা ভেনে মাটি আছে-মই জনাত।
- Shri Dulal Chandra Barua** : এই বাগানৰ মাটি কমহে আছে বুলি কৈছে ১:২ ফৰমুলাত নপৰে। এই কথা সঁচানে যে, বাগানৰ অধিকৰ্ত্তাসকলে চৰকাৰী নীতিৰ বিপৰীতে বাগিৰৰ মানুহ আনি খেতি কৰিবলৈ বহুৱাইছে ?
- Shri Mahendra Mohan Choudhury** : এনে খবৰ চৰকাৰৰ নাই।

Shri Bhadra Kanta Gogoi : ১ : ২ ফৰমুলাৰ ভিতৰত নপৰে বুলিয়েই কি চৰকাৰৰ কামত নালাগে বুলি মালিকে বাগানৰ গ্ৰাণ্টৰ মাটি আনক বিক্ৰি কৰাটো বন্ধ কৰিব নোৱাৰে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : এই বাগানখনৰ সম্পৰ্কত তেনেকুৱা কোনো কথা পোৱা নাই।

Re : Number of Sub-Registrars in the State

M. Shamsul Huda asked :

*91 Will the Minister-in-charge of Registration and Stamps be pleased to state—

- (a) What is the number of Sub-Registrars in the State ?
- (b) Whether it is a fact that they do not enjoy the rank of gazetted officers ?
- (c) Whether it is a fact that during their absence on leave or otherwise, their duties are performed by Magistrates of 2nd Class ?
- (d) If so, whether the Government will be pleased to grant the Sub-Registrars the rank of gazetted officers ?

Shri Saindra Mohon Dev (Minister, Registration) replied :

91. (a)—35 (Thirty-five).

(b)—Yes.

(c)—During their absence on leave or otherwise, their duties are performed by Magistrates and Sub-Deputy Collectors and sometimes by District Registrar.

(d)—The matter is under consideration.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, may I know from the Minister whether it is a fact that the Pay Committee recommended that Sub-Registrars of the State should be given gazetted rank. If so, why the Govt. is not implimenting that recommend-ation till today ?

Shri Satindra Mohon Dev : It is under consideration.

Re : Tractors under Government possession

M. Shamsul Huda asked :

*92. Will the Minister-in-charge of Agriculture be pleased to state—

- (a) What is the number of Tractors under the possession of the Government at present ?
- (b) Whether all of them are in working conditions ?
- (c) Whether all of them have been issued for use by the cultivators ?
- (d) If so, on what terms and conditions ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister, Agriculture)
replied :

92. (a)—One hundred and sixty-three Tractors.

(b)—Yes, except 20 Tractors.

(c)—Yes, except the unserviceable ones.

(d)—The terms and conditions are as follows—

Bulldozing (heavy) Rs. 45 per hour for Agricultural purpose.
Rs. 55 per hour for non-Agricultural
purpose.

Bulldozing (light) Rs. 25 per hour for Agricultural purpose.
Rs. 30 per hour for non-Agricultural
purpose.

Ploughing ... Rs. 36 per acre.

Harrowing ... Rs. 15 per acre.

Hauling ... Rs. 1 per mile.

M. Shamsul Huda : Mr. Speaker, Sir, the Minister has replied in question (b) that except 20 Tractors, others are working. May I know from the Minister whether these 20 Tractors are included within unserviceable Tractors ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : 20 Tractors are unserviceable.

M. Shamsul Huda : Sir, may I know from the Minister whether the tractors went out of order within one year and whether any steps have been taken to repair them ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Sir, all the tractors did not become unserviceable within one year. The cost of fuel and lubricating has gone very high and so these tractors have not yet repaired.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, may I know from the Minister whether the Govt. has taken any steps to give these Tractors to real cultivators on subsidised rate ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Tractors are generally given to the cultivators. I already replied regarding unused ones.

M. Shamsul Huda : Sir, there are 20 unserviceable tractors, may I know from the Minister whether any facilities are given to the ordinary cultivators to use tractors ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Sir, we give both big and small tractors to the cultivators.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, may I know from the Minister do not Govt. think it proper to increase the number of tractors when there is demand for more ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Sir, we are increasing the number of tractors.

M. Shamsul Huda : Sir, may I know from the Minister when these 20 tractors started becoming useless ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : These 20 tractors did not become useless in one particular year, its spreading on. I cannot detail information now.

Shri Dulal Chandra Barua : May I know from the Minister whether the distribution of tractors are made in district wise or subdivisional wise ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : It is done in district wise as well as subdivisional level after receiving the necessary requisition from the District Agricultural Officer.

Shri Dulal Chandra Barua : Mr. Speaker, Sir, may I know whether Govt. has taken any step to repair these unused tractors ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : At present except these two tractors, there is no other tractors lying useless. We have repairing work-shop and now, we are making provision to open one work-shop in each subdivision for the repairs.

Shri Mohi Kanta Das : Sir, may I know from the Minister whether the Drivers and other workers are paid during the period tractors are lying useless ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Sir, it depends upon the terms and conditions. These drivers are transferred to some other places.

M. Shamsul Huda : Sir, may I know when these 20 tractors which are lying useless were purchased ?

Mr. Speaker : Minister has said that it is not possible to give that information now unless he is given notice.

M. Shamsul Huda : Sir, may I know from the Minister, from which year the Govt. started purchasing tractors ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Sir, it is not possible for me to reply now,

Shri Dulal Chandra Barua : Mr. Speaker, Sir, may I submit, one thing! Minister has said that he is not in a position to give the particular information, but the question was very clear, when these tractors were purchased?

Mr. Speaker : I have gone through the question very carefully, the reply in details about these 20 tractors require notice. Your emphasis on work and not on items.

Shri Jogen Saikia : Sir, whether Government is aware that cultivators are very much in difficulty for tractors being not made available to them.

Shri Lakshmi Prasad Goswami : We do not have sufficient number of tractors. The demand is very high, as I said yesterday in reply to a similar question, and we are now going for more tractors. This year on hire-purchase 25 tractors were sold and another 26 tractors are now arriving Gauhati very soon. It will show that we are making attempt to increase the number of tractors.

M. Shamsul Huda : Sir, whether Government has made any tractors available to any tea garden?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : We do not supply any tractors to tea gardens.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, is it a fact that monopoly has been given to a particular company for supply of tractors, which is supplying the defective tractors? If so, whether Government consider abandoning this company in respect of supplying tractors?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Sir, this is a separate question altogether. We have not given any monopoly to any company for supply of tractors.

Shri Debeswar Sarmah : Are these 20 tractors supplied by U. P. C. G.

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Sir, as I have said I have no particular information. If a separate question is put, I can get the information.

Shri Debeswar Sarmah : Has the Hon. Minister got information that U. P. C. C. supply tractors ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : I have no information.

Shrimati Lily Sen Gupta : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই যে ট্রেक्टर বিলাক আছে, সেইবিলাক ইঞ্জিনিয়ারসকলে repairing করা কামত থাকে নে allotment করা কামত থাকে ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Allotment করে District Agriculture Officerএ আক repair করে mechanic সকলে।

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, the Hon. Minister has said that 20 tractors are not in working condition. May I know, why ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Sir, every machine has got a life and capacity of work. So these tractors crossed their life period and outlived their utility and have become useless beyond repair.

Mr. Speaker : Mr. Goswami, you have again yourself put in a difficult position. The tractors are out of order and cannot be repaired.

Shri Lakshmi Prasad Goswami : Yes Sir, that is the report I have. They are beyond repair.

Shri Giasuddin Ahmed : How long these tractors were in working condition ? To be more precise, what is the length of service these tractors have given ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : I did not collect all these details about the 20 tractors, which are useless.

Mr. Speaker : When your reply is that they are condemned, I think you ought to have collected more information about these things.

Shri Mohi Kanta Das : Sir, is it a fact that there is heavy arrear of charges to be realised from the cultivators who have made use of these tractors ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami : There are arrears. I do not have the exact figure about the arrears.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, may I know from the Hon. Minister from which company generally government are purchasing tractors.

Shri Lakshmi Prasad Goswami : That information is not with me.

Shri Mohidhar Pegu—আমি শুনিছিলো যে জাপানৰ পৰা আমাৰ চৰকাৰে কিছুমান ট্ৰেক্টাৰ পোৱাৰ কথা আছিল। সেইবিলাক ট্ৰেক্টাৰ চৰকাৰে পাইছে নে নাই ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—সেইবিলাক আহি পোৱা নাই। যোৱা ডিচেম্বৰ মাহত ভাৰত চৰকাৰে জনাইছে নানান কাৰণত তেওঁলোকে আমাক ট্ৰেক্টাৰবিলাক দিব পৰা নাই। এইবিলাক পঠাবৰ বন্দোবস্ত হৈছে আৰু আমি সোনকালে আহিব বুলি আশা কৰিছো।

Shri Sailen Medhi—অধ্যক্ষ মহোদয় এই যে ট্ৰেক্টাৰবিলাক বেয়া হয় বুলি কোৱা হৈছে সেইবিলাক কিমান দিন ব্যৱহাৰ কৰাৰ পিছত বেয়া হয় ? কিনাৰ পিছদিনাই বেয়া হৈ যায় নেকি ? কিমান দিন ব্যৱহাৰৰ পিছত বেয়া হয় ?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—বহুত দিন ব্যৱহাৰৰ পিছত বেয়া হয় কিন্তু কিমান দিন ব্যৱহাৰ কৰাৰ ফলত বেয়া হয় কব নোৱাৰি।

Re : Realisation of Excessive Tolls in
the Rural Markets

M. Shamsul Huda asked :

*93. Will the Minister-in-charge of Panchayat and Community Development be pleased to State—

- (a) Whether the Government is aware that in rural markets excessive tolls are realised from the sellers ?
- (b) Whether the Government has positive measures to check this kind of exploitation on the sellers ?
- (c) If so, what are those measures ?
- (d) Whether the Government will introduce the system of issuing receipt against each collection of toll ?
- (e) If so, when ?

Shri Devendra Nath Hazarika (Minister of State, Panchayat and Community Development) replied :

93. (a)—No complaints have been received by Government.

(b) & (c).—There is a condition in the lease issued to lesses prescribed under the Assam Panchayat Financial Rules which mentions that the lessees shall publish and keep published on the notice board in the market place the fees liable under the orders of competent authority and shall not levy any excessive or unwarranted fees. In addition to other penalties to which the lessees may be liable in the event of such offence, the Mohkuma Parishad may take steps to cancel the lease. Under Assam Panchayat Act, 1959, as amended by Act V of 1967, the Mohkuma Parishad is competent to fix and revise rates and tolls of markets.

(d) & (e).—There is no proposal at present to charge the present procedure.

- M. Shamsul Huda — Sir, may I know from the Hon. Minister whether Government is aware that these notice boards are removed immediately after they are placed.
- Shri Devendra Nath Hazarika — We have not got that information. If any notice board is removed, the Mohkuma Parishad and the Anchalik Panchayat are competent to take action.
- Shri Dulal Chandra Barua — May I know from the Minister what are the agencies to look after these sort of things?
- Shri Devendra Nath Hazarika — These agreements are executed between the lessee and the Mohkuma Parishad. The Mohkuma Parishad and the Anchalik Panchayat are to look after that.
- M. Shamsul Huda — May I know from the Minister, whether Government have any officer to check collection of excessive tolls during the bazar days?
- Shri Devendra Nath Hazarika — Government have no such officer. The Anchalik Panchayat is there and the rates are prescribed in the notice board. If any excessive toll is realised and any complaint is made to the Mohkuma Parishad or the Anchalik Panchayat, the Mohkuma Parishad and the Anchalik Panchayat is competent to take action according to the Assam Panchayat (Amendment) Act, 1964. I have already replied that the Mohkuma Parishad is competent to take action and it can cancel the lease as well as forfeit the security deposit and also impose other penalties.
- M. Shamsul Huda — Sir, is it a fact that the Mohkuma Parishads are not discharging its duties in respect of checking collection of excessive dues.
- Shri Devendra Nath Hazarika — We do not know if any Mohkuma Parishad is not looking after that.

Shri Bhadra Kanta Gogoi—আমাৰ ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ ১৩৬৪ বাহিৰৰ বজাৰ বিলাকত ফিডৰ নিৰ্বিকৃত নোটিচ বোৰ্ড নথক কৰাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টিত আঁতৰে নে ?

Shri Devendra Nath Hazarika—সীডৰ এগ্ৰিমেন্ট মতে লেঠি বিলাকে জেনেকুৱা নোটিচ বোৰ্ড বজাৰ চৰ্ত আছে ।

Shri Bhadra Kanta Gogoi—Conditionটো আমি জানো। ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ বহুত বজাৰত নোটিচ বোৰ্ড নাই ।

Shri Devendra Nath Hazarika—মট জনা মতে নোটিচ বোৰ্ড থাকিব লাগে ।

Shri Bhadra Kanta Gogoi—অন্যক মহোদয়, মন্ত্ৰীসকল জানো বজাৰলৈ যায় ? আমি দেখি থকা কথাতোকে কৈছো।

Shri Devendra Nath Hazarika—মাননীয় সদস্য মহকুমা পৰিষদৰ এজন সদস্য হিচাপে সীডৰ চৰ্তমতে কাম হোৱা বিষয়ে দৃষ্টি দিয়া উচিত ?

Mr. Speaker—That is not a reply, Mr. Hazarika.

Re : Requirement of Sugar during 1968 in the State

M. Shamsul Huda asked :

94. Will the Minister-in-charge of Supply be pleased to state—
- What is the total requirement of sugar for 1968 in the State ?
  - What portion of it is likely to be procured within the State in the year ?
  - Whether the Government of India have committed to supply the rest quantity of the requirement ?
  - If not, how Government propose to meet the total requirement of sugar of the State during the current year ?

(e) Whether it is a fact that Government is contemplating the use of any substitute ?

(f) If so, what is that substitute ?

Shri Ramesh Chandra Barooah (Minister, supply)
replied :

94. (a)—Approximately 90,000 tonnes at the rate of 7,500 tonnes per month.

(b)—In the current season approximately 40,000 quintals of sugar has been produced by the only Sugar Mill in the State. According to the present policy of Government of India not exceeding 40 per cent of the production of that mill will be available for free-sale and 60 per cent of the production will be distributed by the Government of India.

(c)—No. Government of India allots 2,651 tonnes of levy sugar every month to Assam usually from the North Bihar Sugar Mills and from Dergaon Sugar Mill.

(d)—Government have encouraged all the Chambers of Commerce to induce their members to bring to the State free-sale sugar sold by all Sugar Mills in the country.

(e)—No.

(f)—does not arise.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, by considering the gravity of the situation caused by the scarcity of sugar in the State do the Government not consider it proper to make special arrangement with the Government of India so that products of the local sugar mill could be distributed in our State.

Shri Ramesh Chandra Barooah : This is being done. We are also getting sugar from our Dergaon Co-operative Sugar Mill.

- M. Shamsul Huda : Sir, may I know from the Hon'ble Minister whether it is a fact that the procurement of sugar at controlled rates has been falling month by month ?
- Shri Ramesh Chandra Barooah : Sir, there is no question of procurement of sugar. Sugar is allotted to us.
- Shri Promode Chandra Gogoi : Sir, may I know from the Hon'ble Minister as to what is the price of de-controlled sugar ?
- Shri Ramesh Chandra Barooah : There is no record of the price. So far as I know the latest market price of sugar at Gauhati is Rs. 390/- per quintol.
- M. Shamsul Huda : Sir, may I know whether the Government of Assam has any say in the fixation of the price of sugar of the open market ?
- Shri Ramesh Chandra Barooah : The Government of Assam has no say in the matter. It is sold in the competitive market.
- Shri Dulal Chandra Barua : Sir, is it a fact that even at Gauhati traders are selling sugar at the rate of Rs. 5/6 per kg ? If so, whether Government will take steps to bring it down to a certain level ?
- Shri Ramesh Chandra Barooah : Sir, our information is that in the open market price has never gone to that level. It is now being sold at Rs. 380/390 per quintol.
- Shri Sailen Medhi—আমাৰ চেনীৰ ক্ষেত্ৰত শতকৰা ৪০ ভাগ চেনী খোলা ভাবে বিক্ৰি কৰিবলৈ দিছে বাকী ৬০ ভাগ চেনীৰ পৰা দৰবৰ কাৰখানাত দৰব কৰিবলৈ দিব নোৱাৰাত খোলা বজাৰৰ পৰা চেনী কিনি দৰব কৰিলে, লোকচান হয় সেইকাৰণে আমি ৰাজ্যিক চৰকাৰক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক কিছু বেচি চেনী দিয়াৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিবলৈ কৈছিলো ৰাজ্যিক চৰকাৰে বহুতো অনুৰোধ

কৰা বুলিও কৈছিল কিন্তু পাৰ্লামেন্টৰ সদস্য শ্ৰীশীবেশ্বৰ কলিতাই পাৰ্লামেন্টত এটা প্ৰশ্ন কৰাত তাৰ উত্তৰত কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী শ্ৰীজগজীবন ৰামে কৈছিল যে ৰাজ্য চৰকাৰৰ পৰা তেনে কোনো অনুৰোধ কেন্দ্ৰত পোৱা নাই। এই কথাটো সঁচানে ?

Shri Ramesh Chandra Barooah—অনুৰোধ আমি বহুতেই কৰিছো। তথাপি মই কব পাৰো চৰকাৰৰ ফালৰ ৬০% চেনীৰ কিছু চেনী দৰবৰ কাৰণে দিছো।

Shri Kandarpa Narayan Banikya : Is it a fact a during the last year 10,000 tons of sugar allotted to Assam could not be lifted ?

Shri Ramesh Chandra Barooah : Sir, I have no knowledge of it.

Shri Kandarpa Narayan Banikya : Sir, is it a fact that B. Kalita M. P. complained to the Government of India for this quota ?

Shri Ramesh Chandra Barooah : Sir, I have no information.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, do the Government consider that the allotment of sugar made to Assam by the Government of India is adequate to meet the requirements of the people of Assam.

Shri Ramesh Chandra Barooah : The allotment of sugar is not at all adequate to meet the full requirements of the State. Our requirement per month is 7500 tons; last year it was cut down to 4000 tons and now we are getting only 60 per cent of it.

Shri Dulal Chandra Barua : May I know, Sir, what definite steps our Government is taking to convince the Government of India for increasing the quota ?

Shri Ramesh Chandra Barooah : The Government of India says that requirement of sugar other than for Consumer purpose should be not from the open market—from free sale quota.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, we have a sugar mill. What is the production in our sugar mill, and when can we expect to be self-sufficient?

Shri Ramesh Chandra Barooah : The production of sugar in our State this season is approximately 40,000 quintals which is only half the monthly requirement of the State.

**Re : Dispensary Building and Staff Quarters
of the Machkhowa State Dispensary**

Shri Nameswar Pegu asked :

95. Will the Minister-in-charge of Health be pleased to state—

(a) Whether Government is aware of the dilapidated conditions of the staff quarters and the dispensary building of the Machkhowa State Dispensary in North Lakhimpur Sub-division?

(b) Whether Government has received representations from the public of the locality for the shifting of the above dispensary to a spacious and more convenient place?

(c) If so, what action has been taken in this regard?

Shri Satindra Mohon Dev (Minister, Health) replied :

25. (a)—Yes.

(b)—No.

(c)—Does not arise.

Shri Nameswar Pegu : Sir, is it a fact that a certain amount of money was sanctioned to this hospital for repairing the staff quarters as well as the hospital building?

Shri Ranendra Basumatari : Sir, so far no proposal either from the Director of Health Services or from the Civil Surgeon has been received to the effect that this particular dispensary should be reconstructed or repaired.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, whether it is a fact that in the month of November, 1966, a proposal was submitted to the Government by the Civil Surgeon and that as a result thereof Government was pleased to sanction certain amounts for the repair of the building, if so, what was the amount? and, if not, why not?

Shri Ranendra Basumatari : Sir, I have already said that no proposal either from the Director of Health Services or from the Civil Surgeon was received.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, I have definite information that a proposal was submitted by the Civil Surgeon in the month of November, 1966, and that the Government was pleased to sanction a certain amount for repair to the building, but till today no money has been received by the hospital authorities. Will the Minister be pleased to look into it?

Shri Ranendra Basumatari : Yes, Sir, I shall look into it.

Shri Maneswar Boro : ইয়াত লিখামতে উত্তৰ দিব লাগিছিল
শ্ৰীসতিমোহনদেৱে কিন্তু উত্তৰ দিলে শ্ৰীবসুমতাৰীয়ে, ইয়াৰ
কাৰণ কি ?

Mr. Speaker : Mr. Boro, I have already told you on a previous occasion that permission has been taken from me and the Chief Minister has also agreed.

Re : Starting of a Paper Factory in Public
Sector in the State

Shri Mohi Kanta Das asked :

*96. Will the Minister-in-charge of Industries be pleased to state

(a) Whether there is a proposal for starting a paper factory in Public Sector in the State ?

(b) If so, at what stage the proposal stands ?

Shri Biswadev Sarma (Minister, Industries) replied :

96. (a)—Yes.

(b)—The final decision regarding establishment of a paper/pulp Mill in Central Sector in Assam has not been taken as yet, though the Government of India are being pressed for the same long since. However, of late, a Government of India Investigating team has completed their preliminary survey in Assam. The final outcome is not yet known.

Shri Mohi Kanta Das—Sir, whether the final decision will be taken by the State Government or the Central Government for starting a paper factory in the public sector in the State ?

Shri Biswadev Sarma—Since this is a Central sector project, the Central Government will take a decision.

Shri Mohi Kanta Das—May I know what are the places visited by the Investigating Team of the Government of India ?

Shri Biswadev Sarma—Sir, I cannot exactly say what are the places they have visited. But Lamsakhang area in Mikir Hills and Cachar Hills, both these places, must have been visited. I do not know any other place they have visited.

Shri Mohi Kanta Das—May I know whether the investigation was completed ?

Shri Biswadev Sarma—The investigation is going on.

Shri Mohi Kanta Das—Sir, from the reply of the Minister, he has stated that preliminary investigation has been completed. May I know whether the preliminary survey has been completed ?

Shri Biswadev Sarma—Investigation is going on and the preliminary work has been completed.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is a fact that a copy of the report in this behalf has been submitted to the Government ?

Shri Biswadev Sarma—I am not aware of it.

Shri Pitsing Konwar—May I know from which year this investigation has been continuing ?

Mr. Speaker—The investigation has not been completed but the preliminary survey has been completed.

Shri Pitsing Konwar—Since when ?

Shri Biswadev Sarma—The present investigation started in the month of February by the Govt. of India experts.

Shri Kandarpa Narayan Banikya—Have Government selected a site for this paper mill ?

Mr. Speaker—When the investigation is not completed, how can you expect the site to be selected ?

Shri Dulal Chandra Barua—Whether any expert from the State of Assam has also been associated with the team of experts from the Govt. of India or whether the Govt. of India experts have done it independently ?

Shri Biswadev Sarma—Sir, we do not have experts on this line; the Government of India has done it independently.

Shri Mohidhar Pegu—বিভিন্ন কাৰণত অসমৰ কাগজৰ বাবে আৱশ্যকীয় কেঁচামাল—নল-খাগৰি, ইকৰা, বিশেষকৈ বাহু দিনে দিনে কমি যোৱালৈ চাই অসমত কাগজ কল প্ৰতিস্থাৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে আহোপুকৰ্ণ কৰিবনে ?

Shri Biswadev Sarma—অসম চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আহোপুকৰ্ণ কৰিবলৈ বাকী নাই। এই বিষয়ে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়েও আগতে চিঠি পাইছে যে তাৰ পৰা আৰু এটা expert ৰ team আহিব লাগিছে।

Shri Dulal Chandra Barua—অসম চৰকাৰে ২১ বছৰৰ ভিতৰতো paper expert সৃষ্টি কৰি লব নোৱাৰিলেনে? এই বিষয়ে কেন্দ্ৰই অনুসন্ধান কৰিব, report দিব এনেকৈয়ে চলি থাকিব নেকি ?

Shri Biswadev Sarma—কাগজ কলৰ বিষয়ে আমাৰ বহুতো report যোগাৰ কৰি থোৱা আছে। পিচে Govt. of India ৰ expert আহি দিয়া reportহে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিব।

Shri Dulal Chandra Barua—Govt. of India ৰ পৰা expert আহিব, report দিব এনেকৈয়ে সদায় চলি থাকিব নেকি ?

Shri Biswadev Sarma—Central Govt.এ যেতিয়া মূলধন ব্যয় কৰিব তাৰ পৰা expert পঠোৱাত আমাৰ কবৰ একো নাই।

Shri Dulal Chandra Barua—এইটো কথা সঁচা নেকি যে অসমত যে প্ৰাকৃতিক সম্পদ আছে এই কথা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে জানে কিন্তু ইয়াৰ আগতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অসম চৰকাৰলৈ যি টকা দিছিল সেই টকা অনুযায়ী কাম নোহোৱাৰ কাৰণে অসমৰ শিল্প ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে খৰতকীয়া ব্যৱস্থা লব পৰা নাই ?

Shri Biswadev Sarma—এইটো সম্পূৰ্ণ অসত্য।

Shri Dulal Chandra Barua—এইটো কথা সঁচানে যে আমাৰ Deputy Prime Minister এ কৈছিল যে অসমৰ উদ্যোগ ক্ষেত্ৰত বেঙ্গলৰ টকা দিয়াত কোনো আপত্তি নাই. কিন্তু টকা দিলেও ফল নধৰে কাৰণে বেঙ্গলই অসমক টকা দিয়াত ইচ্ছুক নহয়।

Shri Mohi Kanta Das—Can Government give an approximate idea of the period when all this preliminary survey and final report are be completed and final decision will be arrived at ?

Shri Biswadev Sarma—Sir, from the indication that I got at Delhi, I was told that they will take a decision within April this year.

Shri Bimala Prasad Chaliha—তেনেকুৱা যদি মন্তব্য কৰিছে সেইটো দায়িত্বহীন মন্তব্য কৰিছে আৰু অসম চৰকাৰক এনে মন্তব্যৰ বিষয়ে জনোৱা নাই। তেনেকৈ জনালে যথাযথ উত্তৰ দিয়া হব।

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were laid on the table)

Re : Interview for filling up some post of Overseers in the State Electricity Board

Shri Saïlen Medhi asked :

41. Will the Minister for Electricity, etc., be pleased to state—
- (a) Whether it is a fact that some candidates were interviewed on 6th February, 1968 to fill up some posts of Overseers in the State Electricity Board ?

- (b) If so, whether the said posts were advertised in the local papers ?
- (c) How many candidates applied and appeared in the said interview ?

Shri Biswadev Sarma (Minister in-charge of Electricity, etc.) replied :

41. (a)—Yes.

(b)—Yes. In the Assam Tribune.

(c)—There were 234 applicants out of which 230 were called for interview, but actually only 182 candidates appeared in the interview.

Shri Sailen Medhi—I want to know what was the qualification for these jobs of Overseers and how many persons belonging to other States have been appointed to these posts ?

Shri Biswadev Sarma—The qualification required is three years Diploma in Electrical Engineering, age limit 25 years with relaxation of 5 years in case of scheduled caste and scheduled tribes.

Shri Sailen Medhi—How many persons belonging to other States have been appointed to these posts ?

Shri Biswadev Sarma—I am sorry I do not have the information.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is a fact that out of 182 candidates at least 55 per cent have been selected from people belonging to other States when there were sufficiently qualified people for the posts of Overseers ? What is the necessity for appointing people from outside. ?

Shri Biswadev Sarma—I do not know whether it is 55 per cent or not. However, I will make an enquiry.

Re ; Recommendation for a Medical out-centre
at Jiagabru within Tezpur Subdivision

Shri Mohi Kanta Das asked :

42. Will the Minister, Health be pleased to State—

(a) Whether it is a fact that the Civil Surgeon, Darrang recommended a medical out-centre at Jiagabru (within Tezpur Subdivision) with a view to cater medical facilities to the people of this outlying area numbering about 10 thousand ?

(b) If so, what steps Government propose to take in this regard ?

Shri Satindra Mohan Dev (Minister-in-charge of Health) replied :

42. (a)—Yes.

(b)—In view of paucity of fund and dearth of medical staff it is not proposed to establish any out-centre at present.

Shri Mohi Kanta Das—In reply to (b) , the Hon'ble Minister has stated that in view of paucity of fund and dearth of medical staff, the Govt. is not in a position to establish any out-centre at present. May I request the Hon'ble Minister whether he will be pleased to direct the Medical Officer of Rangapara centre to visit this area at least twice weekly ?

Mr. Speaker—The question is whether you will direct the Medical Officer of Rangapara to visit that area twice weekly.

Shri Ranendra Basumatari—Yes, Sir, this will be looked into.

Re : Subsidised dispensary at Majualga under
Abhayapuri Police Station

Shri Mathura Mohan Sinha asked :

43. Will the Minister, Health be pleased to state—

- (a) Whether there is a subsidised dispensary at Majualga under Abhayapuri Police Station ?
- (b) Whether Government is aware that there is no doctor in the said dispensary since few years, but grants-in-aids have been sanctioning year by year ?
- (c) If so, whether Government will be pleased to appoint a physician in the said dispensary at an early date ?

Shri Satindra Mohan Dev (Minister-in charge, Health)
replied :

43. (a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)—Government only give subsidy, but the appointment of a physician is done by the members of the Managing Committee of the Dispensary.

Shri Mathura Mohan Sinha—What is the amount of subsidy for medicine and salary of the doctor ?

Shri Ranendra Basumatari—Subsidy for medicine is Rs. 1000/-per year and for the doctor Rs. 150/-per month.

Shri Kaudarpa Narayan Banikya—মন্ত্রী মহোদয়ে জানেনে যে মাজুআলগা ঠাই ডোখৰৰ চাৰিওফালে পানী ?

Shri Bimala Prasad Chaliha—ঠাই ডোখৰৰ নামটোৱে তাকেই কয় ।

Re : Rent for office building of the Director
of Sericulture and Weaving

Shri Motilal Nayak asked :

44. Will the Minister-in-charge of Sericulture and Weaving be pleased to state—
- (a) What is the amount paid monthly by the Government as house rent for the office building of the Director of Sericulture and Weaving at Shillong ?
  - (b) When this building was taken by the Government and how much rent has been paid up till now from the beginning ?
  - (c) Whether this office will be shifted to Gauhati ?

Shri Mahendra Nath Hazarika (Minister, Sericulture and Weaving) replied :

44. (a)—Rupees 963 42.
- (b)—The building has been hired for accommodation of the office of the Director of Sericulture and Weaving with effect from 1st March, 1957. The total rent paid upto 31st January, 1968 is Rs. 1,32,733.00.
- (c)—There is no proposal under consideration.

Re : A Resolution Condemning the execution
of some African citizens by the Rhodesian
Government

Shri Lakhyadhar Choudhury—Mr. Speaker Sir, we feel that this August House should adopt a resolution disapproving and condemning the Rhodesian Government who hanged 3 people in spite of the protest from all over the world. I hope you will very kindly move a resolution from the Chair so that unanimity is there. Sir, it goes against the humanity and I think you will allow us some time to discuss the matter.

Shri Phani Bora—I fully support the proposal.

Mr. Speaker—Well I can only say that it does not come within the purview of our on rules but we have also gone beyond the rules in the case of attack on Tibet and at that time we had discussed the matter and passed a resolution. Now it is for the whole House to decide. There should be complete unanimity and it will be better to discuss this matter with the leaders of the various parties outside the House. We can have it on Monday the 18th of March, 1968.

Re : Calling Attention to A matter of urgent Public Importance—Silent Agitation of the M. V. School Teachers Association of Sibsagarh Subdivision for non-receipt of pay.

Shri Promode Chandra Gogoi—Mr. Speaker Sir, under Rule 54 (1) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly, I beg to call the attention of the Minister for Education, Assam, to a news item published in the Dainik Asom, February 18, 1968, under the Caption “শিবসাগৰ মহকুমাৰ মজলীয়া স্কুল শিক্ষক সন্থাৰ মৌন বিকোভ।” which is a matter of urgent public importance.

Shri Syed Ahmed Ali—Sir, it is a fact that news published in the Dainik Asom that M. V. teachers of Sibsagar Subdivision could not get their pay in time for the month of December and January. It is also not incorrect to say that due to the non-payment of their salaries in time they faced some financial difficulties. Sir, our existing procedure regarding placing the fund for payment of the L. P. teachers and M. V. teachers, with the Secretary, State Board, is that usually the Secretary, State Board get the fund in 4 quarterly instalments in a year. For the last 3 instalments there was no such difficulty but in the 4th instalment the authority slip from the Accountant General's office could not be received

in time. In the previous 3 instalments the Accountant General's office did not point out any objection for irregularities in the sanctioning letter of the Government. But in the 4th instalment when we sent the sanctioning letter to the Accountant General that office raised some objections and accordingly we have corrected the sanctioning letter and referred it back again. For the second time they have again pointed out some more irregularities in the sanctioning letter and according to their suggestions we again corrected the irregularities. Ultimately we got the authority slip on 17th January, 1968. On receipt of the Authority slip our officers concerned prepared the bill and submitted it in the Shillong Treasury and then the Bank drafts were sent to different Assistant Secretaries-cum-D. I. of Schools for disbursement. Sir, due to these difficulties the payment could not be made regularly and in the mean time the teachers of the Sibsagar Subdivision agitated. Sir, the manner and procedure in placing funds with the Secretary, Elementary Education Board the Government have decided to ease the procedure and I hope in future there will be no such difficulty in respect of regular payment to the L. P. and M. V. teachers. The present procedure is, with a view to eliminate the causes of such delay and to ensure regular payment of salaries of the teachers under the board, government have taken a decision to revise the existing procedure with regard to release of grants to Elementary Education Board for salaries of teachers. Under the revised procedure the D. P. I. will allot funds as soon as the grant for the year is passed in the budget, to the State Elementary Education Board which will in turn allot funds to the local units, local units means, Assistant Secretary-cum-D. I. and the local officers will be able to draw funds according to their requirements without sanction from the administrative department and authority from the Accountant General. This revised procedure will take effect from the next financial year and details are being worked out. And I hope while we have adopted a revised procedure there will be no such difficulties in future.

Shri Promode Chandra Gogoi—শিৱসাগৰৰ শিকক সভাৰ পৰা জানিব পাৰিছো যে কেৱলবীৰ ডিচেণ্টৰ দৰমহা দিছিল আৰু জাহ্নৱীৰ দৰমহা পোৱাই নাই। সেইকাৰণে তেওঁলোকে দৰমহা লোৱা নাই। চৰকাৰে এনে ব্যৱস্থা কৰিবনে যাতে তেওঁলোকে প্ৰতি মাহে দৰমহা পায়। সেইদৰে D. I. ক নিৰ্দেশ দিয়া হৈছেনে?

Shri Syed Ahmed Ali—বৰ্তমান এটা সহজ নিয়ম লোৱা হৈছে। মই ভাবো ভৱিষ্যতে তেওঁলোকৰ দৰমহা পোৱাত অসুবিধা নহয়।

General Discussion of the Budget

Mr. Speaker—I have in my hand 6 Speakers from Opposition side and 6 from the Congress side and 4 Ministers. The Finance Minister will reply, I do not know how to adjust the time. We have time only upto 4.30 P M. today. The Finance Minister wants minimum an hour and a half. I find one thing that during the first few days very few speakers came forward to speak and towards the end there is a rush. If we can avoid this then it can be easily adjusted. Secondly, many speakers after giving their names go away and that is another difficulty. I hope these difficulties would be solved by the Members also. I will try my best to accommodate as many speakers as I can but I would request the hon. Members to restrain themselves and confine to the time limit. Then only it will be possible to allow all the Members to participate.

Now, Shri Debeswar Sarmah.

Shri Debeswar Sarmah—মাননীয় স্পীকাৰ ডাঙৰীয়া, অসম পুনৰ সংগঠন সম্পৰ্কত তিনিটা 'টায়ালৰ' প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ কথা শুনি আছে; কিন্তু আলোচনা হোৱা নাই। কি কাৰণে হোৱা নাই কব নোৱাৰো। আমি এতিয়াও শুই থকা অৱস্থাতেই আছে নেকি কব নোৱাৰো। আমি শুই থাকোতেই আমাৰ মৃত্যু হোৱা আশঙ্কা হৈছে। এই বিষয়ে দুআষাৰ মান কথা কব খুজিছো আৰু এইটো এটা আলুকলীয়া বিষয়। আশাকৰো স্পীকাৰ অল্পমতি দিব—অৱশ্যে তেখেতৰ অল্পমতি সাপেক্ষে মই 'মেনোক্ৰিপট'ৰ পৰাই কব খুজিছো।

There was an obviously inspired news in the papers recently from New Delhi to the effect that the Union Government contemplates a three tier administrative structure for reorganisation of Assam.

It is really difficult to criticise a proposal without knowing its major details. The difficulty is not less in the instant case as we do not know some important details of this so called "ingenuous" device. But from a study of what has come out in the newspapers, the following points come to the forefront of my mind. Obviously it is my personal opinion.

1) The Plan envisages a "Common Governor" as the head of the Assam State with his special responsibility for well-being of Hill people. The term "Common Governor" carries no sense. We have now a "Common Governor" with the Nagaland. Has the "Common Governor" been able to stop the hostile Nagas from going to Pakistan and China for training in guerilla warfare and/or fetching weapons to fight India? Obviously not.

2) The Hills districts will have separate Legislative Council with full power to pass laws, excepting probably in 2 or 3 innocuous common subjects, with their own Council of Ministers and Chief Minister. Then if this is not "Federation" pure and simple, what else it is? What and how many discriminating laws have been passed by the District Councils till now, do the Union Government know? Perhaps the Union does not bother!

3) It must be granted that the new Hill State will be as loyal and devoted to the Union of India as any other State. But these tiny States in the frontier will be too weak and inadequate to prevent the Chinese and Pakistani anti-Indian activities. Thus Chinese-cum-Pak activities and operations will extend right up to Khanapara in the outskirts of Gauhati town. This will have tragic consequences. Creation of Naga Hills into a separate State is a case in point. It has definitely increased the danger to Assam and India.

In this connection it will be pertinent to read a few lines from an well informed article by Amitava Das Gupta in the Hindusthan Standard of 12th March, 1968. "It is still very doubtful how strong the organisation of the extremist group is; but the possibility of their receiving active help and guidance from China has increased considerably with the growing menace of Chinese interference in Eastern India. An indication of this threat has come from the recent activities of hostile Nagas in Nagaland. Prolonged silence on the question of continuance of dialogue with the Government of India and the clashes between armed Nagas and the Security forces is not really without significance. The recent changes, at the instance of China, in the administrative set up in the sector controlled by rebel Nagas, is not unknown to the extremist group in West Bengal."

"The changes have come after the armed group of Nagas clashed with the group controlling the underground administration. The split occurred with the direct encouragement received by the armed section of Nagas from China. Finally, a reorganisation of the administrative set up took place, and an authoritarian rule to control the armed section was introduced. It is under this new set up that frequent violation of the cease-fire agreement are taking place. It is significant that the programme of increasing strength of the armed group under Chinese advice has been initiated. To carry out this programme in a planned manner the Commander of the armed Nagas, Mhow Angami, is now in China."

"This Programme includes indoctrination of Nagas under Chinese influence, and increasing the armed strength of rebel Nagas. The Chinese have made it known to the rebel Nagas that they are not in favour of continuing the dialogue with the Government of India; but they will insist on settling the issues with the strength of arms. The present programme is to increase the fighting strength of rebel Nagas from 10,000 to 20,000. Various arms like light machine guns, rocket launchers, mortars and rifles are being supplied now by China through the link established via the underground communist operating in North-Burma. It is with the active co-operation of Burmese communists and kachins that the rebel Nagas

are being trained and armed under Chinese supervision. China has been asking rebel Nagas not only to defy the terms of the cease-fire agreement, but also to make Nagaland as the base of operations against India.'

So, the condition prevailing in Nagaland should be an eye-opener to the Government of India in their attempt to re-organise Assam.

4) Presumably the plan envisages that the Hills' representatives will find places in the Legislative Assembly of Assam. This means that the Hills will have their say in matters relating to Plains of Assam but there will be no reciprocity.

5) If the 3-tier proposal is given effect to, it will be a matter of months only when Mikir and North Cachar Hills will break loose from Assam and seek to be an Associated-Member-State. Why not? They will certainly do, because Naga Hills district gets Rs. 13 crores from the Government of India for development purposes. If a district gets Rs. 13 crores from the Government of India, why not other districts separate and get the money from the Government of India? However emphatically Shri Chavan may say to the contrary to-day, he or his successor in office will be compelled by circumstances to come forward with bent knees to grant Associate-statehood to Kamatapur Raijya, Tribal State with Kokrajhar as its capital and Thai-Mongolian Raijya. Cachar district will be compelled to seek Associate-Statehood or to join with Tripura. This will be the beginning of disintegration of India.

6) When the 3-tier "Associate State" plan will be given effect to, Assam Valley will be a Muslim majority area sooner than it is apprehended and the majority of these will be pro-pak immigrants. It will be a Second Kashmir and worse, a puppet State of Pakistan, with nationalities with Delhi.

Now, it does one no good only to blame the Central Govt. leadership although in the instant case the Prime Minister and the Home Minister may be justifiably blamed for encouraging the APHLC leaders to claim separate State as the British Government encouraged Jinna and the Muslim League in pre-partition days to claim secession from India.

The formidable task of finding a proper and acceptable solution lies primarily on the Assam Leaders and they have to face the challenge. I would like to take this opportunity to spell out what passes in my mind :

(a) The most important need of the hour is to inspire confidence amongst the various sections of the people in Assam both in Hills and Plains. Mutual confidence is lacking woefully at the moment. This, I feel, can be slowly restored by an All-Party Government in this State, although the ruling Congress party has a comfortable majority. To be great for a people in peace and prosperity, broad vision, tolerance and sacrifice is needed. The Plains and Hills leaders can sit together and surely evolve a working formula. This may be a late effort after the 13th (1967) January Press communique, but better late than never. Shri N jalingappa and Shri Chavan can render good offices in this effort and if they spend 2 days in Assam, the time will certainly not be wasted. In the All Parties Govt. the APHLC leaders may be offered the Chief or Deputy Chief Minister-ship and the Congress party will loyally and sincerely support.

(b) Alternatively, if "Associated State" is going to be formed, let an Associate State or, for the matter of that, a Federation, be formed with Assam Hills and Plains, NEFA, Manipur and Tripura State and Nagaland. This will strengthen this Frontier region.

(c) If and when there be unrest on the above proposal being given effect to, let Military administration—never Governor's Rule we have seen what is happening in NEFA—be clamped over this whole region (Assam). In that event the proposed 3-tier Plan may serve some useful purpose—provided always, India's North-Eastern border with China, Pakistan and Burma is totally sealed except for passport visa holders. If this border is not completely sealed, there is no security for this frontier region.

Sir, it sounds strange in the mouth of one who has given the best years of his life in the struggle for freedom of India and who yields to none for his loyalty and devotion to Democracy,

that military rule should be involved. I spell it out with the greatest regret in my heart; those who know what is happening in this North-eastern frontier region will have little doubt in their minds that however undesirable it may be, military rule for 2/3 years might be the only alternative, because it is increasingly becoming apparent to the people who know things, and who think about them that civil administration is growing inadequate to tackle all the hostile and divisive forces that are operating in this frontier region. Therefore, I say that one of these alternatives may be tried if our Prime Minister, Smti. Indira Gandhi and the Union Home Minister, Shri Chavan, do not want to start disintegration of India. It is time that they give their earnest thought to this aspect of the reorganisation of Assam.

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এতিয়া কেইটামান কথা যিবিলাক কথা আমাৰ অত্যাৱশ্যক চমুকৈ উল্লেখ কৰিম আৰু সদনৰ সময় বেচি নিব নোখোজো। সেই কেইটা কথা নকলে মই সদনৰ প্ৰতি আৰু দেশৰ প্ৰতি কৰ্তব্য পৰাম্ৰুথ হম। জয় জয়তে কব লাগিব আমাৰ দেশত বৰ্তমান আটাইতকৈ ভয়ানক সমস্যা পাকিস্তানীসকলৰ **infiltration**। এই বিষয়ে চৰকাৰ মাজতে সচেতন হৈছিল, কিন্তু তাৰ পিছত এই বিষয়টোত ধিলা-সোলোকা কাৰ্য্য হৈছে। গবৰ্ণৰ বাহাদুৰ আৰু বিত্তমন্ত্ৰী ছয়োজনৰ ভাষণত চমুকৈ উল্লেখ আছে। সঁচাকৈ কবলৈ হলে এইটো বাইজৰ চকুত ধূলি দিয়াৰ ব্যৱস্থা। কাৰণ তেখেতসকলে যি সংখ্যা দিছে সেই অহা যোৱাৰ সংখ্যা ৰাজ আলিয়েদি পাৰ হোৱাৰ সংখ্যা। জটিল আৰু অন্যান্য গোপনীয় বাস্তাইদি লুকাই বহুত মানুহ আহিয়েই আছে। তাৰ বাহিৰেও আৰু যিসকলক আগতে পঠিয়াই দিয়া হৈছিল সেই সকলৰ বহুতো ঘূৰি আহিছে। এনে ক্ষেত্ৰত কিছুমান কথা দ'কৈ চিন্তা কৰাৰ আৰু চাবৰ সময় আহিল। কথা উঠিছে যে ভাৰতীয় মুছলমান নাগৰিকসকলক অত্যাচাৰ কৰা হয়। সেইটো কিমান দূৰ কৰা হয় মই নাজানো। হাজাৰ হাজাৰ মানুহক পুলিচে প্ৰশ্ন কৰে। কিছুমানক এৰি দিয়ে, কিছুমানক হাজোত পঠিয়ায় আৰু তাৰে কিছুমানৰ ওপৰত মৰদমা চলে। ইয়াৰ ভিতৰত কিছুমানৰ শাস্তি হয় আৰু কিছুমান খালাচ পায়। অসম দেশত কম-বেচি 9 হাজাৰ

লোকক এক বছৰত পুলিচে Interrogate কৰে। এই 9 হাজাৰলোকৰ ভিতৰত প্ৰায় $\frac{1}{8}$ লোকক Interrogate কৰিয়েই এৰি দিয়া হয়। চালান দিয়া সকলৰ ভিতৰত $\frac{1}{4}$ লোকৰ শাস্তি হয়। এক বছৰত 900 লোকতকৈ বেচি লোকৰ Conviction নহয়!! Interrogate কৰা যদি অত্যাচাৰ হয়, তেনেহলে ই বৰ ডাঙৰ কথা। মুছলমানসকলৰ ভিতৰত মোৰ বক্তৃত্তা বন্ধ আছে, মই বহুত দিন মহাত্মা গান্ধীজীৰ চৰণত বহি কংগ্ৰেছৰ কাম কৰিছো। আৰু সেই কথাত কোনোবাই যদি মোক কয় যে মই সাম্প্ৰদায়িক ভিত্তিত চিন্তা কৰিছো বা কাম কৰিছো বুলি ভাবে বা কয় তেনেহলে মোৰ প্ৰতি ঘোৰ অন্যায় কৰা হ'ব। কিন্তু এইটো কথা মই ডাঙি ক'ব পাৰো যে সীমানুবীয়া অসম দেশত পাকিস্তানী অহুপ্ৰবেশকাৰীৰ পৰা বিপদ আহিব; বাবণ পাকিস্তানে অসমৰ ওপৰত দাবী দাওয়া এৰা নাই। গোটেই ভাষণৰ ভিতৰত বিত্তমন্ত্ৰীৰ এই কথাটো মই ভাল আৰু মূল্যবান বুলি পাইছো আৰু বাকি কথা অলীক পাইছো। তেখেতে ভাষণত কিছুমান "ফিক্‌চুটিচাচ কিয়াব" দিছে। তেখেতৰ ভাষণৰ ২৪ পৃষ্ঠাত লিখা কথাটো মই আঙ্গুলিয়াই দিছো।

I refer to the evil design of Pakistan and China reflected in the statement of Mr. Bhutto, ex-Foreign Minister of Pakistan. "Pakistan would be justified in refusing to accept the loss of Assam as final. Until wrong can be righted, Pakistan should follow a policy of special relationship with the non-Hindu population of Assam."

ex-foreign মিনিষ্টাৰ বুলিলে গোটেইখিনি কোৱা নহল।

এতিয়া আমাৰ দেশৰ নিৰাপত্তাৰ কথা বেতিয়া আহিল আৰু কাশ্মীৰৰ অৱস্থা যিটো হ'ল আমাৰো সেইটো অৱস্থা যাতে নহয় তাৰ বিষয়ে আমাৰ যত্ন কৰা আৱশ্যক হৈ পৰিছে। মই আশা কৰো আমাৰ গবৰ্ণমেণ্টে সেই বিষয়ে সাৱধানতা ল'ব।

তাৰ পাছত আমাৰ আভ্যন্তৰীণ শাসনৰ কথাত আইন আৰু শৃঙ্খলাৰ কথাটো আঙ্গুলিয়াই দিব খোজো। বৰ্ত্তমান আমাৰ দেশত শাসন ব্যৱস্থা একেবাৰে শিথিল হৈ পৰিছে। নাই বুলি ক'ব নোৱাৰি।

administration আছে কিন্তু বাইজে থকা বুলি কথাটো অসুভব নকৰা হৈছে। আইন শৃংখলাৰ বিষয়ে আমাৰ ৰাজ্যপাল মহোদয়ে লিখিছে—
The law and order situation was on the whole satisfactory during the major part of the year. ইয়াতকৈ সত্যৰ অপলাপ আৰু হব নোৱাৰে। আনহাতে মই বিত্তমন্ত্ৰীক ধন্যবাদ জনাইছো, কাৰণ তেখেতে ইয়াৰ ২২ পৃষ্ঠাত লিখিছে—“The law and order situation in the State has considerably deteriorated” মোৰ বোধেৰে বিত্তমন্ত্ৰীৰ কথাটো সত্যৰ ওচৰত আৰু ৰাজ্যপালৰ কথাটো সত্যৰ বহু আঁতৰত।

তাৰ পিচত, আমি সদায়েই এই কথা ভাবিছো, আমকি চৰ্দাৰ পেটেল গৃহমন্ত্ৰী থকা সময়ত সেই একেটা প্ৰশ্নই হৈছিল যে আমাৰ অৱসৰপ্ৰাপ্ত আই, চি, এচ, বিলাকক আমাৰ ৰাজ্যপাল কৰি দিয়াটো বৰ দুৰ্ভাগ্যৰ কথা। তেখেতসকলে যিভাবে চলাইছে, সেইটো আমি সকলোৱে উপলব্ধি কৰিছো, মই অৱশ্যে নিমখ হাৰাম বুলি নকও— তথাপি আপোনালোকে এবাৰ ভাবক যেতিয়া আমাৰ ইয়াতে শ্ৰীশ্ৰীপ্ৰকাশ ৰাজ্যপাল হৈ আছিল আৰু তেখেতে যি ধৰণে কামবিলাক চলাইছিল, সেই তুলনাত এই I. C. S ৰাজ্যপালসকলে বিশেষ একো কৰিব পৰা নাই।

আইন শৃংখলাৰ অৱস্থা দিনে দিনে শিথিল হৈ গৈছে, মই প্ৰশাসনীয় আইন শৃংখলা নাই বুলি নকও—কিন্তু বাইজে আইন শৃংখলা আছে বুলি অসুভব নকৰা হৈছে বা ভ্ৰম্ৰপ নকৰে। আজি মাটি বেদখল কৰা কথাটোলৈকে চাওক—বাইজৰ বহুতে এশ, দুশ, সাতশ মানুহে একেলগে মিলি নাঙল, দা, কটাৰী লৈ চৰকাৰী মাটি বেদখল কৰিবলৈ গৈছে—সেয়ে যদি হয় আইন শৃংখলা ৰক্ষা হয় কেনেকৈ? মই নিশ্চয় কও যে, বাইজে মাটি পাব লাগে, আৰু চৰকাৰেও মাটি দিব লাগে—কিন্তু এনেকৈ এশ-তিনিশ মানুহে যদি গোটবান্ধি আইন অমান্য কৰি জোৰেৰে মাটি বেদখল কৰিবলৈ যায় তেন্তে আমাৰ ভিতৰত আইন

শৃংখলা ক'ত আছে, আৰু আমাৰ ইমান টকাইবা ক'ত আছে যে মিলিটাৰী আৰু পুলিচ অপৰ্যাপ্ত দি আইন শৃংখলা ৰক্ষা কৰিব পাৰো? অবশ্যে আমাৰো যে ক্ৰটি কিছুমান আছে তাকো হুই কৰিব নোৱাৰি—চৰকাৰৰ ক্ৰটি কিছুমান আছে—সেইবিলাক নিশ্চয় নোহোৱা কৰিব লাগিব।

উদাহৰণস্বৰূপে মই দুটামান কথা কও—কিছুকাল আগতে পানী-চকুৱাৰ আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ সভাপতিজনে হাইস্কুল এখনৰ কাৰণে চৰকাৰে দিয়া ৩০০০ টকাৰ গোটাইখিনি টকা খালে—বাইজে গোলমাল লগালে—মুখ্যমন্ত্ৰী তালৈ যাওঁতে বাইজে কথাটো জনালে যে সভাপতিটোৰে আমাৰ স্কুলৰ গোটাইখিনি টকা খাই গ'ল—এতিয়া আমাৰ স্কুল কেনেকৈ হয়—তাৰ পিচত যেতিয়া মুখ্যমন্ত্ৰী যোৰহাটৰ Circuit House লৈ গৈছিল, তেতিয়া মই নিজেও কথাটো জনাইছো যে সেই আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ সভাপতিজনে স্কুললৈ দিয়া সকলোখিনি টকা খাই গ'ল। শেষত কথাটো কি হ'ল কব নোৱাৰো।

১৯৫৯ চনত নে কোন চনত, বৰহোলা হাইস্কুলখন বতাহে উৰাই নিলে। তাৰ মেৰামতিৰ কাৰণে কেই হাজাৰ টকা জানো চৰকাৰে দিলে—সেই টকাখিনি স্কুলৰ চেক্ৰেটাৰীজনে আয়সাৎ কৰিলে—আজি এই কেইবছৰে মোকদ্দমা নহয় হে নহয়, মুখ্যমন্ত্ৰীকো জনালো যে সেই বৰহোলা হাইস্কুলৰ চেক্ৰেটাৰীজনে স্কুল ঘৰ মেৰামতিৰ কাৰণে দিয়া, ১৮,০০০ নে ২১,০০০ টকা আয়সাৎ কৰিলে তেখেতেও মোৰ আগতেই পুলিচক টেলিফোন কৰিও জনালে (Voice—সেই মানুহজন কংগ্ৰেছৰ নেকি?)—(অলপ হাঁহি কলে) সেই মানুহজন কংগ্ৰেছৰ নহয়। মই শ্ৰীহাজৰীকাক সন্তুষ্ট কৰিব নোৱাৰি ছুখীত। পিচে, সেই মানুহজনক D. I. Rule তো ধৰি নিয়া হৈছিল . . . (হাঁহি), কিন্তু আজিলৈ সেই চেক্ৰেটাৰীৰ ওপৰত কেচ নহল।

তাৰ পিচত, কেইবাবছৰ আগতে আহতগুৰিৰ মোজাদাৰজনে কেইবা হাজাৰ টকা চৰকাৰক জমা নিদি খালে। তাৰ বিচাৰ নহয় হে নহয়,—কেচটো নোলায় হে নোলায়। তাৰ পিচত সেই গৰাকী মানুহকো

এদিন মই এজন মহুৰিৰ চোতালত দেখি কলো যে এই গৰাকী আহুতগুৰি মৌজাৰ টকা খোৱা মৌজাদাৰ নহয়নে? মোৰ মনত এনেহে ভাব হৈছে যেন আজিকালি পুলিচে দোষীজনক প্ৰথমতে মহুৰিৰ ঘৰত বিচাৰিব লাগিব তাত নাপালেহে পিচত আন ঠাইত বিচাৰিব। এনে ক্ষেত্ৰত আমাৰ দেশত আইন শৃংখলা থাকে কেনেকৈ? আইন শৃংখলা বন্ধাৰ উদ্দেশ্য হ'ল চুপ্তক দমন আৰু শিষ্টৰ পালন যদি সেইটোৱেই নহয় তেন্তে দেশৰ আইন শৃংখলা থাকিল ক'ত?

চীন আৰু বাচীয়াৰ পৰা আমাৰ ইয়াৰ্লে কমিউনিজিম, আহিব নালাগে। তাৰ সৃষ্টি ইয়াতেই হব। এতিয়া চাওক, আমি নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিব লাগে। এই বছৰ কেইবা হাজাৰো হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী পৰীক্ষা দিছে—যেতিয়া পাচ কৰি ওলাব এইবোৰে যেতিয়া কাম বিচাৰি আহিব, কৰ পৰা চাকৰি দিব? এইবিলাক আমাৰ দেশৰ পাসওক যমহে ওলাব! Education Commissionৰ ৰিপোৰ্টত কৈছে যে কামত নিয়োগ কৰিব পৰা জোখাৰেহে উচ্চ শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে, এনে এটা অৱস্থাত নিবনুৱা সমস্যাৰ কাৰণে চৰকাৰো বেচি দায়ী নহয়।

সিদিনা ক্ৰীশেলেন মেধীৰ প্ৰশ্ন এটাত দেখিলো যে চৰকাৰে কেইবা হাজাৰ টকাৰ Printing Order কলিকতাৰ Printing Press এটাক দিছে, কিয়, কলিকতাত যে Order দিব লগা হ'ল, গুৱাহাটীত জানো Printing Press নাছিল! কথাটো হওতে হয়—আমাৰ চৰকাৰে আমাৰ খনুৱা বাইজক কাম নিদি বাহিৰৰ আনক কিয় দিছে—তাৰ কাৰণে চৰকাৰ দায়ী।

তাৰ পিচত, সংস্কৃত শিক্ষা বিষয়ত চৰকাৰৰ নীতি কি? চৰকাৰে আমাৰ ৰাজ্যত সংস্কৃত শিক্ষা প্ৰবৰ্ত্তন কৰে নে নকৰে? সংস্কৃতেই আমাৰ সংস্কৃতিৰ মূল। এই সংস্কৃত শিক্ষাৰ এনে শোচনীয় অবস্থা কৰিছে কিয়? আজি ৬ বছৰ আগতে কলিকতা সংস্কৃত কলেজৰ অধ্যক্ষ আনি পৰামৰ্শ ললে—তাৰ পিচত সিদিনাখন বোস কমিটি পাতি পৰামৰ্শ ললে—তাৰ

পৰাই অসম্মান হয় মুখমন্ত্ৰীৰ সংস্কৃত শিক্ষা বিস্তাৰত বাপ আছে—তেখেতে সংস্কৃত ভাল পায়—কিন্তু চৰকাৰৰ কিছুমান পোকাতে discrimination দেখি বেয়া পাইছে। যেনে সিদিনা মাত্ৰ হোৱা Higher Madrasa কেইখনক Cotton College ৰ শিক্ষকৰ সমানে টকা দিছে—কিন্তু আজি ২০ বছৰ আগৰে নলবাবীত যিখন সংস্কৃত কলেজ আছে—তাত অধ্যাপক সকলক মাত্ৰ ২০০, টকাহে দি সেই কলেজখনৰ হাইস্কুলৰ পৰ্য্যায়ত বাণি.ড., এইটো চৰকাৰৰ এটা gross discrimination এই কাৰণত বৰ হুং পাইছে, ইয়াৰ বাবে আমাৰ চৰকাৰ লজ্জিত হোৱা উচিত, কথা হ'ল সংস্কৃত নালাগে যদি একেবাৰে উঠাই দিয়ক। মই পাৰ্চি, আৰবী শিক্ষাৰ কাৰণে সাহায্য দিয়াত বেয়া নাপাওঁ দিব লাগে—কিন্তু লগতে সংস্কৃতকো আদৰ দেখুৱাব লাগে। Discrimination কিয় হয়?

এতিয়া চৰকাৰে ভাবে হবগা যে “ডাক্তৰী”টো নিজৰ পো আৰু “আয়ুৰ্বেদ” হ'ল সতিনীৰ পো—হওতে দুখীয়া গৃহস্থই এই আয়ুৰ্বেদীয় ঔষধকে খায় আৰু ভালো পায়, বহুতে ডাক্তৰৰ ফীজ দিব নোৱাৰি এই আয়ুৰ্বেদীয় ঔষধকে খায় আৰু আজি-কালিৰ এই আছকলীয়া দিনত গৃহস্থজনেও জ্বালাটন হৈ ভাবে যে কবিৰাজী ঔষধকে সহজতে পাই, তাকেই খাই থাকি বাচিলেও বাচিব আৰু মৰিলেও নিশ্চয় পাব। বহু ঠাইত ডাক্তৰৰ ফীজ দিব নোৱাৰি বা সহজলভ্য হোৱা কাৰণেই এজন আয়ুৰ্বেদীয় কবিৰাজৰ ঔষধকে খায়—আগতে এই কবিৰাজসকলৰ Certificate, চৰকাৰে গ্ৰাহ্য কৰিছিল—এতিয়া আকৌ ডাক্তৰৰহে Certificate লগা হ'ল - চিকিৎসা নললে ডাক্তৰৰ Certificate আনে ক'ব পৰা, গভৰ্ণমেণ্টে আয়ুৰ্বেদক স্বীকৃতি দিছে যেতিয়া কবিৰাজৰ Certificate খন গ্ৰাহ্য নকৰে কিয়? তাৰ পিচত, এলোপাথিক ডাক্তৰ আৰু কবিৰাজসকলৰ মাজতে সমান allowance কৰিছিল, সেইটো ভাল কথা, পিচত আকৌ ডাক্তৰসকলৰ ৮০ টকাৰ পৰা ১৫০ টকা কৰিলে—কিন্তু সেই দুৰ্ভগীয়া আয়ুৰ্বেদ চিকিৎসকসকলৰ সেই ৮০ টকাতে থাকিল, চৰকাৰে তেওঁলোকৰো এটা উচিত ব্যবস্থা কৰিব বুলি মই আশা কৰিলো। (Voice - হোমিও

পাখিকৰ বিষয়ে—কি কয় ?) হোমিও-পাখিকতো আশু ফলপ্ৰদ ঔষধ, যেতিয়া অন্যান্য ঔষধ নিষ্ফল হয়, তেতিয়া মানুহে হোমিও ঔষধ খাই ফল পোৱাও মই জানো। ইয়াৰ নিচিনা ঔষধেই নাই। হোমিও পাখিককো সম চকুৰে চোৱা উচিত—

যিহেতু, সবশেষত মই মাক এটা কথা কৈ সামৰিম—

এই প্ৰেৰণাৰসকলে কৰ্মঠ বয়সটো চৰকাৰৰ তেলীশাল টানিটানিয়েই কটালে—এতিয়া এই দুদিনত তেওঁলোকবো দুৰ্গতিৰ সীমা নাইকিয়া হৈছে — তেওঁলোকৰ প্ৰেৰণাখিনি অলপ বঢ়াই নিদিলে, তেওঁলোকৰ চলা বৰ দুৰুহ হৈছে। আগতে আমাৰ I. A. S. ৰ সংখ্যা ৪০।৫০জনহে আছিল তাৰ ঠাইত এতিয়া ১৪০টা। হ'ল এই ডেকা I. A. S. সকল আমাৰ ৰাজ্যৰ পাসপুৰক যম—আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই নতুন I. A. S. সকলৰ কিছুমানক বিদায় দি আৰু অন্য পিনৰ পৰা কাটি হলেও, যিসকলে প্ৰেৰণ পাইছে সেইসকলক অন্তত; ১৫ টকাকৈ হলেও flat rate এটাত বঢ়াই দিয়ক “এইখিনিকে মই নিবেদন কৰিলো” ধন্যবাদ ॥

Shri Matilal Nayak—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ যিখন বাজেট দাঙি ধৰা হৈছে সেইখন বাজেট গতানুগতিক হৈছে। খাচৰ বাবে আমাৰ চৰকাৰে বাহিৰৰ পৰা বহু বস্তু কিনি আনিব লগা হোৱা কাৰণে ঘাটী বাজেটৰ এটা কাৰণ বুলি কোৱা হৈছে। কিন্তু আমি কি বস্তু খাবলৈ পাইছো সেইটো সকলোৱে জানে। পৰ্ব্বতীয়া ভাই সকলৰ উন্নতিৰ কাৰণেও বহুত টকা খৰছ কৰা হৈছে—কিন্তু পৰিহাসৰ কথা যে পৰ্ব্বতীয়া ভাই সকল আমাৰ পৰা আতৰি যাবলৈহে ধৰিছে।

বাজেট ঘাটী হোৱাটো দেশৰ উন্নতিৰ লক্ষণ কিন্তু বাজেট ঘাটী হলে তাক পূৰণো কৰিব লাগিব। দেশত উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিও ঘাটী পূৰাব পাৰি—কিন্তু খেতি কৰিবৰ বাবে আমাৰ খেতিয়কসকলৰ মাটি

নাই। আনহাতেদি আকো যিবলাক লবাই হাইস্কুলৰ কিছু শিক্ষা পাই:চে
 তেওঁলোকেও খেতি কৰিবলৈ নাযায়। যাৰ পিয়ন, কনডাকটৰ, মৰবী
 হব। এতিয়ালৈকে আমাৰ আগৰ পূৰণি মানুহখিনিযেই খেতি কৰি আ:চে।
 কৃষক উন্নত ধৰণৰ পদ্ধতিৰ কথা কোৱা হৈছে যদিও কামত একো হোৱা
 নাই বা এইটো ভালদৰে বাইজৰ মাজত প্ৰচাৰ কৰি দিয়া
 হোৱা নাই। গতিকে মই কওঁ আমাৰ শিক্ষিত যুবকসকলে শিক্ষা শেষ
 কৰি আহিয়েই কিছুদিন পথাৰত কাম কৰিব লাগিব বুলি বাধা
 কৰিব লাগে। M.A. পাচক ১ বছৰ B.A পাচক ২ বছৰ I.A পাচক
 ৩ মেট্ৰিক পাচক ৪ বছৰ খেতিত খটাব লাগে আৰু তাৰ পিচতহে
 চাকৰিত ভৰ্তি কৰিব লাগে। তেতিয়াহে মানুহে খেতিৰ কাম লাজৰ বা
 হয় জীৱিকা বুলি নাভাবিব। কৃষিজাত বস্তুৰ দাম বাঢ়িছে সঁচা,
 আৰু ভালদৰে কৰিলে ই লাভজনক ব্যৱসায়ত পৰিণত হবগৈ কিন্তু
 এই ব্যৱসায়ত লাজ বা নিচায়িকাবোধৰ কাৰণে বৰ্তমানৰ উঠি অহা
 শিক্ষিত বা অর্দ্ধশিক্ষিত ডেকাসকলে এইফালে মুঠেই মন নিদিযে
 আৰু যাব হেলা কৰে ফলত বুঢ়াখিনি মৰিলে আমাৰ খেতি কৰা
 মানুহ নোহোৱা হৈ পৰিব। গতিকে কৃষিকাৰ্য্যৰ উন্নতি কৰিবলৈ হলে
 কৃষিকাৰ্য্যৰ প্ৰতি থকা মানুহৰ নিচায়িকাবোধৰ সমূলক্ষে অৱসান
 ঘটাব লাগিব। আজি প্ৰশ্ন কৰাত সদনত ২০ খন ট্ৰেক্টৰ পৰি আছে
 বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে কিন্তু এইবিলাক auction কৰি দিলে
 গবৰ্ণমেণ্টৰ বহু লাখ টকা পাব পৰা যুক্তি আছে; যেনেদৰে
 ট্ৰেনচপোৰ্টৰ মটৰবিলাক কৰে। যিবলাক film (কথা ছবি)
 আদৰ্শমূলক সেইবিলাক চৰকাৰে টেক্স বাহি দিলে, ভাল কথা, কিন্তু
 বেয়া কথাছবিবোৰত টেক্স বঢ়াব লাগে জানো? মোৰ মনেৰে
 খাদীত টেক্স বহুৰাব লাগে। সুবিধাবাদী বহুতো মানুহে সমাজ
 সেৱাৰ কামৰ নামত খাদী পিন্ধিবলৈ লৈছে। আজি কালি গাঁৱৰ
 মানুহে এই সুবিধাবাদী মানুহবোৰক চিনিব পাৰি খাদী পিন্ধা মানুহক
 গাঁৱৰ মানুহে কোনেও দেখিব নোৱাৰে। সেইকাৰণে খাদীৰ ওপৰত
 বহুত বেচি টেক্স লগাব লাগে। কাৰণ প্ৰকৃত সমাজ সেৱীৰ সংখ্যা

খুবেইকম । প্রকৃত দেশসেৱীৰ সংখ্যা ১০% মানহে হব ।

A Voice—প্রকৃত দেশসেৱীয়ে তেহে তেওঁলোকৰ শিক্ষা কাপোৰত বেচি টেক্স দিব লাগে বুলি কয় নেকি ?

Shri Motilal Nayak—হয়, আপোনালোকেই এই ধৰণৰ সুবিধাবাদী শ্ৰেণীৰ সৃষ্টি কৰিছে । শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত গবৰ্ণমেণ্টে চিডিউল, বেকৱাৰ্ড ষ্টকনমিকেল বেকৱাৰ্ড আদি কৰি বহুত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে জলপানী পায় । বাকী বয় ২০% মানহে গতিকে শিক্ষা ক্ষেত্ৰত সকলোৰে মাচুল বেহাই দিব লাগে । অৰ্থাৎ শিক্ষা মাচুল ফ্ৰি কৰি দিব লাগে ।

Shri Jogen Saikia : Mr. Speaker, Sir, in discussing the budget. I would like to confine myself to financial side only without going into the administrative side as many of the Hon. Members have discussed about it. With regard to financial side, we are to see both collection of revenue and disbursement expenditure and so we are to consider two factors, one for central aid and the other expenditure from the State. In the year 1987 when the Finance Commission was formed, Assam was to get a share of two percentages. We incurred an expenditure of 62½ to jute due to growing prices. But the Govt. of Assam got from the Govt. of India only Rs. 45 lakhs. Since and after till the Independence some more expenditures have come up. Out of the share of income tax only three per cent of the share have come to the Govt. of Assam and income tax proceeds have been reduced to two percent. In 1947, Shri C. D. Deshmukh has increased the share of income tax proceeds to three percent and sharing on the expert on jute was abolished and grant-in-aid was introduced and Assam got only Rs. 40 lakhs after the new Commission is formed, and financial position was defined accordingly. Sir, as many as four Finance Commission were formed and now the 5th. Finance Commission is in the offing. We have heard that a New Finance Commission was formed under the Chairmanship of Shri Mahabir Prasad Tyagi and work is being started. (Mr. Deputy Speaker occupied the Chair at 11,48 hrs)

I almost feel like agreeing with Mr. Gaurisankar Bhattacharyya of the other side when he said that we have not received due share of the taxes in the hands of these Finance Commissions. Sir, so far as non-tax grants are concerned, that means the subvention, I have no ground to grumble about the allocations made by the Centre. Although only 45 lakhs have been given under the Otto Niemeyer Award, it has been increased by the successive Finance Commissions. The First Finance Commission did not give us anything. The Second Finance Commission gave us 3.7 crores, the Third Commission Rs. 6 crores and the Fourth Commission Rs. 16.52 crores. But, Sir, compared with some other newly born States like Nagaland, this subvention is not proper and justified, because if Nagaland which comprises of one district out of 12 in Assam gets Rs. 13 crores as subvention, there cannot be any justification for granting Rs. 16.52 crores for Assam, Assam being on the same footing, so far as the economic backwardness is concerned, with Nagaland. Even if I do not say it is altogether unjustified, but so far as the share of taxes is concerned, most injustice has been done to Assam, because what has been given by Shri C. D. Deshmukh in 1949 and by the Government of India in 1947 has been denied to us. So far as Income-Tax is concerned from 3 per cent of the divisible pool, it has been reduced to 2.25 per cent in the First Finance Commission Award and 2.44 per cent in the Second Commission Award and 2.24 in Third Commission and Fourth Commission Awards, although the quantum of pool has been increased from 50 to 60 per cent, in the Second $66\frac{2}{3}$ in the Third and 75 per cent in the Fourth Finance Commission's Awards.

What is more astounding is allocation of funds from Union Excise pool. Of the Union Excise pool, only 40 per cent was made divisible to the State. In the First Commission and in the successive ones, that has been reduced and reduced, i. e. 25 per cent in the Second, 20 per cent in the Third and 20 per cent in the Fourth Commission. Out of that also what meagre amount has been allocated to Assam can be seen here-in the First Commission 2.61 per cent, Second Commission 3.46 per cent Third Commission 4.73 per cent and in the Fourth Commission it has been made 3.33 per cent.

What is more interesting is this that tea and petroleum are included in the Major items. So far as Assam is concerned they have been included in the pool. There is no justification of dividing this on the population plus collection basis, as has been rightly pointed out by Mr. Bhabitosh Datta, Member of the Fourth Finance Commission. He opined that the basis of population plus collection was very faulty. He stated in his minute "The position created by the devolution scheme recommended by us is the unavoidable result of the constitutional provisions they stand now. The position would not have been very much different even if any other alternative principle of devolution (within the framework of the Constitution) had been adopted, including the schemes recommended by the earlier Commissions. In fact there is one State which would have got a large surplus, even if the shares of income tax and Union excises allotted to it were only nominal. At the other extreme, there is another State which would still have experienced a large deficit (requiring a large grant-in-aid) even if disproportionately large transfers were made to it out of the income tax and Union excise receipts." So, Sir, these factors have not been taken into consideration in respect of Assam. Moreover, for a State like Assam with difficult topography, complex composition of population rich but underdeveloped natural resources and strategic location, it is unfair to be trusted equally with industrially developed States like West Bengal or Bombay specially in respect of population. An underdeveloped State like Assam deserves a bit more sympathetic treatment. The present system of excluding corporation tax from the divisible pool has deprived the States of an important and elastic source of revenue from the company tax.'

The Fourth Finance Commission outright rejected this contention. Sir, when the Fifth Finance Commission has been formed, it should be our earnest endeavour to convince them that this basis should be abolished and a new basis should be found out giving due consideration to all factors. Sir, inclusion of this Union excise from tea and petroleum in the divisible pool and divide it on population basis is most unjust and uncalled for and thereby great injustice has been done to Assam. I hope these grievances of ours will be redressed only when the Government of India comes up with a proposal bifurcating them from other exci-

sable items and giving due share of tea and petroleum, to the producer State like Assam and Gujrat and South India, because no other State produce these things and they have no financial right over the excise duty accrued out of these sources. The Government of India and the Finance Commission have never taken into consideration that this area is financially depressed. There is no tea market in Assam and particularly Corporation Tax has been excluded from Union Excise Duty. Corporation tax includes tax on tea companies and tea Companies are taxed in Calcutta and the beneficiary of this corporation tax is the Government of India not the State Government and the State Government is not deriving any benefit out of it. It is very discriminatory and the it should be abolished and this corporation tax should be shared among the States, particularly Assam.

Now, Sir, coming to the state's share of the Revenue. I should like to say that by efficient collection and simplification of calculation system and rationalisation of tax, we can increase the amount of revenue. So far as efficient collection is concerned, I would like to urge the Finance Minister to have a probe into the activities of the Enforcement Branch. Now, Sir, about simplification of calculation, under the present system commodities are taxable in 5 heads and the Assam Finance Tax has got taxation under 3 heads altogether it comes to 8 heads and so also the Central Sales Taxes are there. Because of this cumbrous procedure, these things have not been consolidated and there is loss of revenue and difficulties to the traders because they have to keep at least 12 sets of accounts. Therefore this system should be abolished and it should be consolidated into one. My suggestion is that different commodities should be made taxable under one head by consolidating the three heads into one. There should be two or three rates at which the commodities are to be taxed and the names of taxable commodities should be specifically described and defined.

Sir, about rationalisation of taxes, I would like to quote Shri Morarji Desai.

Sir, through rationalising the taxes we can possibly increase the taxes on the higher income groups, and, thereby get some more

money and increase our budgetary receipts. So far as the expenditure side is concerned I should confine to one sentence only—possibly the Finance Minister has done his best in the present circumstances. We find that some heads have been altogether abolished but the present political set up, economic set-up does not possibly say he is coming with the natural consequences of a deficit budget. Deficit budgetting is not always a bad thing. If the allocations are so distributed that the major share goes to the nation building departments which bring again revenue then there is nothing to be discouraged. To me it appears that 20% of our revenue goes for general administration, 20% to miscellaneous services and another 20% to the establishment of nation-building departments. Therefore, only 40% remains to be distributed to the nation-building. This system should be abolished. If this is done to my mind it will give us a continuing benefit and after a few years we could be self-sufficient. I thank the Finance Minister for his budget.

Shri Phani Bora : Mr. Deputy Speaker, Sir. Before I begin my speech I want to make a remark. One very Hon'ble Member who spoke just a few minutes before made certain proposals. One of the proposals was that this region should be handed over to the Military. Various other proposals he also made. He is a member of the treasury benches i. e. the party in power. Hearing him I wonder how this Party which is ruling this State is function and what is the position. At any rate I consider it to be a very dangerous proposal for the State of Assam. I am sure it will bring ruination to this State of Assam. Had he been an ordinary Member of the House I would not have made this remark, but being a very respectable Member and a member from the ruling party, I consider this to be a very dangerous proposal.

Mr. Deputy Speaker, Sir. The budget placed by our Finance Minister does not promise anything for the betterment of the future of the State. As a matter of fact this is a begger's budget. Whatever is received, mainly by begging, is distributed. This is not a position whereon we can stand up and say that

after 20 years of our rule under the Congress Raj we have come to a position where a self-generating economy is set in motion. It is not so; it is just the contrary. It is entirely a budget dependent on the subversion that is offered by the Centre. Sir, the Finance Minister not only did not promise anything by way of improving the lot of the common people who are suffering, on the contrary he is demanding sacrifice and austerity as the only foundation for future prosperity. This type of sermons we are accustomed to hear again and again. This is hackneyed and repetition, and the hollowness of these promises is already understood by the people. Sir, in the budget speech delivered by the Finance Minister and in the Governor's speech there are certain contradictions. In the Governor's speech it is stated that the agricultural production in the last year has registered increase but our Finance Minister has stated that set back in agricultural production was one of the reasons for the economic difficulties that we have been facing.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister, Finance) : This obviously refers to earlier years for which difficulties have arisen.

Shri Phani Bora : Sir, with regard to the Gauhati incident also, I find that the Governor has categorically condemned the burning down of the national flag, and with regard to the rest of the other things he was more soft, whereas the Finance Minister is categorical in condemning not in his own words but by using the words of our Chief Minister. If one reads the analysis one will find that there is a lot of difference inside the Government itself, and if the Government is divided in such a vital issue, then the administration is bound to be paralysed in a crisis like the one that we witnessed on 26th January at Gauhati. Then again, Sir, the Finance Minister made certain wrong statements. According to me it is definitely wrong. He has stated that at Dibrugarh, and Nowgong the crowds became violent and that is why the Police had to resort to lathi charge. So far as Nowgong was concerned,

I was personally present on the 3rd of November, 1967, and I found that it was the Police who became violent against the peaceful people. It was a wrong statement, and I desire that it should be corrected, and it should be said that the Police without any rhyme and reason became violent and attacked the peaceful Satyagrahis and hunger strikers and as a result of which the law and order situation was worsened by the Police; Police was responsible.

People are yet peaceful, and nobody should try to attribute this type of things that the people are becoming violent. The people are not becoming violent. Sir, in so many occasions, I have seen that the Government, by their action and by their behaviour are sometimes exciting the people to resort to violence, and I think, if in this way things continue, then a violent storm may sweep the State and for that the Government is responsible. Sir, I know at least in the case of Nowgong where I was myself present, there how Government is letting loose violence.

Now, so many hon. Members have referred to what our Finance Minister has stated that the work of Thermal Power Project at Nangalbibra is going on smoothly. But, I say that it is not going on smoothly—it is not going on at all; it is at a stranded condition. And that type of wrong statement is made here just to mislead this House. Sir, some dangerous proposals are also put forward by the Finance Minister. One of such proposals is the transfer of the State Transport to a Corporation. It is said that a Corporation is being set up and very soon this State Transport is going to be transferred to the hands of the Corporation. But I should say that this is a Congress type of socialism or rather a Corporation socialism. Sir, one institution built up with the money of the people where crores of rupees from the pockets of the public are invested cannot be so easily handed over to a Corporation. There are already so many Corporations which were formed in the State. But before handing over any more institution to the Corporation, there should be a thorough investigation into the

functioning of the Corporations so that the result of the investigation may be known to the public. I do not know if Government has got somebody in their mind who have to be provided with jobs in the name of a Corporation, for the post of a Director or something like that. I know many big industrialists and many business men who were brought to the Corporations in India thereby the capitalist class is provided within the framework of half public sector and half private sector industries with the result that all attempts for strengthening the public sector industry and for improving economy of the country has been sabotaged. But this is being done by the Congress rulers.

Shri K. P. Tripathi — Which industries you have in mind, please say one or two ?

Shri Phani Bora — I have many in mind. But as the time is restricted, I will not mention them now. What I said is that there has been a move for handing over the State Transport to a Corporation. Sir, I know the difficulty that is faced by the Finance Minister. As a matter of fact, I agree with many hon. Members who said that the relationship between the States and Centre in the matter of financial rights that has been now established according to the Constitution has got to be changed. Sir, there was a time when the Congress Party alone headed by the monopoly burgois was ruling from Delhi to Shillong, and nowhere there was any other party either in the States or in the Centre. And the Congress Party was ruling in the States under the guidance of Birlas, Tatas and Goenkas, there was no difficulty at that time. Then only those who can beg and used to be big beggars used to get a favour in the hands of the central Govt. And whoever is in the good book of the Centre has got more. That was the position. But now after the last general election, the face of India has been changed. Now, the question arises as to how the problem will have to be solved. The problem can be solved, merely by raising racialism or parochialism but it is a problem of the growth of democracy in India. The people of India as a whole and forging unity of all democratic forces it has to be realised.

I fail to understand why a particular type of financial arrangement should deprive Assam or for that matter of any other State of their due share. It is not enough to demand more share from the oil royalty—of course we must demand more but that alone is not the thing to do. This is a problem which has got to be taken up in the All India framework. To-day when the non-Congress Governments have come up in various States in the country, the relationship between the States and the Centre has got to be changed—the rights and privileges now conferred under the Constitution so far as the provincial autonomy is concerned and particularly in the matter of financial rights, that position has got to be changed now and that change must come up by uniting all the Indian democratic forces and change the entire pattern of the Constitution. That will give us the opportunity to remove any obstacle that is standing in the way of our getting our due share. So, in this context, I for one agree with everybody to fight for such financial rights. The people may ask wherefrom the Defence Budget will come? How to maintain the Central defence & security machineries if unitary system of Government is chaped. Sir, I am of the opinion that even the system of centralised machinery army that of the British and all these things have got to be revised so that the whole pattern of administration from Delhi to Shillong can be changed. There is no question of centralisation of everything in the hands of the Centre. There must be decentralisation of power and that has to be brought about by the efforts of the entire people and by the democratic forces all throughout the country (Bell rang). Sir, I have spoken only 10 minutes. Please do not ring the bell so soon.

Sir, again, I have seen that we are now demanding more from the Centre. But is it only demanding more money from the Centre that will solve the problem? Suppose we get three crores more from the royalty on oil, is it possible to solve the problem? What is the tendency in our economy in the State. What is the income that we are getting? If we have a bird's eye view of the situation, we will find that every year our income is deteriorating. But what we are getting? Let us see, Sir, from Central sources in 1950-51 we got 2.92 lakhs

and then in 1968-69 we get 55.72 lakhs. While the Central Subsidies are increasing, that State resources are dwindling. In 1950-51 the Central subvention was 2.92 lakhs, the State resources was 7.37 lakhs, whereas in 1968-69 the Central subvention was 65.72 lakhs, the State resources were 36.89 lakhs. I am not going into the details as I.

I am not going into details. I have not the time at my disposal. Mr. J. Saikia said that deficit financing is not bad, yes it is not always bad. If deficit financing means investment in that sector not only in order to overcome the deficit budget but it will produce good results afterwards. But what is the picture of economy we are getting to-day. Sir, I don't say, if we get some 3 crores more royalty it will solve the problem, but Sir, it is a fact that this Government has completely failed, the Central Government has completely failed in the task of building up a sound economy of Assam, inspite of the abundant natural resources. These natural resources could not be harnessed even after 20 years of rule and we are moving with a begger's bowl in the door of Mr. M. Desai. I am not surprised to see the plight of the economy of Assam because our State is a part of India. The Indian economy to-day relying on capitalism. Our Honourable Chief Minister will not like it if anybody says Congress is not building a socialistic India, but building capitalism in India. The Congress is far from building socialism and it is a fact, also. It is nonsense to say that there is socialism. Capitalism is being build up relying on the monopoly capitalism. Not only that we are relying in every way on imperialist countries, imperialist monopolists and also to some extent relying on the rural capitalism while this Government was trying to rebuild the country and as a result there is inherent contradiction resulting in the present crisis.

Sir, there is recession in the country. The production is going up in some sectors while there is no fall in prices, instead prices are going up and this is the kind of recession produced by the Indian capitalism to-day. This Indian capitalism is seeking to build up capitalism in our villages even. Our honourable Finance Minister said that "we are thinking to develop our rural areas by agricultural development". I fully appreciate that idea. Without that we cannot

go ahead, but may I know what is the pattern of development of agriculture in our State. Sir, it is not his policy, it is the policy of the Finance Minister of India. Mr. Morarje Desai Instead of nationalisation of Banks he came up with the idea of social control over banks. This is nothing but an attempt to infuse capitalists' money into the villages. What will happen? This will bring chaos in the rural sector, this will lead to un-employment in the villages in a very larger number. This will be helpful to the capitalists like Birla, Durrani or Tata, but will lead the democracy to destruction in the villages, will bring chaos in the rural sector.

As in the industrial sector by building capitalism India failed to establish a self generating economy in 20 years so also by introducing capitalism. We cannot actually lead the rural economy in the path of national re-generation and ultimately this will lead to further chaos in the rural economy and will never lead us towards prosperity. Therefore, I want a complete change, a complete change in the whole pattern of economy in the country and that economy must be aimed at curbing the monopoly power and the profits that are accrued by industrialist monopoly both foreign and Indian, wealth of the state must not be concentrated in the head of few but should be properly distributed. If there is concentration of wealth in a few hands than larger number of people will starve. Even the small capitalists, small entrepreneurs will be suffering or liquidated in that case. Therefore, there must be a policy to curb the monopoly Capitalist, we must tap all the sources of revenue. This should be done in respect of Oil Company and tea gardens owned by foreigner. That will have to be done. If possible give them the compensation now and if cannot, tell them that we want to do these things to strengthen the defence of the country, to strengthen our national economy, and we will pay them later. I do not say that they should be paid, enormous amounts we will give only a subsistence allowance in the meantime and will paid compensation fully when our economy is self dependant. Why can't you do it? If that is done then lots of resources will be at the disposal of the Government and can be utilised for the purpose of building a sound national economy and that will have to be in the line of socialism. If you fail to do this then no amounts of begging or

big talks will bring any result—this will be simply crying in the wilderness, by rousing the sentiments of Assamese against certain other people or crying for non class regionalism the problem cannot be solved. With these words, I conclude.

Dr. Bhupen Hazarika—মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঃবীরা, আমাৰ বাত মন্ত্ৰীয়ে পুলিচৰ বৰ্জনাবেৰ্জনৰ কাৰণে আৰু ৩৪ লাখ টকা বিচাৰিছে।

আমি বাজেট পঢ়ি বেচি ভাগ কথাতে হেৰেতে দোহাই দিয়া বুলি ভাবো যে এইটো বা দিটো নবিবলে আমাৰ টকাটো নাটো পলিকৈ আৰু ৩৪ লাখ টকা দিব লাগে। ইতিপূৰ্বে আমি ৮৫ লাখ টকা দিছো।

আমি যদি চাও অবল গুৱাহাটী চহৰৰ আইন শৃংখলা বৰ্জাব ক্ষেত্ৰতে মুখ্যমন্ত্ৰী চলিহাৰ চবন্ধাবে ১০০ গুণ পুলিচ কৰিলেও লাভ নহয়—ভাৰ আগতে পুলিচৰ আভ্যন্তৰীণ কথা বিলাক জনা উচিত বুলি ভাবো।

উদাহৰণত গুৱাহাটীৰ ১৮৫৮ বৃষ্টাবৰ হৰনাথ দাবোগাৰ বন্ধা এটা ঘৰ—তাতেই পুলিচ থাকে—সকলক বিবিলাক Out post আছে — এটা নলবাৰীত, এটা গুৱাহাটীত আৰু আনটো গোট্টেই কামৰূপ জিলাত এটাকৈ দিলে Bell hailer গাড়ী আছে ২৩ খন Requisition কৰোতে বহুত সময় লাগে।

ভাৰ পিছত Corruption কিয় নহব ? বহুতে কৈছে পুলিচৰ মাজতো দুৰ্নীতি আছে। বিস্তৃত ভেঙলোকেনো দুৰ্নীতি নকৰিব কিয় ? ১০ টকা ভাৰাত কেতিয়াও ঘৰ পোৱা নাযায়। হৰনাথ দাবোগাৰ দিলবে কেইটামান ঘৰ পুলিচৰ বাসস্থান হিচাপে দিছে। সাধাৰণ পুলিচ বিলাকে অতি কম খাই অভাবত থাকিব লগা হৈছে। আনহাতেদি ২৫ টকাত কোনো গেভেটেড অফিচাৰ

থাকিব পৰা ঘৰ গুৱাহাটী চহৰত পোৱা নাযায়। ওপৰ মহলৰ S.P. ৰ quarter ৰ বাহিৰে আন কোনো কাৰণে গুৱাহাটীত quarter নাই। কন্দুৱা গেছৰ ফটকা কেইটামান আছে কিন্তু সেইবিলাকে কাম নকৰে। সেইকেইটা বহুতো হবনাথ দাবোগাৰ দিনতে কিনা।

মাঙ্গালোৰ এতিয়াও C.I. হোৱা নাই কিন্তু তাত পুলিচ কমিচনাৰ নিযুক্ত বৰা বৈছে। টিক হেনেকৈয়ে গুৱাহাটীতো Police Commissioner নিযুক্ত কৰাৰ ব্যৱস্থা হব লাগে। তাকে কৰিব নোৱাৰিলে বাবে বাবে ৮২ হাজাৰ টকা ফাটী বজাৰৰ বাবে চৰকাৰে খৰছ কৰি থাকিব লাগিব। আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে মুকেশ আৰু সুমন্ত বন্দ্যোপাধ্যায় পূৰ্বক গোৱালপাৰালৈ গান গাৱলৈ মাতি আনিছিল। তেতিয়া তাত যি বিশৃংখলাৰ সৃষ্টি হৈছিল সেইটোকেই পুলিছে সেই কাৰণেই গুৱাহাটীত Police Commissioner দিব লাগে।

আমোদকৰ বিস্তৰ ৰূপে ফাকি দিয়া হৈছে বুলি শুনিছো। কথাটো সম্পূৰ্ণ সত্য। এই ছিলং টাউনৰে এজন প্ৰেক্ষাগৃহ মালিকে যি আধা ছিলং কিনি লব পাৰে তেওঁৰ নিচিনা মানুহেও চৰকাৰৰ ওচৰত আমোদ কৰিব ফাকি দিছে। মই নিজ অতিষ্ঠতাৰ পৰা ইয়াৰ প্ৰমাণ দিব পাৰো। আজি চাৰি দিন মান আগতে কলিকতা চেণ্ট জেভিয়াৰচ কলেজৰ ছজনমান প্ৰফেচাৰে চিনেমাৰ টিকট ললে—তেওঁলোকে টিকট দিলে এখন সাধাৰণ ৰঙা কাগজ। তাত কোনো আমোদকৰ টিকট নাই। সিদিনা মই ইয়াৰে এটা প্ৰখ্যাত প্ৰেক্ষাগৃহৰ Spy in Rome নামৰ চিনেমাখন চাবলৈ গলো। মূৰত এটি খাচীয়া টুপী পিন্ধি লাইমত থিয় হৈ এখন টিকট কিনি ললো। টিকটখন লৈ দেখিলো তাত যিটো আমোদকৰ টিকট লগোৱা আছিল সেইটো কোনোমতেহে লগাই থৈছে। লাহেকৈ সেই টিকটখন দাঙি চাই দেখিলো

আমোদবব লেখা আছ একালে ৬০ পইছা আৰু আনকালে ৭০ পইছা। মই কলো টিকটৰ দাম হুলকৈ লোৱা হৈছে নেকি ? তেতিয়া টিকেট Seller জনে কলে "give it back" মই টিকটখন লৈ গুচি আহিলো। Ticket Collector নেপালী মানুহজনক টিকটখন দেখুৱাতে কলে অন্য এখন আনি নিম নেকি ? মই একো নোকোৱাকৈ সোমাই গলো। সেইখন টিকটৰ দুইটা Foil এইয়া মোৰ হাততে আছে। এইয়া Tax evasion ৰ অসম্পূৰ্ণ প্ৰমাণ। ভিতৰলৈ সোমালেই দেখিলো দুজন মানুহে চিগাৰেট খাই আছে। এইয়া আমাৰ উন্নত পুলিচ আৰু তেঁওঁৰ বিভাগৰ কাৰ্য্য চলি আছে। মই Spy in Rom: চাবলৈ গৈ কিয় মই Spy গিৰি কৰিবলগীয়া হল ? Excise বিভাগৰ বিষয়া থাকোতে কিয় এনেকুৱা হয় ? এই বিষয়ে পানামা ৪২০ ধাৰাৰ কেচ দিয়া হৈছে। এইটো এটা Prima facie case, এই case সুবিচাৰ হবই লাগিব।

আজি শুনা যাৱ আমাৰ ডেকা সকল বিপদগামী হৈছে। কিন্তু তেওঁলোকক ভাল কামৰ কালে বাস্তৱ কৰি ৰাখিবলৈ বা অবসৰ বিনোদনৰ বাবে কি ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। সেই কাৰণে মই জোৰ দি কওঁ যে তেওঁলোক যদি সং চৰাৰ কালে মনোনিবেশ কৰিব খোজে তেন্তে জাতীয় নাট্যশালাটো গঢ়ি উঠিবলৈ দিয়ক।

মোৰ সমষ্টিৰ বাস্তৱ দিলাক যদি ঠিক কৰি নিদিয়ে, কৃষি জাত বস্তু বজাৰলৈ নিবৰ কাৰণে ভাল বাস্তৱ ব্যৱস্থা কৰি নিদিয়ে তেন্তে কৃষিৰ উন্নতি আশা কৰিব নোৱাৰিব।

মোৰ সমষ্টিৰ বহুতো মৈমনসিদ্ধিয়া মানুহ আছে। তেওঁলোকক মই শুধিলো চৰকাৰ বেনে লাগিছে ? তাৰ উত্তৰত তেওঁলোকে কলে—

“মুদি হায় রে হায়
হাজার টাকার বাগান খাইল
পাচ সিকার ছাগলে।”

এতিয়া, এইটো কব ছাগল নেইটো আপোনালোকে ভাবি
চাঁৎক।

Adjournment

The House then adjourned for lunch till 2 P. M.

Announcement cut by the Speaker : Recognition of the leaders of the opposition Group.

Mr. Sepaker : I have to give my decision regarding the recognition of the Opposition Party. The question of recognising a party in the Opposition as the official Opposition Party with its leader as the Leader of the Opposition has been receiving my attention since March 67. I am sorry that this matter has taken such a long time for disposal. Even now the difficulties are not over. We have in the Opposition three distinct groups, namely United Legislature Party with Shri Gaurisankar Bhattacharjee as its leader and Shri Dulal Chandra Barua and Abdul Mueawir as Deputy Leaders, and Shri Hiralal Patwari as Chief Whip. This United Legislature Party has a membership of 22. The second group is the United Democratic Front consisting of 20 members. Shri Phani Bora is the leader of this group and Shri Lakshyadhar Choudhury is its deputy leader. Shri Promode Gogoi and Shri Bhubaneswar Barman are the whips of this party. The third group consists of 9 members. They belong to the All Party Hill Leaders' Conference.

So far as the A.P.H.L.C. is concerned, it cannot be recognised as an opposition party as its members fall short of

the quorum of the Hops: which is 13. However, this group will be recognised as a group and will get all the facilities that a recognised group gets in the Assembly. These 9 members will be allotted seats in the extreme end of the opposition side.

Our Rules of Procedure and Conduct of Business of the House contain no guidelines in the matter of recognising party or group as the opposition party or group and its leaders as the Leader of the Opposition. The Lok Sabha rules are also silent on this matter. The direction of the Speaker in Rule 120 of the Lok Sabha directions are also treated as obsolete now. In the circumstances, I have to come to my own decision.

I have very carefully observed the functioning of the United Legislature Party as well as the United Democratic Front. Both these groups have more independent and other members and are like fronts. It would have been easier for me to come to a decision if a particular political party had more than 13 members belonging strictly to that political party. While the United Democratic Front has a greater coherence and functions more distinctly as a political party outside the House, the United Legislature Party has a bigger membership and since its formation has been functioning as a political front both inside and outside the House. In view of this I cannot but recognise both these groups as Opposition Parties inside the House. My main difficulty is in recognising one of the leaders of these groups as official Leader of the Opposition. Though on the strength of membership Shri Gaurisankar Bhattacharjee is entitled to be recognised as Leader of the Opposition, I do not want to decide this issue for sometime more. However, the roats in the House will be re-arranged to remove any difficulty that the leaders of these groups might be feeling. The first 22 seats to my left will go to the United Legislature Party. I would like one seat to be given in the front bench out of these 22 seats to the Deputy Speaker. Two other seats will be allotted to the United Legislature Party in the last row of seats. The United Democratic Front will occupy three rows. The balance will be allotted to them after the fourth and fifth row of seats occupied by the A.P. H.L.C.

The Leaders of those two groups—United Legislature Party and United Democratic Front will be entitled to all the rights and privileges of the Opposition Leaders and the Chief Whips will get all the facilities due to the Chief whips of the Opposition Party.

M. Shamsul Huda:—মহানুভৱ মোৰ বাজেট বক্তৃতাৰ আৰম্ভণীতে এটা কথা নকৈ নোৱাৰো যে Treasury bench ৰ শ্ৰীশৰ্মা ডাবৌয়াই এই সদনৰ মজিয়াতে ঘোষণা কৰিলে যে ইয়াত Military শাসন লাগে। শাসনত অধিস্থিত কংগ্ৰেছ দলৰ এগৰাকী প্ৰধান ৰাজনীতিগ্ৰন্থ পৰা ওলোৱা এই কথাবাবে গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ ক্ষুণ্ণ কৰিবলৈ বিচৰাই নহয় ই গণতন্ত্ৰক অপমান আৰু অবমাননাও কৰিছে। ইয়াত নিশ্চয় হেওঁলোকৰ স্বাৰ্থ জড়িত হৈ আছে।

এতিয়া বাজেটৰ কথা কওঁ। এইখন এখন গত্যাগতিক ভাবে যুগুত কৰা বাজেট। এই বাজেট টুনীৰ কাৰণে মকৰা জালৰ দৰে হৈছে—মকৰা জালখন ইমান পাতলযে টুনী চৰায়ে ডাক নেদেখে, কিন্তু সেই ফালে উৰি যাওঁতে যেতিয়া জালত লাগি ধৰে তেতিয়াই সেই পাতল জালখনেই তাক আবৰি ধৰি গ্ৰাস কৰে। এই বাজেটত বেচি ভাগ টকা ধাৰ নিয়া বা অনাত ধৰা হৈছে। বাইজৰ উন্নতিৰ কাৰণে নিচেই তাকৰিয়াকৈহে ধৰা হৈছে। এইটো নতুন কথা নহয়। এই বাজেট তুল বাজেট। প্ৰতি বছৰ দেখা যায় মূল বাজেটৰ উপৰিও Supplementary বাজেট আনে। আকৌ বেচি ভাগ পৰিপূৰক বাজেটৰ টকা খটোৱা নহয় বা খটাব নোৱাৰে। ১৯৬৪-৬৫ চনত Audit Report চালেই দেখিব কিমান টকাৰ অপচয় কৰিছে। এই ৰিপৰ্ট কোনো মন্ত্ৰীয়ে পঢ়ি চাইছেনে কব নোৱাৰো। ১৯৬২ চনৰ পৰা ১৯৬৭ চনলৈ চালে দেখিব ৯,৩২,৭২২ টকা Misappropriate কৰিছে, ৩,১৬,২৪৯ টকা Loss দেখুৱাইছে আৰু ২৫,৬৪,০৫৪ টকা Believed the loss দেখুৱাইছে। ১৯৬২ চনৰ পৰা যদি 'অডিট

বিপট পঢ়া যায়—না জানো মুখ্যমন্ত্রী ডাঃ বীড়াই পঢ়িচেনে নাই ?
 তাত দেখা যায় ২৪ কোটি টকা খৰা কৈছে ; কিন্তু ১৯৬২ চনৰ বিপট
 দেখা যায় যে কোটি কোটি টকা অপব্যয় আৰু অতিৰিক্ত খৰচ
 হৈছে । ১৯৬২ চনৰ পৰা ১৯৬৭ চনলৈকে Misappropriate
 বাবদ ৯ লাখৰো অধিক, Loss আৰু Short বাবদ ২২ লাখ
 ৬৩ হাজাৰৰ অধিক আৰু Extra Payment ইত্যাদি বাবদ ২ কোটি
 ৩৫ হাজাৰ । Loss in Implementation ত ১,৭৫ ২৮,৮২৪ টকা ।
 বাজহত— ৬ কোটি ৯০ লাখ টকা বাকী পৰি আছে—অনাদায়
 কৰিব পৰা নাই । বিভিন্ন কোম্পানী বিলাকৰ নামত অনানায়
 হুদ মূল—অনাদায় । 'লনচ' আৰু 'ডেভলপমেন্ট' ৰ ২০% ভাগো
 আদায় হোৱা নাই । এই দৰেই ২৭ কোটি ১০ লাখ ৮০ হাজাৰ
 টকা অপব্যয় হৈছে । ১৯৬২ চনৰ 'অডিট বিপট' মাত্ৰ ৬ লাখ
 ৬৭ হাজাৰ টকা 'কমটিনজেন্সি' ৰ কাৰণে হৈছিল, হিচাব পৰিকল্পনা
 সংশ্লিষ্ট কাগজ পত্ৰৰ অভাৱত পৰীক্ষা কৰিব পৰা নাই । অডিট
 বিভিন্ন বিভাগ বিলাকৰ পৰা 'ভাণ্ডাৰ' পোৱা নাই আৰু বিভাগ
 বিলাকেও প্ৰয়োজনীয় কাগজ পত্ৰ দিয়া নাই । এই টকাৰ
 'ভাণ্ডাৰ' নাই । এইদৰেই, আজি বহুবছৰ ধৰি অপব্যয় চলি
 আহিছে । এই অপব্যয়ৰ পৰা বাইজৰ অপকাৰ হৈছে আৰু
 মন্ত্ৰী মহোদয়ে সকলো ক্ষেত্ৰতে ডাঙৰ ডাঙৰ কথা বৈছে ।
 আৰু তাৰ দ্বাৰাই ধনতন্ত্ৰবাদৰ বিকাশ হৈছে । Agro Industry ৰ
 নামত ট্ৰেকটাৰ দিয়াৰ কথা কৈছে । আমি দেখিছো যি কেইটা
 পাৰ্শ্বিক মেচিন চৰকাৰে Instalment ত দিব বুলি কৈছে তাক
 খেতিয়ক সকলে সমৰ্থন নকৰে কাৰণ তাৰ পৰা উপকাৰ নহব ।
 ট্ৰেকটাৰৰ ক্ষেত্ৰত Hire Purchase ৰ বিকল্পটো সেই বাবেই সুবিধা
 খেতিয়ক সকলে পোৱা নাই । মাটিৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে ধনতন্ত্ৰবাদ
 বিকাশতহে সহায় কৰিছে । আনহাতে ভূমিহীন খেতিয়কৰ মাটি আৰু
 খাজনা আদিৰ কথা কৈছে । চাহ বাগানৰ মাটি যিমান থাকিব
 লাগে তাৰ তিনিগুণ বেচি আৰু কৰেইট ২৩% ভাগ দেখুৱাইছে ।
 এইবিলাক একো নতুন কথা নহয় । ব্ৰিটিচ চৰকাৰৰ দিনতেই

সেইবিলাক যি ধৰণেৰে ধৰা হৈছিল — এতিয়াৰ চৰকাৰেও সেই মৰা ঘোৰাটোকে টানি টানি একে নীতিৰেই অহুসৰণ কৰিছে।

শিক্ষা ক্ষেত্ৰত আমি দেখিবলৈ পাইছো যে জনসাধাৰণৰ শিক্ষাৰ কাৰণে একো হোৱা নাই। অঞ্চল চৰকাৰে গণতন্ত্ৰৰ নাম লয়। ইয়াৰ দ্বাৰাই বাস্তবিকতে কাম হোৱা নাই; মাত্ৰ কাগজে পৰে, বক্তৃতাইতে সাৰ হৈছে। আনফালে শিক্ষা ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে সংকোচন নীতি লৈছে। স্কুল কলেজ বাঢ়ি উঠা নাই। আগৰ যি আছিল তেবেই maintain ক'ব আছে। এইবাৰ মাত্ৰ ২ খন কলেজত মাহে ৫০০ টকাৰ Adhoc grant পাইছে। এইটো বৰ দুখৰ কথা হৈছে। আকৌ কিছুমান স্কুল চৰকাৰে derecognise কৰিছে কাৰণ সেই স্কুল বিলাকৰ 'বিজ্ঞান্ট' বেয়া। 'বিজ্ঞান্ট' ভাল হ'ব কেনেকৈ তালৈ চৰকাৰে দৃষ্টি দিয়া নাই। শিক্ষক সবলক ভাল দৰ্শনা দিব লাগে আৰু শিক্ষক নিয়োগত—Subject মতে নিয়োগ কৰিব লাগে আৰু তেনে কৰিলে 'বিজ্ঞান্ট' ভাল হ'ব। ডিগ্ৰীকলেজ বিলাকৰ শিক্ষাপদ্ধতি জনসাধাৰণৰ কল্যাণৰ প্ৰতিকূল আৰু ই ধনতন্ত্ৰবাদৰ প্ৰতীক। ইয়াৰ পৰিবৰ্ত্তন লাগে।

শিল্প ক্ষেত্ৰত আমি দেখিছো চৰকাৰে কোটি কোটি টকা অপব্যয় কৰিছে আৰু ইয়াৰ মূলতে চৰকাৰী বিভাগৰ দুৰ্নীতি পৰায়ণ লোক সকল আছে। যতে সুবিধা পাইছে ততেই অজস্ৰ টকা আয়সাৎ কৰিছে আৰু এইদৰেই চৰকাৰী টকাৰ অপচয় হৈছে। চৰকাৰে যিবিলাক ঊঁচনি লৈছে সকলোৱেই আসোঁৱাহ। এনে আসোঁৱাহপূৰ্ণ ঊঁচনি, যিয়েই নবৰক, কাৰ্যক্ষেত্ৰত বিফল হ'বই। আনহাতে শিল্প প্ৰতিষ্ঠানৰ লগতে শিল্পজাত বস্ত্ৰৰ বজাৰৰ ব্যৱস্থা নাই। চিমেণ্ট ফেক্টৰী খুলিছে—কিন্তু যেতিয়ালৈকে বেলপথৰ যোগাযোগ কৰি পৰিবহনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নহয় তেতিয়ালৈকে ইয়াৰ উন্নতি হোৱা টান। চেনীৰ কল খোলা হৈছে কিন্তু ভিতৰৰা অঞ্চলৰ পৰা কুঁহিয়াৰ আনিবলৈ

অবিধায়নক বান বাহন নাই। কুইয়াৰ কাটি খোৱা ঠাইতেই থাকে শুকাই বায়, পিচত খৰি পোবা হয়। এইবিলাক অসুবিধাৰ কাৰণে আগতেই মেন কৰা চৰকাৰ নতালৈ কোনো আঁচনি কলগ্ৰন্থ হ'ব নোৱাৰে। এই ক্ষেত্ৰত এককোণী ব্যৱস্থাৰ লোক আছে যি, এই বিলাক কাম ব্যক্তিগত খণ্ডত চলাবলৈ চেষ্টা কৰি আহিছে আৰু চৰকাৰৰ কামত বাধা পৰিছে।

এতিয়া আমি দেখিছো আনাব বেকাবে এক এক কৰি সকলো ক্ষেত্ৰতে কৰপবেচন কৰিব পৰিছে। টি. ডি. কৰপবেচন, ইণ্ডাষ্ট্ৰিয়েল কৰপবেচন, কনষ্ট্ৰাকচন কৰপবেচনে ইত্যাদি কৰাব পিচত এতিয়া ষ্টেট, ট্ৰেনচপোর্ট কৰপবেচন কৰিব দিহা কৰিছে। বাস্তৱী আছে কেবল ষ্টেট চৰকাৰ কৰপবেচন আৰু আমি আশা কৰিছো, ইয়াৰ বাবে আগবাঢ়ি যাব। সেই কাৰণে মই কও বেকাবে জনসাধাৰণৰ অভাৱ অভিযোগ পূৰণ কৰাত ব্যৰ্থ হোৱে আৰু জনসাধাৰণৰ আৰ্থিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত হেৰুৱালৈকে বিৰাস্বাতকতা কৰিছে। সেই কাৰণে আমি কৈছা বাজেট গতাতগতিক নীতিৰে কৰাৰ আদৰ্শ পৰিবৰ্তন কৰা উচিত। (Time Signal) আৰু এটা কথা মই নকৈ নোৱাৰো। (Time Signal)

Shri Sailer Medhi : We generally know that mere a statement of accounts of the budget cannot give us a policy of the Govt. in the overall economic development of a particular State or a particular country. The people of Assam and particularly the Members of this August House expected a budget speech from our Hon. Finance Minister which would give us impetus hopes and aspirations of the development of our Frontier State and to overcome difficulties of this problem State of the Frontier. But we are sorry to say that Sir, all hopes and inspirations are frustrated by this speech of the Hon. Finance Minister. Though the total capital receipts has shown to be of Rs. 115.64 crores as against Rs. 102.99 crores of the previous year we have to bear a huge expenditure for paying debts and other expenditure

from the total receipts of the whole amount. The important feature of this budget speech of the Hon. Finance Minister is that we are having an accumulated burden of nearly 14 crores as against 10.03 crores in the previous years. Our Finance Minister could not show any hope in his budget speech about the increase in per capita income of our State. Our Finance Minister was kind enough not to impose any tax on our people for the purpose of raising the amount and he said in his budget speech at page 59 that this year, as a result of good harvest and better prices, it is variously estimated that nearly a thousand crores of extra money will pass into the hands of Indian agriculturists. The share of Assam in this will be roughly Rs. 90 crores. Why not then the Govt. has taken slice of some of the amount from the cultivators or peasants from this 90 crores? Because the Finance Minister also knows the miserable condition of our cultivators and unless their standard of living is increased so as to enable them to pay taxes. There is no use in imposing new taxes. Our cultivators need ten times of that 90 crores to enable themselves to pay taxes. If we go through the audit reports of the past several years. We will find wastage and extravagant of money instead of distributing it economically so as to attain the economic prosperity. I will give you some of the instances, i. e. the instances of different corporations which the Govt. has formed to increase our economy. These corporations are called '*nigam*' in Assamese. Of these *nigams* the marketing corporations Calcutta emporium increased a loss of Rs. 3,16,296 in between 1960-65 and total amount is still to be realised during these years is Rs. 48,27,934. The corporation was having an authorised capital of Rs. 50 lakhs only. Also in our construction corporation, last year we saw that the total receipts was Rs. 4,94,671 and the expenditure was Rs. 4,75,420. Only Rs. 19 thousand 2 hundred and 51 was the profit of this construction corporation for the last year. A single individual contractor can do better than these corporations. Bhoralu Bridge of Gaubati, constructed by this corporation has not completed upto now. Not to speak of construct they have not even been able to demolish the existing pillars. These are the works of our

সেইটো নহয় আমাৰ Community পঞ্জীয়ন কৃত ব্যক্তি নহন
পাবে।

নিবন্ধৰা সমস্যাৰ বিষয়ে আমাৰ সদস্য ভাই সকলে সোধেবাৰ্ত্তে
যে এইটো যদি সমাধান নহয়, কাৰ্টীৰজাৰ নিটিনা ঘটনা সকলো
ঠাইতে হব। এতিয়া আমাৰ কিমান নিবন্ধৰাক চাকৰী দিব লাগে
শিক্ষিত নিবন্ধৰাক চাকৰী, চৰকাৰী হিচাবত চৰকাৰ প্ৰথম বচৰক
আৰু তাৰ পিচৰ ৬ বছৰ তেনে হিচাবত চৰকাৰী খণ্ডত চাকৰী
পোৱাৰ সুবিধা হব—মোটক পাচ কৰা নিবন্ধৰাৰ সংখ্যা নিৰ্ণয়
নাই। সকলো বিলাকক চাকৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা হব পাৰে নতিন
মই জানিব বিচাৰো যে এনে পৰা কিমান আছে যে এই নিবন্ধ
সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰে। মোৰ সমষ্টিত প্ৰায় ৩০০ টা
বাগান আছে আৰু চৰকাৰৰ ডাঙৰ ডাঙৰ ফেইৰী জাদি আছে
৮ কোটি টকা তাৰ পৰা Money Circulation হয়—এইটো
টকা বজাবলৈ ওলাই আছে।

আমাৰ মহকুমাতে প্ৰায় ৮ কোটি টকাৰ Circulation হয়।
আঠ কোটি টকাৰ বজাৰ ওচৰতে আছে। কিন্তু কোনে এই
টকা ধৰি ৰাখে? যিবিলাক auxiliary কাৰকাৰ আছে সেইবিলাক
টকা বাহিৰলৈ যায়। গতিকে ডাঙৰ কৰকাৰৰ টকা আমি ধৰি
ৰাখিব পৰা নাই। গতিকে আমাৰ নিবন্ধৰা সমস্যা সমাধান
ৰাবে আৰু Circulations টকা থিনি বজাবতে সুবিধা কৰিবলৈ
হলে সৰু সৰু ব্যৱসায়বোৰৰ প্ৰতি বিশেষ মন কৰিব লাগিব।
আৰু সেইমতে আঁচনি কৰিব লাগিব।

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ বিদ্যোৰ শিক্ষাগৃহস্থান হন নাগিছিল
ব্যয় সংকোচৰ কাৰণে সেইবোৰ গঢ়ি উঠা নাই। মোৰ সমষ্টিৰ
কলেজে Adhock Grant পাই আছে যদিও ব্যয় সংকোচৰ
কাৰণে deficit grant পোৱা নাই। তাত আমি বিজ্ঞানৰ
শ্ৰেণী আৰম্ভ কৰিলো—বিজ্ঞান শ্ৰেণীৰ বাবে বিভিন্ন সাঙ-সজুলি ও

অনা হল, ভাল ভাল অধ্যাপক অনা হল, কিন্তু বায় সংকোচৰ নামত আমি deficit grant লাভ কৰিব পৰা নাই। গতিকে এই অৱস্থাতে থাকিব লগা বলে কলেজখন বন্ধ হৈ যাব।

শিক্ষা গতিশীল বস্তু। শিক্ষাৰ মানদণ্ড উন্নত কৰিবলৈ হ'ল শিক্ষাৰ প্ৰগতি সাধন নকৰিলে নহ'ব। কিন্তুমহী মহোদয়ক আমাৰ ৰাজ্যৰ শিক্ষাৰ বিষয়ে বিশেষ ভাবে চিন্তা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালো।

আমাৰ কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো কথা কোৱা হৈছে। মাটি Consolidation ৰ কথা কৈছে, কিন্তু কোনেও যুটীয়া কৃষি পামৰ কথা কোৱা নাই। এইটো যদি কৰা হয় তেন্তে আমি ৰাইজক কব পাৰিম যে ১০ জন খেতিয়ক মিলি যদি যুটীয়া পামৰ খেতি কৰে তেন্তে ধনী খেতিয়কে বিমান সুবিধা কৰিব পাৰে দুখীয়া খেতিয়কেও সিমান সুবিধা লব পাৰিব। বৰ্তমান হ'ব লগীয়া সশোপিত নীতিত খেতিয়কৰ বিশেষ ভাবে ভাল হ'ব বুলি আশা কৰিলো।

Shri Mahendra Mohan Choudhury :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেট বিতৰ্কত বহুতো কথা সদস্য সকলৰ পৰা উত্থাপন কৰা হৈছে। সেইবিলাক বিভিন্ন বিষয়ক কথাৰ উত্তৰ দিবলৈ মই থিয় হোৱা নাই। কিন্তু মহী মহোদয়ে সেইবিলাক কথাৰ উত্তৰ দিব। মই মাত্ৰ মাটি নীতি সম্পৰ্কেহে ছুটা মান কথা সদস্য সকলৰ আগত দাঙি ধৰিব খোজো। আমাৰ দেশত মাটিৰ সমস্যাই কেনে গভীৰ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছে সেই কথা সকলোৱে জানে। ১৯৫৮ চনৰ পৰা মাটি নোহোৱা মানুহক মাটি দিবৰ চেষ্টা হৈ আছে আৰু মাটিহীন মানুহক মাজে মাজে মাটি দি থকা হৈছে যদিও মাটিহীন মানুহৰ সংখ্যা কমি নাই।

১৯৫৮ চনতে চৰকাৰী পতিত মাটি ২,৯৭,০০০ বিঘা, চৰণীয়া

পথাৰৰ মাটি ২৫,৭৬১ বিঘা, ব্যৱসায়ী চৰণীয়া পথাৰত ৫০,২০০ বিঘা, চাহ বাগানৰ ওপৰোক্ত অধিগ্ৰহণ কৰা মাটি ১,৫১,৮৭৩ বিঘা বন বিজাৰ্ভৰ ৮০,০০০ বিঘা মাটি, ভূমিহীন খেতিয়কক দিয়া হৈছে। ইয়াৰে কিছুমান মাটি ১২৪৯ আৰু ১২৫১ চনৰে পৰা নিষ্কাৰ হৈছে। ইমানবিলাক মাটিৰ পট্টন দিয়া সৰেও মানুহৰ মাটিৰ অভাৱ দূৰ কৰিব পৰা হোৱা নাই। এই মাটিবোৰ কোনো কোনো মাটি ঠকা মানুহকো দিয়া হৈছে। আকৌ মাটিহীন মানুহক মাটি দিয়াৰ পিছতো কিছুমানে মাটি বিক্ৰী কৰি দিছে আৰু সেই কাৰণেও তেওঁলোক পুনৰ মাটিহীন হৈছে। সেই কাৰণে এই বিলাক কথা বিবেচনা কৰি বৰ্তমান পৰিস্থিতিত খাপ খোৱাকৈ মাটি নীতি বচনা কৰাৰ বিষয়ে চিন্তা কৰিবলগীয়া হৈছে। মাটি নীতি প্ৰণয়নৰ ক্ষেত্ৰত উদ্দেশ্যযোগ্য যে এইটো কেৱল চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰাই কৰা হোৱা নাই। বিৰোধী দলৰ নেতা সকলৰ লগতো এই বিষয়ে আলোচনা কৰা হৈছিল আৰু বৰ্তমান ঘোষিত নীতিত তেখেতসকলৰো সমৰ্থন আছে।

নতুন প্ৰস্তাবিত নীতিৰ উদ্দেশ্য হৈছে যিমান পৰা যায় যিবিলাক মানুহে মাটিত খেতি নকৰাকৈয়ে মাটিৰ উৎপাদনৰ পৰা লাভবান হবলৈ চেষ্টা কৰে তেওঁলোকক মাটিৰ পৰা আঁতৰাই ৰখা।

আমি সেইকাৰণে মাটি খণ্ডনৰ ক্ষেত্ৰত এটা নতুন নীতি উদ্ভাৱন কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিছো। সেইটো হৈছে যি মানুহে নিজে খেতি নকৰে আৰু যি মানুহৰ খেতিৰ বাহিৰে অন্যান্য ব্যৱসায় আছে বা চাকৰী কৰে ভেনে মানুহে যাতে মাটিলৈ আহিব নোৱাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰা। আগতে যিবোৰ আইন কৰা হৈছিল যেনে চিলিং আইন ইত্যাদি এই আইনবোৰৰ উদ্দেশ্য আছিল যাতে ধনী মানুহে বেচি মাটি বাগিব নোৱাৰে। আধিয়াৰ আইন কৰা হৈছিল যাতে মাটিত মূলধন খৰ্চাই অন্যান্য ব্যৱসায়তকৈ লাভবান হব নোৱাৰে। কিন্তু এইবোৰ আইন প্ৰয়োগ কৰাত বহু পৰিমাণ বিষয় হোৱা দেখা

গৈছে। কাৰণ আমাৰ খেতিয়কসকল লিখা-পঢ়া নজনা দুখীয়া মানুহ আৰু মধ্যবৰ্গী লোক-সকল বিদ্যা-বুদ্ধি থকা ধনী মানুহ। সেই কাৰণে খৃষ্ট শ্ৰেণীৰ মাজত বোৱা প্ৰতিযোগিতাত মাটিহীন খেতিয়ক বিলাকে তেওঁলোকৰ স্বার্থ সংৰক্ষণ কৰিব পৰা নাই। আজি যদি ভূমি সংস্কাৰ আইন কাৰ্য্যকৰী কৰিব লাগে তেনেহলে মোৰ বোধেৰে খেতিয়কসকলৰ স্বার্থ ৰক্ষাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি দৰিদ্ৰ খেতিয়ক সকলক সংৰক্ষণ কৰিবলৈ হ'লে তেওঁলোকক সাংঘবন্ধভাৱে কাম কৰি আওৰাই যাবলৈ যি উৎসাহ-উদ্বীপনাৰ প্ৰয়োজন সেই উৎসাহ-উদ্বীপনা তেওঁলোকৰ মাজত সৃষ্টি কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। আজি কেইবছৰমান আগলৈকে মজুৰ সকল অৱহেলিত হৈ আহিছে। মালিকসকলৰ ইচ্ছাৰ ওপৰতে তেওঁলোকৰ স্বার্থ জড়িত হৈ আছিল। মজুৰ সকলে যেতিয়া বুদ্ধি পালে তেতিয়া এক তৈ থিস দিয়াৰ কাৰণে আজি মজুৰ সকলে সুখে-শান্তিৰে কাম কৰিব পৰা অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। ঠিক সেইদৰেই যদি খেতিয়ক সকলেও নিজৰ অধিকাৰ আৰু দায়িত্ব সম্পৰ্কে সজাগ হৈ সাংঘবন্ধভাৱে ব্যৱস্থা লোৱা নকৰে; তেনেহলে যিমানই ভূমি সংস্কাৰ ঠাচনি নকৰক কিয় কেতিয়াও কাৰ্য্যকৰী হ'ব নোৱাৰে আৰু সেই আইনৰ দ্বাৰা যিমান কল্যাণ হ'ব বুলি ভবা হৈছে তাৰ পৰিবৰ্তে অকল্যাণহে হ'ব। খেতিয়কৰ মাজত যদি বিভেদ সৃষ্টি হয় তেতিয়া এই আইনৰ দ্বাৰা তেওঁলোকৰ স্বার্থ ৰক্ষা নহব বৰং ব্যাঘাট হোৱাৰহে সম্ভাৱনা। এই নতুন নীতিৰ উদ্দেশ্য সম্পৰ্কে সজাগ কৰি খেতিয়ক সকলক সজ্ঞবদ্ধ কৰিব নোৱাৰিলে এই মাটি নীতিও ব্যৰ্থ হ'ব বুলি মই ডাঠি কব পাৰো।

এই মাটি সমস্যা দুখীয়া মানুহৰ সমস্যা। এই দুখীয়া মানুহ বোৰক হাতৰ পুতলা কৰি ৰাজনৈতিক স্বার্থ সিদ্ধি কৰাতকৈ অন্যায় একো নহ'ব। যদি প্ৰকৃততে খেতিয়কক মাটি দিব লাগে তেনেহলে অসমৰ ইমূৰৰপৰা সিমূৰলৈকে যি বিলাক দিব পৰা মাটি আছে

সেইবোৰ হুখীয়া মাটিহীন খেতিয়কক সিহঁতলোকে চেপ্টা কৰিব লাগিব। বৰ্তমান খেতিয়কসকলক ব্যক্তিগত পটী দিয়াৰ ফলত মাটি পটী কৰিবলৈ প্ৰলুব্ধ হয়। বহুত সময়ত বেচি কাম পোৱাৰ আশত খেতিয়কে নিজে বিক্ৰি কৰে। বৰ্তমান কৃষিজাত বহুৰ দাম উঠি হোৱা কাৰণে কিছুমানে মাটিত মূলধন খাটোৱা লাভজনক দেখি খেতিয়কক বেচি দামৰ প্ৰলোভন দেখুৱাই মাটি কিনিবলৈ প্ৰয়াস কৰে। তেনেকৈ মাটি বিক্ৰি কৰি খেতিয়ক পিচত পোৱাৰ হয়। সেইবাবে প্ৰথম সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে যে খেতিয়কে যাক মাটি বিক্ৰি কৰিব নোৱাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰা। আজি ২০০ বিঘাৰতকৈ যত বেচি মাটি আছে সেই মাটি সানুতিকভাবে খেতিয়কক দিবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে। এই নীতি অনুসৰি মাটিহীন খেতিয়ক তাত বহিব পাৰিব আৰু ভোগ দেখল কৰিব পাৰিব কিন্তু পটী গাওঁ সভাৰ নামতহে পাব। যদি কোনোবাই তেওঁৰ উত্তৰাধিকাৰী মাটি বেচি খেতিৰ বাহিৰে আন ব্যৱসায় কৰিব খোজে বা চহৰত বাস কৰিব খোজে তেনেহলে সেই গাঁৱৰ মাটি কম থকা মানুহকহে গাওঁ সভাৰ অনুমোদন ক্ৰমে মাটি বিক্ৰি কৰিব পাৰিব।

ইয়াত প্ৰশ্ন উঠিব পাৰে যে যি বিলাক মানুহক মাটি দিয়া হয় তেওঁলোকে ঋণ লোৱাৰ কি ব্যৱসায় হ'ব? আগেয়ে মাটি বন্ধকৰ জৰীয়তে ঋণ পোৱাৰ ব্যৱস্থা আছিল। আজি সমবায়ৰ জৰীয়তে ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা হৈছে। সেইবাবে মাটি লোৱা মানুহক বিলাকে সমবায় স্থাপন কৰি ঋণ লৈ খেতিৰ বিভিন্ন চেষ্টা কৰিব পাৰে। আজি বহুত মানুহে কৃষি সমবায় পাতি মাটি লোৱাৰ এটা টো উঠিছে আৰু বহুত সদস্যই এই কথা উল্লেখ কৰিছেও আনকি কিছুমান একাধিক সমবায় ভুক্ত হৈ জমিদাৰী কৰিবলৈকো চেষ্টা কৰিছে। তেনেকুৱা সমবায়েই যাতে মাটি পাব নোৱাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। মাটি নীতিত এইটো বিষয়ে সাবধান কৰি দিয়া হৈছে। মাটি থকা মানুহৰ সমবায়ক স্বীকৃতি নিদিবলৈ স্থিৰ কৰা

কৈ.চ। কবিশো তেনেকুৱা সমাধাৰো স্বীকৃতি দিব পৰা হব যদি
মাটি পৰ্যায়কালে তেওঁলোকৰ মাটি সমবাহু হুক্ত কৰি সমবায়ক গোটাই
দিয়ে।

সদস্যৰ বক্তব্য মাননীয় সদস্যই কৈছে যে, আমাৰ P.G.R.
আৰু V.G.R. বিলাক খুলি দিব লাগে। এই বিষয়ত মাটি
উপদেষ্টা কমিটি সমূহৰ পৰামৰ্শ লৈ আমি কাম কৰিব খুজিছো।
P.G.R. বা V.G.R. ত যত ঘাঁহ উৎপাদন কৰিব পৰা হয় তাত
ঘাঁহ কাবলৈ সাময়িক ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আৰু এই ম.স্ব. পঞ্চায়ত
সমূহে সহায়তা কৰিব পাৰিব আৰু যত পঞ্চায়তে ইয়াৰ দায়ী
লয় তত গৰু-মহৰ ঘাঁহৰ কাৰণে খেতিৰ বিজাৰ্ত খুলি দিয়া হব।
তাৰ পিচত যদি মাটি থাকে আৰু মাটি উপদেষ্টা কমিটিয়ে
অনুমোদন কৰে তেনেহলে সেই মাটি খুলি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব
পৰা হব। আনকালে P.G.R. আৰু V.G.R. বিলাকৰ সংৰক্ষণৰ
প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথাও বুই কৰিব নোৱাৰি। মই কব খুজিছো যে
P.G.R. আৰু V.G.R. বিলাকত আমাৰ বেচি মাটি নাই। আমাৰ
হিচাব মতে P.G.R.ত ১,৭৮,১৬৬ বিঘা আৰু V.G.R.ত
৩,৬৮,১১৬ বিঘা মাটি আছে। এইখিনি মাটি খুলি দিলে মাটিহীন
লোকসকলৰ পৰিয়াল প্ৰতি দুবিঘা মাটিও নপৰে। তেনেহলে
যদি ভূমিহীন সকলক দুবিঘাকে দিয়া হয় আৰু আমাৰ ৰাজ্যৰ
বিজাৰ্ত মাটি যি পৰিমাণৰ আছে সেইখিনি খুলি দিয়া হয় তেন্তে
আমাৰ ৰাজ্যৰ ভবিষ্যত সংৰক্ষণত বাধা পৰিব আৰু তাৰ লগে
লগে আমাৰ গৰু-মহৰ ঘাঁহ যোগান ধৰা টান হব। কাজেই, এই
ক্ষেত্ৰত আমি চিন্তা কৰি ধীৰে ধীৰে যাব লাগিব। ফৰেষ্ট বিজাৰ্ত
সম্পৰ্কত মাননীয় সদস্য শ্ৰীযুত কেহোৰাম হাজৰীকাৰ হিচাব মতে
অতিৰিক্ত ফৰেষ্ট বিজাৰ্ত আমাৰ ইয়াত আছে বুলি কৈছে আৰু
সেই হিচাব ভুল। তেখেতে বিভিন্ন ৰাজ্যৰ হিচাবো দাঙি ধৰিছে।

মই নাজানো সেই হিচাব তেখেতে কৰ পৰা দিছে। আমাৰ হিচাব মতে—

Percentage of reserved forests in the States in India—

Andhra Pradesh	23.8%
Assam	13.34%
Bihar	18.1%
Gujarat	8.7%
Jammu & Kashmir	9.5%
Kerala	31.2%
Madhya Pradesh	31.9%
Madras	17.0%
Maharashtra	20.6%
Mysore	18.3%
Orissa	14.3%
Punjab	14.6%
Rajasthan	11.2%
U.P	15.9%
West Bengal	15.3%
Nagaland	16.1%

Shri Gaurisankar Bhattacharjya—ইয়াৰ বাহিৰেও অন্যান্য খৰণৰ বহু বিজ্ঞান আছে—যাৰ impact আমাৰ ৰাজ্যত পৰে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—The percentage of reserved forest areas to the total area of the state should be not less than 14 percent in case of Assam.

Shri Dulal Chandra Barua—ভাৰত চৰকাৰৰ নীতি (Policy) গ্ৰহণ কৰা হৈছে নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—নাই কৰা।

Shri Phani Bora—May I point out to the hon. Minister that in the Economic Survey for the year 1967, page 15, the forest area of Assam occupies about 47.9 thousand square kilometers and covers about 39 percent of the state total area compared to 17.2 percent in India as a whole.

Shri Kehuram Hazarika—অসমৰ সম্পৰ্কত যি হিচাব দিয়া হৈছিল সেইখন কিতাপ মই Produce কৰিম।

Shri Promod Chandra Gogoi—মহী মহোদয়ে কব পৰা হিচাব দিছে জানিব পাবোনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এইয়া চৰকাৰী সংখ্যা। শ্ৰীযুত বৰা ডাঙৰীয়াই যি কথা হৈছে—সেইখিনি মই প্ৰতিবাদ কৰিব খোজা নাই। আমাৰ unchartered state forestত যিবিলাক মাটি আছে সেইবিলাক এই বিলাকৰ পৰা পৃথক কৰি বখা হৈছে। Unchartered state forest আমাৰ মাটি বৰ্ত্তমানে ফৰেষ্ট ৰিজাৰ্ভ ভুক্ত কৰা হৈছে। তাৰ লগত হিচাবৰ অলপ হেৰফেৰ হৈছে।

Shri Gaurisanka Bhattacharjya—মহী ডাঙৰীয়াই বিবৃতি দিছে সঁচা; কিন্তু ইয়াত উদ্দেশ্য আছে। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে—আমাৰ দেশৰ অৰ্থনীতিৰ কাৰণে যিখিনি ফৰেষ্ট আছে ১৩.৩৪% এইখিনি পৰ্যাপ্ত নে অপৰ্যাপ্ত। যদি অপৰ্যাপ্ত হয় খেতি উৎপাদন এৰি দি গছ-গছনি লগাব লাগে আৰু যদি পৰ্যাপ্ত হয় তেনেহলে খুলি দিব লাগে। বিবৃতি উদ্দেশ্যধৰ্মী হব লাগে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—শতকৰা ৪০ ভাগ মাটি আমাৰ ৰিজাৰ্ভ থাকিব লাগে। কিন্তু বৰ্ত্তমান ইয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে মাত্ৰ ১৩.৩৪ ভাগ আছে। এইটো যদি ২৩% হয়, তথাপি 'নেচনেল পলিচি'তকৈ কম। সেইকাৰণে মই কব খুজিছো যে ৰিজাৰ্ভ খোলা সম্পৰ্কত আমি লাহে লাহে যোৱা নীতি অবলম্বন কৰিব লাগিব।

নহলে একদিনাই যদি যিবিলাক ফৰেষ্টে বিজাৰ্ড আৰু সেইবিলাক খুলি দিয়া হয়, তেন্তে বনৰূপ হোৱাত, বানপানী নিয়ন্ত্ৰণত পাবা মাটি কয় বৰণত অশুভ প্ৰভাৱ পৰিব।

Shri Gaurisankar Bhattachajyya— এই নীতি (implement) কাৰ্যত পৰিণত কৰিবলৈ মহী মতোদয়ে— 'লাহে লাহে' বাৰ লাগিব বুলি কৈছে অৰ্থাৎ বিজাৰ্ড খুলি দিব। তাৰ পিচত কোৱা কৈছে আমিখোলোতে 'লাহে লাহে' নাম। ইফালে বাইজে মুক্তি কৰিব বুলি ধৰি লব আৰু তাৰ পিচত মাটিত যেতিয়া বৰি লব তেন্তে ইমান মানুহক উচ্ছেদ বেনেকৈ কৰিব পাৰি, Regulative কৈ ববা যাওক : এনেকুৱা হব। সেইকাৰণে চৰকাৰে নীতি ল'লে— এনেকুৱা ভাবে ভাবিচিন্তি লব লাগে যাতে পিচত তাৰ ফলেদি পানী নসৰকে। নহলে আইন অমান্য হৈ যাব। গৰাকালৰ চহৰব ভিতৰতে এনেকুৱা কৈছে, চৰকাৰে উচ্ছেদও নকৰে— পানীও নিদিয়। চৰকাৰেই এই ক্ষেত্ৰত আইন অমান্য কৰিবলৈ উৎসাহ দিছে।

মই মোৰ বিবৃতিৰ প্ৰথম ভাগত উল্লেখ কৰিছা যে ইতিমধ্যে চৰকাৰে ৮০ হাজাৰ বিঘা মাটি ফৰেষ্টে বিজাৰ্ডৰ পৰা মাটি নোহোৱা মানুহৰ কাৰণে খুলি দিছে। তাৰ বাহিৰে নগাপাতাল সীমান্ত অঞ্চলত এটা ডাঙৰ এলাকাৰ মাটি নোহোৱা খেতিয়কৰ মাজত বিতৰণ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিছে। আমি এটা গতিশীল সমাজত আছো। সেই গতিশীল সমাজে কেতিয়া কোনফালে গতি পৰিবৰ্তন কৰে কব নোৱাৰি সেইকাৰণে আমি ফৰেষ্টে বিজাৰ্ডবিলাক খুলাৰ সম্পৰ্কত এইটো নীতি অবলম্বন কৰিছো যে ফৰেষ্টে বিজাৰ্ড মুখলিবৰ কাৰণে আমি যিমান দূৰ পাবো চেষ্টা কৰা। যদি গৰাখহনীয়া বা বানপানী প্ৰপীড়িত মানুহক বা প্ৰকৃত ভূমিহীন মানুহক মাটি দিয়াৰ কাৰণে মাটি অধিগ্ৰহণ কৰিবৰ প্ৰয়োজন হয় তেনেহলে প্ৰয়োজন অমুসৰি ফৰেষ্টে বিজাৰ্ড খুলি দিয়াৰ সিদ্ধান্ত

চৰকাৰে লব পাৰে। আমি সাধাৰণভাৱে ফৰেষ্টে বিজাৰ্ট পুলি দিয়াৰ নীতি গ্ৰহণ কৰা নাই। যাতে আমি পৰিকল্পিত ভাৱে ভূমিহীন মানুহৰ মাজত মাটি বিতৰণৰ ব্যৱস্থা কৰি মাটি পতন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি তেওঁলোকক মাটিৰ মালিকানা সহ দিব পাৰে তদৰ কাৰণে মই সকলোৰে সহযোগিতা কৰাৰ নিবেদন কৰিছো। তাৰ পিছতো যদি ফৰেষ্টে বিজাৰ্টতো মাটি পতন দিয়াৰ প্ৰয়োজন হয় আমি চিন্তা কৰি চাব লাগিব।

Shri Dulal Chandra Barua—চাৰ, যি মাটিৰ হিচাপটো চৰকাৰে দিলে তাত নগাই যিখিনি মাটি ললে সেই হিচাপটোও আছে নেকি?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—আমি স্বীকাৰ কৰা নাই যে নগাই বেদখল কৰা মাটি আমাৰ নহয়। আৰু সেইমতে বেদখলকাৰী সকলক উচ্ছেদ কৰি মাটিখিনি উদ্ধাৰ কৰাৰ চেষ্টা চলি আছে। গতিকে সেইখিনি মাটি এই হিচাপত লোৱা নাই।

আমাৰ চিলিং আইন সম্পৰ্কত সদনত এখন বিল দাঙি ধৰা হৈছে। আগতে যে ১৫০ বিঘা মাটিৰ চিলিং ধৰা হৈছিল তাক পৰিবৰ্তন কৰি ১০০ বিঘাৰ চিলিং কৰিবৰ কাৰণে চিলিং আইন সংশোধনী বিল এখন সদনত দাঙি ধৰা হৈছে। বহুতো সদস্যৰ মতে চিলিং আইনে মাটিহীন মানুহক মাটি দিয়াৰ সমস্যা সমাধান নকৰে। এই বিষয়ে আমি তেওঁলোকৰ লগত সম্পূৰ্ণ একমত নহয়। আংশিকভাৱে একমত হব পাৰো। কাৰণ ১৫০ বিঘা মাটি যাব আছে তেওঁলোকে গোটেইখিনি মাটি দখল কৰি থকা নাই। তেওঁলোকে আধিয়াৰ বা অন্য হালুৱা লগাই মাটিত কাম কৰাইছে। সেইকাৰণে যিবিলাক ৰায়তে মাটি দখল কৰি আছে চিলিঙৰ উদ্ধৃত মাটি সেইসকল লোকৰ ভিতৰত বিতৰণ হৈ যাব। চিলিঙৰ অতিৰিক্ত মাটি নোহোৱা খেতিয়কৰে দখলত

আছে আৰু তেওঁলোকৰ হাতত আপুনা আপুনি সেই মাটিবিনী
হস্তান্তৰিত হৈ যাব। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত বিবিলাক মাটিতে
হাল বাই আছে তেওঁলোকৰ ১৫০ বিঘাৰ অতিরিক্ত মাটি চিলিং
পৰা আঁতৰাই ৰাখিবৰ কাৰণে তেওঁলোকে কি ভাগ বাটোৰ কৰি
লয় তাতো আমাৰ অন্তৰ কলপীয়া নাই। কাৰণ আমি এটা
চাইকলাজিক্যাল এটমোচফিছৰ সৃষ্টি কৰিবলৈ ভাবিছোঁ। সেই
এটমোচফিছবটো হৈছে যে বেচি মাটি ৰখাৰ লোভটো এৰি দিবলৈ
ভবা। সেইকাৰণে চিলিং আইন সংশোধন কৰাৰ প্ৰয়োজন অনুভৱ
কৰা হৈছে।

চাহ বাগানৰ উন্নত মাটি সম্পৰ্ক বহুত সদস্যই এই কথা
উল্লেখ কৰিছে যে চাহ বাগানত উন্নত বহুত মাটি পৰি আছে
আৰু এইবিলাক মাটি ভূমিহীন খেতিয়কক নিতৰণ কৰিবলৈ পৰা
যায়। চাহ বাগানৰ উন্নত মাটি কাছাৰ, শিৱসাগৰ আৰু লক্ষীমপুৰ
জিলাত থকা দেখা গৈছে। এই বিলাকৰ ভিতৰত বহুতো টিলা মাটি
আৰু সেইবিলাক মাটিত চাহৰ বাহিৰে অন্য খেতিৰ কাৰণে উপযুক্ত
নহয়। কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত তেনেকুৱা মাটি বিক্ৰম উত্তেজনা
কৰিও পাছত ঘূৰাই দিব লগা হৈছে। আৰু তাত এইটো প্ৰশ্ন
উত্থাপন কৰা হৈছে যে ১০০ বছৰ ধৰি মাটিৰ উন্নতি কৰি চাহ
খেতিৰ বাহিৰত এনচিলিয়াৰী উদ্দেশ্যত ১:২ নিয়ম অনুসৰণ কৰা
নিয়ম অনুচিত হৈছে। সেই বিষয়ে চৰকাৰৰ কালৰ পৰা আমি
চিন্তা কৰিছোঁ আৰু যেতিয়া এটা দিৰ্দিষ্ট আৰু আমাৰ চিন্তায়ণত
বিৰোধী দলৰ নেতাসকলৰ লগত আলোচনা কৰি সেই বিষয়ে
সিদ্ধান্ত কৰা হব। কিন্তু আমি অভিজ্ঞতাৰ পৰা দেখিছোঁ য'তে
ত'তে মাটি অধিগ্ৰহণ কৰিলেই আমাৰ মাটিহীন মাজুহক মাটি
দিয়াৰ সমস্যাৰ সমাধান নহব। আমি চাহ লাগিব যাতে বিবিলাক
মাজুহক মাটি দিয়া হয় তেওঁলোকে তাত গৈ সহ স্থাপিত হব পাৰে।
আমাৰ আৰু এটা কথা ভাবিবলগীয়া হৈছে। আমাৰ

চাহ বাগানৰ মজুতৰ সকলক মাটি দিয়াৰ প্ৰয়োজন হৈছে। কাৰণ তেওঁলোকৰ পৰিয়াল বাঢ়িছে আৰু বৰ্ত্ততেই বাগানৰ বাজ-কাম নোপোৱা হৈছে। গতিকে তেওঁলোকলো মাটি দিয়াৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। সেই কাৰণে মজুতৰ সকলক মাটি দিবলৈ হলে চাহ বাগানৰ পৰা অধিগ্ৰহণ কৰা মাটি তেওঁলোকৰ কাৰণে আদৃতীয়াকৈ বাখিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। সেই কাৰণে চাহ বাগানত আমি ভৱা পৰিমাণ মাটি নাই যদি আমি ভূমিহীন খেতিয়কৰ মাজত বিতৰণ কৰি মাটিহীন মানুহৰ সমস্যা সমাধান কৰিব লগা হব পৰে। মোৰ এইখিনি কথা আজি সদনত কোৱাৰ উদ্দেশ্য হৈছে যে সদস্যসকলে মাটি নীতি দিব বৰাত চৰকাৰৰ লগত যি ধৰণৰ সহযোগিতা কৰিছে সেই নীতি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰতো তেনেকুৱা সহযোগ আগ বঢ়ায় মই আজি নিবেদন ইয়াবেই কৰিছো।

আক লগে লগে মই কব খোজো যে আমাৰ লিখিত নিবহুৱাৰ সংখ্যা ক্ৰমে ক্ৰমে বাঢ়ি গৈছে। তেওঁবিলাকৰ নিয়োগৰ আক লগে লগে মই কব খোজো যে বৰ্ত্তমান আমাৰ ৰাজ্যত শিক্ষিত নিবহুৱাৰ সংখ্যা দিনে দিনে বাঢ়ি আহিছে—ইয়াৰ লগে লগে এই শিক্ষিত ডেকা নিবহুৱাসকলৰ নিয়োগৰ কাৰণে উপযুক্ত ক্ষেত্ৰ বিচাৰি উলিয়াব লগা হৈছে। আমাৰ চৰকাৰী বেচৰকাৰী যি কাম আছে বা শিল্প উদ্যোগত আৰু গঠনমূলক বিভাগত যি কাম আছে অৰ্থাৎ বিখিনি White collar Job আছে তাৰ দ্বাৰা সেই সমস্যা সমাধান কৰিব নোৱাৰি সেই কাৰণে, ইয়াৰ কিছু অংশক স্বাভাৱে মাটিতো নিয়োগ কৰিব পৰা যায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰাৰো এটা প্ৰয়োজন হৈছে। ইয়াকে কৰিবলৈ হলে, আমাৰ বৰ্ত্তমান যি পুৰণিকলীয়া কৃষিৰ পদ্ধতি অৰ্থাৎ যি indigeneous method of cultivation আছে, তাৰে শিক্ষিত যুৱক সমাজক আকৰ্ষণ কৰিব নোৱাৰি। তাৰ বাবে আমি বৈজ্ঞানিক প্ৰণালী কৃষিত

প্ৰবৰ্ত্তন কৰিব লাগিব। ইয়াৰ দ্বাৰা আমাৰ নিবন্ধৰা সমস্যা বহু পৰিমাণে লাঘব হ'ব। গতিকে এই কাম খুব সত্বৰে আৰু সু-পৰিকল্পিতভাৱে কৰিব লাগিব—এনে ক্ষেত্ৰত আমি যদি বেদখলকাৰীক বেদখল কৰাত উৎসাহ উদ্দীপনা দি যতে ততে মাটি বেদখল কৰাও, তেন্তে তেনেকৈ মাটিৰ সমস্যা কেতিয়াও সমাধান হ'ব নোৱাৰে। মই সদনক নিবেদন কৰিব খোজো যে আমি এতিয়া সূচিষ্টিত পৰিবৰ্ত্তনাৰে আমাৰ ৰাজ্যৰ মাটিহীনৰ সমস্যা, দাবিহীনৰ সমস্যা,— নিবন্ধৰা সমস্যা—এই গোট্টেইবিলাক সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ আগবাঢ়িব লাগে।

Shri Gaurisankar Bhattacharjyaa—বেদখলৰ কথাত মই এটা কথা সুধো—বৰ্ত্তমানৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী তেখেতৰ তূতপূৰ্ব মন্ত্ৰী আৰু তস্যতূতপূৰ্ব মন্ত্ৰী—এই তিনিওজন মন্ত্ৰীৰ আমোলৰ পৰা খাচ গুৱাহাটী চৰকাৰ আৰু বৃহৎৰ গুৱাহাটীতে শশ বেদখলকাৰী বা উচ্ছেদ নকৰাকৈ বাবে বাবে Stay Order দি আহিছেনে? যোৱা ১০ বছৰে কিয় সেইসকলক বহাই ৰাখিছে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এই বিষয়ে মই যদিও দায়ী নহয়—তথাপি মই সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিছো। এই বিষয়ে মই বওঁ যে সেই লোকসকলৰ বিষয়ে আমাৰ চৰকাৰে ১৯৬৪ চনতে এটা সিদ্ধান্ত লৈছে যে যিসকল লোকে ১৯৫৮ চনৰ পূৰ্বৰ পৰা ৫ বছৰ বা ততোধিক কাল গুৱাহাটীৰ সেই মাটিত বহি আছে আৰু তেওঁলোক যদি গুৱাহাটীত মাটি পোৱাৰ উপযুক্ত হয়, তেনে লোককহে মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ব। ১৯৫৮ চনৰ পিচৰ পৰাও যি সকল লোক বহি আছে, তেওঁলোকৰো কোনোবাই যদি গুৱাহাটীত থাকিব লগা মানুহ হয়, তেওঁলোককো মাটি পাবৰ বাবে উপযুক্ত বুলি ধৰা হৈছে—এই সকলো তদন্ত কৰি এটা ৰিপোৰ্ট দিয়াৰ কাৰণে গুৱাহাটীৰ D. C., গুৱাহাটী ডেভেলপমেন্ট অথৰিটীৰ চেয়াৰম্যান আৰু S. O.ক লৈ এটা তিনিজনীয়া কমিটি গঠন

কৰি সেই কমিটিয়ে সেই সকলো বিলাক বিবেচনা কৰি সোনকালে এটা বিপোর্ট দিয়াৰ কথা আছিল—সেই কমিটিয়ে আজি ভালদৰে সেই বিপোর্ট দাখিল কৰা নাই যদিও মাজে মাজে দুই এটা দিছে। আমি কৈছো যে এই কমিটিয়ে আক ২ মাহৰ ভিতৰত সেই বিপোর্ট নিদিলে, কমিটি ভাঙি দি অন্য ব্যৱস্থা লোৱা হব— গতিকে সোনকালে সেই বিষয়ৰ এটা সিদ্ধান্ত হব বুলি আশা কৰো। এইখিনি কথাত মই ভট্টাচাৰ্য ডাঙৰীয়াৰ লগত সম্পূৰ্ণ একমত। চৰকাৰী কাম সময়মতে নোহোৱাত তাৰ কাৰণে যি দোষ হৈছে তাক মই স্বীকাৰ কৰিছো।

M. Shamsul Huda—মহুৱী মহোদয়ে কৈছে যে বৰ্তমান চৰকাৰে কৰেঠে বিজাৰ্ভবোৰ খুলি দিয়াৰ কথা চিন্তা কৰিছে, আৰু সেইটো নীতি হিচাবেও গ্ৰহণ কৰিব। আনহাতে নগাওঁ জিলাৰ হাতীগড়, পবিতৰাত লোৱা মাটিৰ পৰা খেতিয়কক উচ্ছেদ কৰি নতুনকৈ গছ-গছনি কই বিজাৰ্ভ কৰাৰ ব্যৱস্থা হৈছে—গতিকে কোনটো আমি সঁচা বুলি ধৰিম?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—ফৰেষ্ট বিজাৰ্ভ খুলা কথাটো চৰকাৰে নীতি হিচাবে গ্ৰহণ কৰা নাই। ইতিপূৰ্বেই ৮৮,০০০ বিঘা মাটি খুলি দিয়া হৈছে। শিৱসাগৰৰ জকাইচুকৰ কিছুমান বিধস্তলোকক পানিদিহিং বিজাৰ্ভত বেঙুলোকৰ সংস্থাপনৰ কাৰণে খুলি দিয়া হৈছে। হাতীগড় আৰু পবিতৰা P. S. R. বিজাৰ্ভ কৰাৰ বিষয়ে চৰকাৰে ভাবিলেও এতিয়ালৈ এই বিষয়ে কোনোবোৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হোৱা নাই।

M. Shamsul Huda—তাৰ ব্যৱসায়ী আৰু চাকৰীয়ালকো চৰকাৰী বিষয়া সকলে মাটি পট্টন দিছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—আগতে যিবিলাকে মাটি পালে, সেইবিলাকৰ পৰা মাটি কাঢ়ি লোৱাত আইনৰ বাধা আছে।

এই নীতি গ্রহণ কৰাৰ পিচত চৰকাৰী বিঘটাই যি মাটি পটুন পাইছে, সেই বিলাক মাটি অৱশ্যে উলিয়াবৰ নিশা বৰা হৈছে— একচনীয়া মাটি উলিওৱাত বিশেষ টান নহ'ব বোধকৰো। কিন্তু সেই মাটি খাবিছ কৰিব পাৰিনে নোৱাৰি সেইটো এতিয়াই খাতাং ভাৱে কোৱা টান—সেই বিষয়ে আইনজৰ পৰামৰ্শ ল'ব লাগিব।

M. Shamsul Huda—তেখেতে উল্লেখ কৰিছে যে, অলপ মাটিৰ বাহিৰে বাকী মাটি খেতিৰ উপযোগী কিন্তু মই তলত পৰিহাৰ যি মাটি খেতিৰ উপযোগী আৰু অলপতে খেতিয়কসকলে আন্দোলন কৰি তাত গৈ খেতি কৰাছ সেই মাটিৰ পৰাও এই চৰকাৰে বদয়ত্ব কৰি খেতিৰ উপযোগী মাটিৰ পৰাও খেতিয়কক উচ্ছত কৰি বঞ্চিত কৰা নাইনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—হাৰীশত্ৰু আৰু পবিত্ৰতাৰ ব্যাপক বেদখল হৈছিল -বহুত মাটতে টুকুৰ উঠি, নাওল, দা, জাঠি লৈ বেদখল কৰিবলৈ গৈ কিবা তাত এনে এটা পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছিল যে তাত শাস্তি শৃংখলা ভঙ্গ হ'বৰ উপক্ৰম হৈছিল— এনেকি তাত শৃংখলা বক্ষা কৰিবলৈ পুলিচৰ সহায় ল'ব লগা হৈছিল। এনেকি ১৪৪ ধাৰাও বলৱৎ কৰা হৈছিল। বৰ্তমান সেই মাটিত কৰেণ্ট বিজাৰ্ড কৰিবলৈ প্ৰস্তাব হৈছে তথাপিও Land Advisory Committee য়ে যদি এতিয়াও কয় যে সেই মাটি খেতিৰ উপযোগী আৰু মানুহক পটুন দিব লাগে—তেতিয়া কমিটিয়ে দিয়া পৰামৰ্শ লোৱা হ'ব। সকলো কাম নীতিগতভাৱেহে কৰা হ'ব। কোনো ক্ষেত্ৰতে আইন ভঙ্গ কৰিবলৈ প্ৰশ্নই দিয়াটো একেবাৰে বাঞ্ছনীয় নহয়—সেই কথা মাননীয় সদস্যই জানে।

Shri Kehoram Hazarika—মহোদয়, মোৰ মাত্ৰ এটা point পৰিস্কাৰ হোৱা নাই। চৰকাৰে বিখৰ্ন 'Ceiling Act' কৰিছে, তাৰ জৰিয়তে মাটি লৈ সেই মাটি মানুহক দিবৰ কাৰণে নহয়

সেইটো মাত্ৰ এটা Psychological treatment ৰ কাৰণেহে
কৰা হৈছে গতিকে Ceiling Act নামটো গুচাই তাৰ নাম
Psychological treatment Act দিব নে ? (হাঁহি)

Shri Mahendra Mohan Choudhury—তেখেতে মোৰ কথাটো
অলপ ভুলকৈ বুজিছে। মই কৈছো যে, যিসকল মানুহৰ ১৫০
বিঘা মাটি আছে অপচ নিজে সেই মাটি দখল নকৰি বায়ত
কৰিছে আৰু বায়তে দখল কৰি আছে তেতিয়া Ceiling Act
অনুসাৰে বায়তে দখল কৰি থকা মাটি বায়তৰ নামত পট্টন দিব
যদি কোনো ক্ষেত্ৰত এজন মানুহৰ ১৫০ বিঘা কিছু মাটি আমাৰ
নামত বেনামী Transfer কৰণ বাখিছে সেই মাটিও Transfer ৰ
নামত পট্টন হব তাৰ পৰা মানুহৰ মনত এটা Psychological
atmosphere সৃষ্টি কৰাত সহায় হব আৰু মানুহে বুজিব যে
এজন মানুহে কোনো উপায়েৰে ১০০ বিঘাতকৈ বেচি মাটি ৰাখিব
নোৱাৰে। লগতে মনত ৰাখিব লাগিব যে মাটি ৰখাৰ দিন
উকলি গৈছে।

Shri Lakshmi Prasad Goswami মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেট
সম্পৰ্কে মাননীয় সদস্য সকলে কৃষি পঞ্চায়ত পশুপালন সমবায়
আদি বিভাগৰ প্ৰতি বহুতো প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিছে আৰু বক্তৃতা
প্ৰসঙ্গত তেখেত সকলে বহুতো পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। বিশেষকৈ
কৃষি উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত মাননীয় সদস্য সকলে যি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে
তাৰ বাবে মাননীয় সদস্য সকলে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।
অবশ্যে এইটো ঠিক যে আমি কৃষি উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত যিমান
ক্ষিপ্ৰতাৰে আগবাঢ়িব লাগিছিল সিমান আগবাঢ়িব পৰা নাই।
কিন্তু এইটো ক'লে ঠিক নহ'ব যে কৃষি বিভাগৰ তৰফৰ পৰা কোনো
ব্যৱস্থা লোৱা বা যি ব্যৱস্থা লৈছে সেই ব্যৱস্থাৰ পৰা ফল পোৱা
নাই।

ভূমি সম্পর্কে যি যি প্ৰশ্ন কৰা হৈছে সেই বিষয়ে বাজৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ব্যাখ্যা কৰিছেই। আন যি কেইটা কথাৰ প্ৰয়োজন সেই কেইটা কথা হৈছে সাৰ, পানী আৰু উন্নত সঁচৰ যোগান। পানী যোগানৰ ক্ষেত্ৰত দুৰ্ভাগ্য বশতঃ অসমত পানী যোগান আৰু পানী নিষ্কাশনৰ সমস্যা ডাঙৰ সমস্যা হৈ পৰিছে। সেইকাৰণে পানী নিষ্কাশনৰ ওপৰত বেচি গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল, আৰু সেইকাৰণে মাথুউৰি বন্ধা হৈছিল। কিন্তু আজি সদস্য সকলে কৈছে যে খবালি বতৰত পথাৰত পানী যোগোৱা কোনো ব্যৱস্থা নাই। এতিয়াহে সেই কথাটো কৈছে। আগতে বানপানীৰ কথাইহে প্ৰাধান্য লাভ কৰিছিল। কিছু দিনৰ পৰা অনাবৃষ্টি হবলৈ ধৰাৰ কাৰণেহে আমাৰ পানী যোগানৰ আঁচনি লবলৈ প্ৰেৰণা লাভ কৰিছে। চৰকাৰেও এই কামত কিছু আগবাঢ়িব পাৰিছে। আজি সাৰ যোগানৰ বিষয়ে আমি চিন্তা কৰিবলৈ ধৰিছো। সাৰ প্ৰয়োগ কৰি অধিক শস্য উৎপাদন কৰাৰ আঁচনি পোৱা গৈছে। আৰু তাৰ লগে লগে পানী যোগান দিয়াৰ প্ৰশ্নটোও দৰকাৰ হৈ পৰিছে। এই বিষয়ে সদস্য সকলে তেনেকৈ চিন্তা নকৰাকৈ থকা নাই। কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আমি যে খুব আগবাঢ়িছো সেইটো নহয় কিন্তু আগৰ তুলনাত উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত আমি বহুতৰ্থান আগবাঢ়ি আহিছো। পানী যোগান দিব নোৱাৰিলে বছৰটোৰ সকলো বতৰতে পথাৰত খেতি কৰিব নোৱাৰিব। আমি পথাৰত বছৰে অন্ততঃ তিনিটা খেতি কৰিব পৰাকৈ পানী যোগান ধৰিব লাগিব। ১৯৬৬-৬৭ চনত আমাৰ ধান উৎপন্ন হৈছিল ১৭.৫৬ লাখ টন, ১৯৬৭-৬৮ চনত উৎপন্ন হৈছে ১৯.৮ লাখ টন। কিন্তু চাবলৈ গলে এহটো বিশেষ অগ্ৰগতি বুলিব নোৱাৰিব। ইয়াত আমি আশ্ৰয় সন্তুষ্টি লাভ কৰা নাই। কৃষি উন্নয়নৰ কাৰণে ঘাই আগতে কোৱা যি তিনিটা প্ৰধান বস্তুৰ প্ৰয়োজন সেই কেইটা আমি একেলগ কৰিব পৰা নাই। কিন্তু আমাৰ

কেইগৰাকীমান মাননীয় সদস্যই যিবৰণ হতাশাব ছবি দাঙি ধৰিব খুজিছে সিমান হতাশাব অৱস্থা আমাৰ হোৱা নাই।

বৰ্তমান আমি নতুন ধৰণৰ সঁচ দিব খুজিছো। যেনে—টাইচুং, মনোহৰ শালী, High breed maize, I. R. 8. ইত্যাদি। এইবছৰ I. R. 8. সাত হাজাৰ সাতশ একৰ মাটিত আমি খেতি কৰিছো। আমি যিখান কৰচো সেইখান মাদ কোনোৱে দেখিও নেদেখাৰ ভাও জোৰে তে.স্থ উপায় নাই। ১৯৬৬-৬৭ চনত প্ৰায় ৯ হেজাৰ একৰত টাইচুং খেতি কৰা হৈছিল আৰু প্ৰায় ১৩ হেজাৰ একৰত মনোহৰ শালীৰ খেতি কৰা হৈছিল।

Shri Bhadra Kanta Gogoi—বাইজে কৰিছিল নে চৰকাৰে কৰিছিল?

Shri Lakshmi Prasad Goswami—চৰকাৰে কেনেকৈ কৰিব। বাইজে কৰিছিল চৰকাৰৰ সহযোগত। ১৯৬৭-৬৮ চনত টাইচুং আৰু মনোহৰ শালী প্ৰায় ৫২ হেজাৰ একৰত কৰ হৈছে আৰু মনোহৰ শালী বিষাত ২৮ মোণ পৰ্য্যন্ত হৈছে। গৱেষণা কৰি দেখা গৈছে যে টাইচুং ধানতকৈ I. R-8. নামৰ ধানৰ খেতি কৰিবলৈ অসমত বেচি সুবিধা কাৰণ টাইচুং ধানত প্ৰায় ৬ই ইঞ্চি পানী আৰু বদৰ তাপ লাগে। সেয়ে নহলে টাইচুং খেতি ভাল নহয়। আমাৰ মেঘাচন্দ্ৰ আকাশ স্নান্ধিত বৰষুণৰ কাৰণে I. R-8. ধানহে বেচি ভাল। সেইকাৰণে এতিয়া I. R-8. ধানৰ ওপৰত বেচি গুৰুত্ব দিয়া হৈছে আৰু সেই অনুযায়ী আঁচনিও লোৱা হৈছে।

মাননীয় শ্ৰীছন্দা ডাঙৰায়াই কৈ: যে পাৰ্শ্ববোৰ ১৬০০ টকা দি আনিব লাগে। এই কথা তেখেতে কত পালে ক'ব নোৱাৰো। আচলতে শতকৰা ৫০ ভাগ subsidy দি নিব লাগে। এটা

পাম্পৰ দাম ৩২০০, টকা হলে আধা দাম চৰকাৰে বহন কৰে। বাকী ১৬০০ টকা ৫ কিস্তিত আদায় দিব লাগে। একেলগে ১৬০০ টকা দিব নোলাগে। আমাৰ ইয়াত ১৪০০ পাম্প বিভিন্ন ঠাইত কামত লাগি আছে।

কৃষিত বিজুলী শক্তিৰ দ্বাৰা পাম্প পৰিচালনা কৰা কাৰ্য্যত যথেষ্ট আগবাঢ়িছে আৰু কৃষি বিভাগৰ পৰা এই কামত আগবঢ়া হৈছে। নগাওঁ জিলাৰ মায়ং ব্লকত ৪৫টা বিজুলী দ্বাৰা চালিত পাম্প চলি আছে। মায়ং আৰু ডিমৰীয়া ব্লকত আৰু ৪৫টা এনেকুৱা পাম্প বহুৱাবৰ বাবে বিদ্যুৎ বৰ্ডৰ লগত যোগাযোগ কৰা হৈছে। এনেকুৱা আঁচনি অসমত অন্যান্য জিলাতো লোৱা হৈছে। কাছাৰ জিলাৰ বদৰপুৰ, হাইলাকান্দি, কৰিমগঞ্জ, সোণাৰি আৰু যবনপুৰত প্ৰায় ৫৫,৭৫০ একৰ মাটিত পানী যোগান হব আৰু মুঠ খৰচ হব ৭৬.৩৫ লাখ টকা; নগাওঁ জিলাৰ খাগৰীজান, কপিলা, কঠিয়াতলি আৰু চলচলি ব্লকৰ ১০,২৫০ একৰ মাটিত পানী যোগান হব প্ৰায় ১৯,১৮ লাখ টকাত; শিৱসাগৰ জিলাৰ শিৱসাগৰ, সোণাৰি আৰু নাজিৰাত ৯,১৫০ একৰ মাটিত পানী যোগান হব। খৰচৰ হিচাপ এতিয়াও সম্পূৰ্ণ লোৱা নাই। কামৰূপ জিলাৰ উত্তৰ পাৰে ৪.৯ একৰত পানী যোগান দিয়া হব। এই আঁচনিত ৪.৮০ লাখ টকা খৰচ পৰিব। ইয়াৰ দ্বাৰা মুঠ ৮৮,৫৬৯ একৰ মাটিত বিজুলী শক্তিয়ে পানী যোগান দিয়া হব আৰু খৰচ হব ১০৯.৮৮ লাখ টকা।

Shri Promode Chandra Gogoi—ষিৰোৱাৰ আঁচনি লোৱা হৈছে কংগ্ৰেছ MLA সমষ্টিতহে লোৱা হৈছে।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—উত্তৰ কামৰূপৰ সদস্যই ক'ব নোৱাৰাকৈ কত গৈছে।

Shri Promode Chandra Gogoi—কাৰ্গজতহে গৈছে।

Shri Lakshmi Prasad Goswami—প্রথমতে কাগজতে হব তাৰ পিচতহে আচল ঠাইত হব। যেতিয়া নিহাত বৰ্ডৰ লগত যোগাযোগ কৰা হৈছে। কিন্তু দৰদাম এন্নিয়াও নিস্পত্তি হোৱা নাই। কাৰণ বৰ্ডৰ সৰ্ত্তবোৰ বৰ কঠিন যেন লাগিছে—যেনে, শতকৰা ২৫ ভাগ খৰচ বহন কৰিম বুলি গাৰাচি লাগে। আগতে মায়াং ব্লকত ধৰোতে মুঠ ১১.৩৭ লাখ খৰচৰ ৩.০২ লাখ টকা দিব লগা হ'ল। অসমত যেহেতু যথেষ্ট বৰষুণ হয় ইয়াত এটা পাম্প ১১০০ বা ১২০০ ঘণ্টাতকৈ বেচি নচলে আৰু অসমত ৩ মাহ মানহে পাম্প লাগে বাকী ৯ মাহ পাম্প বহি থাকিব। কিন্তু বৰ্ডে ৬ মাহৰ কাৰণে পাম্পৰ চলা খৰচ চৰকাৰে দিবলৈ জামিন হব লাগে বুলি কয়। বৰ্ডে আকৌ প্ৰতিটো পাম্পৰ বাবদ ৩৭৫ টকা আমানত বিচাৰিছে যিটো আৰ্থিক অবস্থাৰ ফালৰ পৰা সম্ভৱ নহয়।

এই কথা 'ইলেকট্ৰিচিটি বৰ্ড'ৰ লগত আলোচনা কৰি আছে আৰু আমি জানিছো ছয়ো পক্ষই মিলি মকামিলালৈ আহিব পাৰিম। সৰ্বভাৰতীয় বেট ১০% গেৰাণ্টী। আজি যেনেকৈ মাননীয় সদস্যসকলে কৃষিৰ ওপৰত জোৰ দিছে—আমিও চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কৃষিৰ উন্নয়নৰ কাৰণে বিভিন্ন আঁচনি বিশেষকৈ পানী যোগানৰ ওপৰত কি কৰিব পাৰি চিন্তা কৰিছো। কিন্তু এই জিলাত কাম কৰাত যেতিয়া টকা পয়চাৰ কথা আছে—হিচাব পত্ৰ কৰোতে অলপ সময় লাগিব। যদি মাননীয় সদস্যসকলে হিচাব পত্ৰ নকৰাকৈ এই কাম কৰিবলৈ কয় তেন্তে ১২ লাখ ৩৭ হাজাৰ টকাৰে এই কাম আৰম্ভ কৰি—বাকী কামবিলাক পিচলৈ খৰচ লাগিব। উন্নত ধৰণৰ বীজ প্ৰয়োগৰ কথা চৰকাৰে ভবাৰ লগে লগে পানী যোগানৰ ব্যৱস্থাৰ কথাও ভাবিব লগা হৈছে। যেতিয়ালৈকে বিজুলী চালিত পাম্প ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা নাযায় তেতিয়ালৈকে 'দিজেল' চালিত পাম্প ব্যৱহাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছো আৰু ১৪০০ তেনেকুৱা পাম্প অসম ৰাজ্যৰ কাৰ্য্যত লাগিব লাগিছে।

- Shri Gaurisankar Bhattacharyya - অসম ৰাজ্যখন বৰ ডাঙৰ। এইবিলাক উল্লিখিত স্পষ্ট হব লাগে। উৰে কামৰূপৰ কথাই কওঁ— কত তেনে পাম্পৰ কাম হৈছে - এই কথা চৰকাৰে নাজানে।
- Shri Lakshmi Prasad Goswami—বড়িয়া অঞ্চলত। মোৰ হাতত এতিয়া সঠিক খবৰটো নাই।
- Shri Gaurisankar Bhattacharjya—বড়িয়া অঞ্চল বুলিলে ডাঙৰ অঞ্চল—কোন ব্লকত—বা ঠাইত হব।
- Shri Lakshmi Prasad Goswami—বড়িয়া ব্লকতে বোধকৰো। সঠিককৈ মই এতিয়া কব নোৱাৰো পিচত জনাম।
- Shri Gaurisankar Bhattacharyya—এতিয়ালৈকে চৰকাৰৰ ঠাই ঠিক হোৱা নাই। সেইদৰে বিজুলী শক্তিয়ে পানী যোগানৰ কথা চৰকাৰে ভাবিছে সেইটোও ঠিক হোৱা নাই আৰু কত কৰিব তাৰ কাৰণে মাটিও ঠিক হোৱা নাই। অথচ বিজুলী শক্তিয়ে পানী যোগান ধৰি খেতি কৰিব। আগেয়ে মাটি ঠিক কৰক।
- Shri Lakshmi Prasad Goswami—এই সম্পৰ্কীয় details পিচত সদনত জনাব পাৰিম।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ জলসিঞ্চন বিভাগীয় কামবিলাক সাধাৰণতে পঞ্চায়ত সমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা হয়। যিবিলাক ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন আঁচনি সেইবিলাকৰ কাম পঞ্চায়তে কৰে। পঞ্চায়ত বিলাকে কৃষি বিভাগৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ লগত নিজনিজ পঞ্চায়তৰ কাৰণে পৃথকভাবে এজনে যিমান খেতি কৰিব বা জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা কৰিব তাৰ আঁচনি কৰে। 'দিজে'ল' পাম্পবিলাক পঞ্চায়তৰ হাতত থাকে আৰু যদি কোনোৱে 'হায়াৰ পাৰচেজ' চৰ্তত কিনিব খোজে—দিয়ে। এতিয়ালৈকে ১০০০ তেনেকুৱা 'দিজে'ল' পাম্প দিয়া হৈছে। মাননীয়

সদস্যসকল তেখেতসকল যেতিয়া পঞ্চায়তৰো সদস্য নিজ নিজ এলেকাৰ আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ মিটিংৰ আলোচনা কৰি নিৰ্দিষ্টভাৱে কি কি প্ৰয়োজনীয় আঁচনি লয় তাৰ প্ৰস্তাৱ আঞ্চলিক পঞ্চায়তে গ্ৰহণ কৰিব পাৰে তাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াব আৰু যদি তাৰ কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই তেনেহলে মাননীয় সদস্যসকলে উপযুক্ত আঁচনি তৈয়াৰ কৰাত সমৰ্থোপযোগী পৰামৰ্শ আগবঢ়াই তেনেহলে পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে যিবিলাক আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিব খোজা হয় সেইবিলাক ফলপ্ৰসূ হব।

Mr. Deputy Speaker—চমু কৰিব।

Shri Sarat Chandra Rabha—দামৰা প্ৰজেক্ট কি হৈছে সেইবিলাক তলৰ ফাললৈহে গৈছে যেন লাগে।

Shri Lakshmi Prasad Goswami—আমাৰ কৃষি বিভাগৰ ভিতৰত যিবিলাক পৰে সেইবিলাকৰ খবৰ আমি দিব পাৰো কিন্তু যি আঁচনিৰ কথা মাননীয় সদস্যসকলে বৈছে সেইটো কৃষি বিভাগৰ হাতত নপৰে সেইবিলাক E&D বিভাগৰ অন্তৰ্গত আৰু তাৰ দায়িত্ব তেওঁলোকৰ।

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—আমি যিবিলাক আলোচনা কৰো বা কৰিছা বাজেট আলোচনা প্ৰসঙ্গত সেইবিলাক সমূহীয়াভাৱে ধৰা হৈছে ব্যক্তিগত হিচাব এটা বিভাগৰ ওপৰত নহয়। গতিকে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা যিবিলাক উত্তৰ দিয়া হয় সেইবিলাক সমূহীয়া হব লাগিব। এইখিনি কাম এই বিভাগৰ তাৰ লগত জড়িত থকা সেইখিনি কাম অন্য বিভাগৰ দায়িত্বাধীন এইবিলাক কলে নহব।

Shri Lakshmi Prasad Goswami—এইটো সমূহীয়া নহয় এটা বিশেষ আঁচনিৰ বিষয়েহে মাননীয় সদস্য জনে কৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua — মহতী ডাঙৰীয়াই কৈছে এইটো এই বিভাগৰ সেইটো সেই বিভাগৰ। কিন্তু চৰকাৰ একেই কাৰ্যই চৰকাৰে যি বিবৃতি দিয়ে তাত coordinationৰ কথা থাকিব লাগে। এই coordination নথকাৰ কাৰণেই চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিভাগৰ কামবিলাক বিশেষকৈ কৃষি বিভাগৰ কামবিলাক কৃতকাৰ্য্য হব পৰা নাই।

Shri Lakshmi Prasad Goswami—কৃষি বিভাগ সম্পৰ্কীয় এই মহত্ব্যত মই এক মত। যি বিভাগৰ যি আঁচনি সেই বিভাগক সেই সময়কৈ ক'লে ভাল হয়।

মাননীয় সদস্যসকলে এই আলোচনা প্ৰস্তুত যিমানখিনি প্ৰশ্ন আদি কৰিলে বিশেষকৈ কৃষি বিষয়ত মোৰ বোধেৰে আটাইবিলাকৰে খুলমূল ভাব এটা আভাষ দিয়া হ'ল।

Shri Biswadev Sarma—মাননীয় উপাধক্ষ মহোদয়। আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰীৰ বাজেট বক্তৃতা সন্দৰ্ভত বক্তৃত্তো সদস্যই অসমত ক্ষিপ্ৰ গতিত উদ্যোগৰ বিকাশ নোহোৱাত আক্ষেপ কৰা দেখা গৈছে। দুখ কৰা হৈছে যে আন আন প্ৰদেশৰ তুলনাত আমাৰ উদ্যোগৰ বিকাশ নহল। অসমত উদ্যোগ বিকশিত নোহোৱাৰ বিভিন্ন কাৰণ আছে। ইয়াৰ কাৰণে যিখিনি সুবিধাৰ প্ৰয়োজন আমাৰ অসমত নাই আৰু সেইহেতুকে উদ্যোগৰ বিকাশ হোৱা নাই। সেইকাৰণে যোৱা আগষ্ট মাহত আমাৰ ইয়াত এটা কনফাৰেন্স পতা হ'ল। সেই কনফাৰেন্সত কিছুমান অনুমোদন সিদ্ধান্ত হ'ল আৰু সেই অনুমোদনবিলাক চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছে। আৰু তাৰ পৰিণাম স্বৰূপে কিছুমান সুবিধা নোহোৱাৰ কাৰণে উদ্যোগ গতি তুলাৰ সুবিধা আগবঢ়োৱা হৈছে। সদনত কেইবাজনো সদস্যই আক্ষেপ কৰিছে যে আমাৰ ইয়াত প্ৰাইভেট চেঞ্চাৰ ইণ্ডাষ্ট্ৰী টিগবলৈ দিম নে নিদিম। আমি যেতিয়া এটা mixed economy

গঢ়িবলৈ বিচাৰিছো প্ৰাইভেট চেঞ্চাৰ ইণ্ডাষ্ট্ৰী গঢ়িবলৈ দিবই লাগিব। প্ৰাইভেট চেঞ্চাৰত ইণ্ডাষ্ট্ৰী হবলৈ হলে সেইবিলাকক চৰকাৰৰ পৰা কিছুমান সুবিধা দিব লাগিব। (বিশোধী পক্ষৰ পৰা প্ৰশ্ন) এতিয়া যদি আগতে লাইচেঞ্চ লৈ কোোনাবাই সেই লাইচেঞ্চ বিক্ৰী কৰি ললে বা ইণ্ডাষ্ট্ৰী স্থাপনিলে চৰকাৰে একো কৰিবলৈ নাই। আপোনা সকলে দেখিছে যিবিলাক প্ৰদেশ advanced সেইবিলাকতো শিল্প বিকাশ হোৱাৰ কাৰণে কিছুমান বিশেষ সুবিধা দিছে। সেই বিচাপে আমাৰ প্ৰদেশতো কিছুমান বিশেষ সুবিধা শিল্পপতিসকলক দিবৰ ব্যৱস্থা কৰিছ। আমাৰ চৰকাৰে ক্ষুদ্ৰ শিল্প স্থাপনৰ কাৰণে আঁচনিলৈছে আৰু কিছুমান বিশেষ সুবিধা দিবলৈ আগবাঢ়িছো ক্ষুদ্ৰ শিল্প স্থাপনৰ বিষয়ে বিশেষ অসুবিধা হৈছে। অসমৰ ডেকাসকলৰ যাৰ এই বিষয়ত আগ্ৰহ আছে তেখেতসকলৰ মূলধনৰ অভাৱ। ২ নম্বৰ অসুবিধা হ'ল টেকনিবেল নলেজ নাই বা পোৱাৰ অসুবিধা। ৩ নম্বৰ বজাৰ নাই আৰু বাহিৰৰ শিল্প বস্তুৰ লগত প্ৰতিযোগিতা কৰিব নোৱাৰে। আপোনা সকলে জানে আমাৰ এটা Central Purchasing Board স্থাপন কৰা হৈছে চৰকাৰে বস্তু ইয়াৰ যোগেদি বিনিব সেই শিল্প বিলাকৰ পৰা। চৰকাৰৰ বিভাগবিলাকে শতকৰা ১৫ ভাগ price preference পাব আৰু তেওঁলোকৰ বজাৰখন কৰি দিব। তাৰ পিছত চৰকাৰে তেওঁলোকক raw materials ওপৰত যি sales tax ৰ পৰা বেহাই দি industrial raw materials tax বিলাক দি বাহিৰৰ বস্তুৰ লগত প্ৰতিযোগিতা কৰিব পৰা কৰি দিব।

আমাৰ ইয়াত বহুত প্ৰাকৃতিক সম্পদ আছে। এইবিলাক চৰকাৰৰ বেলেগ বেলেগ বিভাগৰ হাতত যেনে ফৰেষ্ট বিভাগ, কৃষি বিভাগ ইত্যাদি বিভাগত। সম্পদ থকা সত্ত্বেও শিল্প গঢ়ি উঠা নাই। সেইকাৰণে এতিয়া আমাৰ যিটো প্ৰয়োজন আছে

ভেনেকুৱা শিল্প গঢ়িবলৈ আমি আঁচনি লৈছো। বাহিৰৰ পৰা শিল্পপতিসকল নাছিলে আমাৰ উন্নাত শিল্প কৰোতে যদি আমি আমাৰ কম কম মূলধন টকা দি আমি কিছুমান শিল্প বাইডৰ সহযোগিতাবে গঢ়িবলৈ দিহা কৰিছো। সদস্যসকলে কব পাৰে যে চৰকাৰী redtapism অৰ্থাৎ বঙা ফিতাৰ বান্ধত বহুত কথা দেৱী হয়। এটোটা গুছাবৰ বাবে এখন Co-ordination Committee কৰা হৈছে। আমাৰ উন্নাত কিছুমান কৰপবেচন কৰা হৈছে আৰু কৰপোবেচনৰ বিষয়ে সদস্যসকলে বহুত মন্বনা কৰিছ আৰু সেই সমালোচনা কম বেচি পৰিমাণে সচা। এই কৰপবেচনবিলাক আমি গতিয়া reorganise কৰিবৰ চেষ্টা কৰিছো। কোনোবা চৰকাৰী বিষয়াই যদি Public sector ৰ কোনো উণ্ডায়িত Managing Director হৈ কাম কৰে তেওঁ কাম কৰি বেচ অভিজ্ঞতা লাভ কৰিলে তেওঁৰ ঠাইত নতুনকৈ আৰু এজন বিষয়াক দিলে কামৰ ক্ষতি হয় আৰু নানা বেমেজালিৰ সৃষ্টি হয়। তাৰ ফলত পাবলিক চেকটাৰৰ উণ্ডায়িত লোকচান হয়। সেইকাৰণে গবৰ্ণমেণ্টে সিদ্ধান্ত লৈছে যে যদি কোনোবা এজন চৰকাৰী বিষয়া তাত ম্যানেজিং ডিবেক্টাৰ হৈ যায় তেনেহলে তেখেতৰ চৰকাৰী চাকৰীৰ লিয়েন কাটি দিয়া হব আৰু সেইজন বিষয়াক সেই কোম্পানীয়ে স্থায়ী ভাবে ৰাখিব লাগিব। আৰু সেই বিষয়াজনে যদি তাত উপযুক্ত দক্ষতাবে কাম নকৰে তেনেহলে কোম্পানীয়ে তেখেতক কামৰ পৰা বৰ্খাস্ত কৰিব পাৰিব।

এতিয়া আমাৰ যিটো কথা হৈছে যে আমাৰ অসমত যিটো সম্পদ আছে, মই আগেয়েই কৈছো। বিভিন্ন বিভাগত আছে। সেই বিলাকৰ বিষয়ে ভালদৰে বিবেচনা কৰাৰ কাৰণে এটা হাই পায়োৰ কমিটি কৰা হব। আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী হব সভাপতি আৰু আন আন মুখিয়াল বিষয়া সকলো তাত থাকিব। সেই কমিটিয়ে

যি অনুমোদন লয় তাৰ যোগেদি আমাৰ কামবোৰ আগবঢ়াই নিবৰ দিহা কৰা হৈছে। আমাৰ ইয়াত যিটো চেফ্টেল পাৰ-চেফ্টিং বোর্ড আৰু সাৰ জাৰা গৰ্ভণী-মটৰ বিভিন্ন বিভাগত যিমান-খিনি বস্তু কিনাৰ দৰ্কাৰ—যেন কাগজ, কলম, পেনচিল ফাইল, পিন ইত্যাদি সেই বিলাকৰ ক্ষুদ্র উদ্যোগ আমি অসমতে তৈয়াৰ কৰিব পাৰো। তেনেকুৱা ক্ষুদ্র উদ্যোগ স্থাপন কৰিবলৈ আমি চিন্তা কৰিছো। ইয়াৰ কাৰণে মূলধন শতকৰা ৮০ ভাগ চৰকাৰে দিব আৰু যিজন উৎসাহী ডেকাই সেই শিল গঢ়ি তুলিব বিচাৰিব তেখেতে শতকৰা ২০ ভাগত মূলধন দিব লাগিব। এতিয়া আমি এটা আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিছো যে অসমৰ ২০ জন ডেকা ল'বাক যি সকলে ক্ষুদ্র উদ্যোগ গঢ়াত উৎসাহিত, সেই সকলক আমি পঞ্জাবলৈ পঠায়। বেঙলোক পঞ্জাব-দিল্লীলৈ যাব আৰু তাত নিজে গৈ চাই চিলেক্ট কৰিব। সেই শিল বিলাক গঢ়ি তুলিবলৈ হলে যিখিনি মেচিনাৰী লাগিব আমি সেই বিলাক “কায়াব পাৰচেজ চিছটেম”ত কিনি দিম। এই আঁচনি মতে আমি অসমত ক্ষুদ্র উদ্যোগ গঢ়িবলৈ চেষ্টা কৰিছো।

আনটো হৈছে, আমাৰ ইণ্ডাষ্ট্ৰী ডিপাৰ্টমেণ্টটো আমি কিছু পৰিমাণে সংগঠন কৰিছো। এতিয়া ধৰক, আমাৰ এজন ডেকা মোৰ ওচৰলৈকেই আহি কলে যে মই অমুক উদ্যোগ কৰিব খুজিছো-আপুনি পৰামৰ্শ দিয়ক। আগতে আমাৰ সেই পৰামৰ্শ দিবলৈ আমাৰ বিভাগত মানুহ নাছিল, যিও এজন ডিবেক্টৰ আছে, তেওঁ Administration ৰ অন্যান্য কামত ব্যস্ত থাকে—গতিকে এই ডেকাবোৰে ক'ত টকা পাব পাৰে—ক'ত কি কৰিলে সুবিধা হব, তাৰ দিহা দিয়াৰ কাৰণে আৰু এনে ধৰণৰ যাবতীয় Routine Work ৰ কাৰণে অন্য এজন অফিচাৰ নিয়োগ কৰা হৈছে। লগে লগে শিল্পপতি সকলক দিহা পৰামৰ্শ দিবলৈ Development Wing ৰ জৰিয়তে চেষ্টা কৰা হৈছে।

Marketing Emporium ৰ বিষয়ে কব লাগিলে, আমাৰ কলিকতা Emporium ত বহুটকা লোকচান হৈছে। তথাপি আজি অসমৰ হস্তশিল্পৰ যথেষ্ট বজাৰ আছে - কথা হৈছে, বৰ্তমান বজাৰ থকা স্বত্বেও—আমি এই বস্তুবিলাক উৎপাদন কৰিব পৰা নাই। এইটো হৈছে কিয় ? আমাৰ অসমীয়া হস্তশিল্পৰ যথেষ্ট বজাৰ আছে—কিন্তু আমাৰ উৎপাদন কেন্দ্ৰ বিলাকতো যথেষ্ট মেনেজাৰী আছে—আমাৰ একোটা কেন্দ্ৰই এদিনত ১০ খন স্কাৰ্ফ (Scarf) কৰিব নোৱাৰে। আজি একলাখ Scarf দিব পৰা আমাৰ অনুষ্ঠান নাই। এতিয়া দিল্লীত আমাৰ যি Emporium আছে, সি খুব ভাল চলিছে। ইয়াৰ কাৰণ হ'ল, তাত যি মেনেজাৰ আছে, তেওঁ বিদেশৰ যিবিলাক Tourist আহে, তেওঁলোকৰ অভিকচি বুজি ভেনে সামগ্ৰীৰ Order দিয়ে—তেওঁলোকৰ মনোমত কাম হৈছে কাৰণে ঠিকমতে বিক্ৰিও হৈছে। গতিকে Emporium বিলাকৰ লাভ লোকচান বহুক্ষেত্ৰত মেনেজাৰ সকলৰ ওপৰতো নিৰ্ভৰ কৰে। গতিকে ভেনে ধৰণৰ মানুহ দি আমাৰ হস্তশিল্প চলোৱাৰ ব্যৱস্থাও হাতত লব লগা হৈছে। মই এটা সামান্য বস্তুৰ কথা কও—এই ধৰক ধনুকাঁড়—আমাৰ ধনুকাঁড় তৈয়াৰ কৰা উন্নত দৰ্কাৰ হৈ পৰিছে সেইটো অৱশ্যে তীৰ খেলাৰ কাৰণে নহয়—ইউৰোপীয় মানুহে বহুত ধনুকাঁড় বিচাৰিছে—কিন্তু আমি দিব পৰা নাই। আমি দিব পৰা নাই কাৰণ আমাৰ ভেনে কাৰখানা কৰিব পৰা নাই। বৰ্তমানে ইউৰোপৰ পৰা মানুহ আহি হাজাৰ হাজাৰ ধনুকাঁড় বিচাৰিছে—অথচ আমি যোগান ধৰিব পৰা নাই। তাৰ পিচত, মীৰি জীনৰ ইমান বজাৰ আছে—অবল আমেৰিকাতে মীৰি জীনৰ ভাল বজাৰ আছে। এতিয়া আমি যদি আমাৰ মীৰি সম্প্ৰদায়ৰ কিছু মানুহক কিছু অগধন দি তেওঁলোকক কিছু কপাহৰ যোগান দিলে হয়তো আমি কৰিব পাৰো। গতিকে এই কথাবিলাক কৰিবলৈ Marketing

Corporation কৰা কৈছে। এতিয়া আমাৰ ইয়াত খনিজ সম্পদ উমান আছে—যেনে Chinese clay—বৰ্তমান আমি সেইবিলাক কামত লগাব পৰা নাই। কিছুমান আঁচনিৰ জৰিয়তে এই সম্পদ-বোৰ কি সম্পদ কিহত খটুৱাই বস্তু তৈয়াৰ কৰিব পাৰি তাৰ ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে।

এইখিনিতে মই আপোনালোকক জনাও যে, ভাৰত চৰকাৰে আমাৰ ইয়াত যি শিল্প তৈয়াৰ কৰাৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল সেইখিনি ভাৰত চৰকাৰে কৰিবলৈ গাত লৈছে।

ইয়াৰ বাহিৰেও মই সদস্যসকলক এটা কথা জনাব খোজো আমি অসমৰ নিবহুৱা সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ চিন্তা কৰিছো কিন্তু শিল্পৰ অগ্ৰগতি হ'ব লাগিলে, তাৰ পৰা ৰাজনীতি বাদ দি সকলোৱে সহযোগ কৰিলে, মই ভাবো বহু বিষয়ত আমি অগ্ৰসৰ হ'ম আৰু কৃতকাৰ্যতাও লাভ কৰিম।

তাৰ পিচত কেইজনমান সদস্যই কেইটামান কথা কৈছে যেনে আমাৰ চাহ আৰু কয়লা জাতীয়কৰণ বৰিব লাগে। চাহ বাগিছা জাতীয়কৰণ কৰাটো আমাৰ পক্ষে সম্ভৱ নহয়। কাৰণ আমাৰ পুঁজি নাই—বৰ্তমান কয়লাৰ বজাৰত চাহিদা নাই তেনে শিল্প জাতীয়কৰণ কৰিলে আমাৰ লাভৰ পৰিবৰ্তে বিপদহে হ'ব।

Cotton Mill বহুৱাৰ কথা কৈছে—আমাৰ ইতিমধ্যে দুটা Cotton Mill ৰ আঁচনি আছে তাৰ পিচতো আৰু Cotton Mill কৰিলে লাভ নহ'ব।

মিটাৰ ফেক্টৰীৰ Machinery সম্বন্ধে foreign exchange ৰো দেৱী হ'ল। তাৰ পিচত Reserve Bank য়ে under sell

বুলি কৈ বেচি পেলাব খুজিছে, তাৰ পৰাও লোকচান যদি মিটাৰ ফেইটবীত লাভেই নহয় তেন্তে তাক বিক্ৰি কৰি দিব লাগে। নতলে অলু কামত খটাব লাগে।

Shri Dulal Chandra Barua—তৈয়াৰ কৰা মিটাৰবিলাক বিক্ৰি হৈছে নে নাই?

Shri Biswadev Sarma — যিবিলাক মিটাৰ কলিকতাত আছে, সেইবিলাক বিক্ৰি হৈ আছে অৱশ্যে বাহিৰলৈ পঠিয়াব পৰা নাই।

Shri Dulal Chandra Barua—মাদ্ৰাজী ঠিকাদাৰজনক Blacklisted কৰাৰ পিচতো কন্ট্ৰাক্ট দিয়া হৈছে কিয়?

Shri Biswadev Sarma—সেই ঠিকাদাৰজনে আমাৰ দিল্লীৰ অসম হাউচ কৰাত পলম কৰা কাৰণে তেওঁৰ কন্ট্ৰাক্ট cancel কৰা হৈছে আমাৰ PWD য়ে তেওঁক Blacklisted কৰা নাই।

Shri Dulal Chandra Barua—দিল্লীৰ ঘৰ তৈয়াৰ কৰাত পলম হোৱা কাৰণে নহয় তেওঁৰ বিষয় মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে নিজে কৈছে যে তেওঁৰ Enforcement case এটা চলি আছে।

Shri Biswadev Sarma —সেইবিলাক কথা পিচত জনা হৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua —এজন মাছুহক contract দিবলৈ সকলো চাব লাগে সেইটো নেচাই কিয় দিয়া হৈছে। তেওঁক Enforcement বিভাগে ধৰিছে। তেওঁৰ কাম কৰাৰ পিচত এই case লগাৰ কাৰণে তেওঁক অব্যাহতি দিয়া হৈছে তেওঁৰ antecedent নোচোৱাকৈ কিয় দিয়া হৈছে? তেওঁৰ বিৰুদ্ধে Registered case আছে। আমাৰ চৰকাৰে তেওঁৰ লগত গোলমাল হৈ আছে।

Shri Biswadev Sarma— একজন মালিকৰ ওপৰত মোৰ ক্ষমা লাগিলেই দোষী নহয়— আমাৰ Tender cell কৰাৰ কিছুমান নিয়ম আছে। গোটেই বিলাক Tender ৰ ভিতৰত যিজন low rate দিয়ে, তেওঁক দিয়া নিয়ম আছে। যাকো তেনে নিদিষ্ট কামত অভিজ্ঞতাৰো কথা আছে— এই সকলোবিলাক এটা কমিটিয়ে বিবেচনা কৰি, তেওঁক দিছে। সেই সময়ত তেওঁৰ বিৰুদ্ধে case থকা কথা নাজানো। জনা হলে দিয়া নহলহেঁতেন।

তাৰ পিচত অসম Hard Board সখ্ৰে তেতিয়াৰ দাম বৰি। যি প্ৰজেক্ট বিপোর্ট দিছিল সেই সময়ত উপযোগী হলেও, বৰ্তমান কিছুমান বস্তৰ দাম আগতকৈ ২০০% বঢ়াৰ পিচত সেই বিপোর্ট ভুল হৈছে। Devaluation ৰ পিচতো বস্তৰ দাম বাঢ়িল এই সকলোবোৰ বিবেচনা কৰি চাই দেখা গৈছে, ফেঙ্কটী লোকচানতহে চলিব। বৰ্তমান বজাৰৰ চাহিদাত ভিত্তি কৰি অসম প্ৰজেক্টৰ Project Report যদি দিয়া হয়, তাৰ Expenditure তিনিগুণ বাঢ়িব। গতিকে এতিয়া লাভৰ প্ৰশ্নই নাই।

বিদ্যুৎ বোর্ড সম্পৰ্কে কিছুমান প্ৰশ্ন কৰা হৈছে— আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰীয়ে দিয়া আশ্বাস মতে এখন অনুসন্ধান কমিটি কৰা হব। এই সদন শেষ হোৱাৰ আগতে সেইটো মই ডাঙি ধৰিম। আমাৰ কৃষি মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে আমাৰ গাওঁ অঞ্চলত বিজুলী সৰবৰাহ কৰিব লাগে— উপযুক্ত সময়ত তাৰ কাৰণে আঁচনি ডাঙি ধৰা হব।

জেহকল ইচলাম ডাঙৰীয়াই— কৈছিল যে তেখেতৰ তাত কম টকা দিয়া হৈছে। গতিকে তেখেতৰ গাঁৱত Transmission Line ৰ কাৰণে পইছা নাই। অসমত বিজুলী উৎপাদনৰ কাৰণে টকা দিয়া হৈছিল। কিন্তু Private লাইনৰ বাবে টকা ধৰিছিলো। ফলত আমি সকলো ঠাইৰে ঠিকনা যোগাৰ কৰিব পৰা নাই। টকা ধাৰ কৰি হলেও আমি যোগাৰ ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছো।

নোটামোটি হিচাবে মই এই কেইটা কথা কে দাঙি ধৰিছো ।
 Mr. Speaker—I would like to know the sense of the House whether the House is willing to sit till 5.30 P. M. because after all we must hear the Finance Minister and there will be no sitting for the next four days.

(Voices : Yes, yes)

The House will continue till 5.30 P.M.

Shri Mahendranath Hazarika—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই বেচি সময় লব নোখোজো । কিন্তু কেইজনমান সদস্যই মীন বিভাগৰ সন্দৰ্ভে সমালোচনা কৰিছিল কাৰণে সেই বিষয়ে অলপ কব খোজো । অতীতৰ পৰা অসমত মীন শিল্প গঢ়িবৰ কাৰণে কোনো ফালৰ পৰা কোনো চেষ্টা নাছিল । অসমত মানুহে পুখুৰী কুঁৱা আদি কৰিছিল কেৱল পানী খাবৰ কাৰণে । অসমত মাছ পোহাৰ নিমিত্তে কোনো আন্দোলন দেখা নাযায় । মীন শিল্প উন্নয়নৰ কাম ১৯৫২ চনতহে লোৱা হৈছিল । অসমৰ লোকসংখ্যা অনুপাতে যদি আমি balance list দিবলৈ যাওঁ তেন্তে অসমত দিনে ৬০ হাজাৰ মেট্ৰিক টন মাছৰ প্ৰয়োজন । অসমত যি ৪৫০ খন ফিচাৰী আছে তাৰ পৰা আমাৰ প্ৰয়োজনৰ আধাহে পাব পাৰি । আমাৰ ইয়াৰ কোনো কোনো ঠাইৰ মাটিৰ কাৰণেও আশালুকপ মাছ পোৱা নাযায় । Upper Assamৰ মাটিত acidity নথকাৰ কাৰণে ৩ বছৰতেই মাছ বেচ ডাঙৰ হৈ উঠে কিন্তু acidity থকা মাটিত মাছ ভাল নহয় । এনে মাটিত থকা চৰকাৰী ফিচাৰীৰ আমি ডাঙৰ কৰিব পৰা নাই ।

অধ্যক্ষ মহোদয় আজি আমাৰ লোকসংখ্যা অনুপাতে যিমান মাছ হব লাগিছিল সিমান হোৱা নাই । মাছ কম যোৱাৰ কাৰণ হৈছে লোকসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু প্ৰাকৃতিক ছৰ্যোগ । উত্তৰ

পাৰৰ প্ৰায়বোৰ বিল পোত গৈছে আৰু দক্ষিণ পাৰৰ বিলবোৰ গৰা খতনীয়াত নাইকিয়া হৈছে। সেইকাৰণেই মাছ পোহাত অসুবিধা হৈছে। ইফালে লোকসংখ্যা বৃদ্ধি হোৱা বাবে ধান খেতিৰ ফালে বেচি মনোযোগ দিছে। ফলত অনাবাদী মাটি আৰু আনকি মীন মহলবোৰতো খেতি কৰিছে। ভবিষ্যতৰ কাৰণে বহুত মীন মহল কম হৈ গৈছে। আজি আমি সকলোৱে লক্ষ্য কৰিছো ধানৰ ফালে, কিন্তু মাছ যে এটা প্ৰধান খাদ্য সেইটোলৈ লক্ষ্য কৰা নাই। নদী নিয়ন্ত্ৰণৰ বেলিকা কেৱল মঠাউৰীৰ ফালে চকু খাল-দোং আদিৰ ফালে মুঠই লক্ষ্য কৰা নাই। ব্ৰহ্মপুত্ৰ ডাঙৰ নদী। এই নদীয়েদি মাছ আহি বিলত থাকে আৰু বৰষুণৰ লগে লগে উজায় যায়। কিন্তু আজি বাক দিয়াৰ কাৰণে মাছ আহিব নোৱাৰা হৈছে। যদিও Sluice gate দিছে সেইটো কেৱল খেতিৰ ফালে লক্ষ্য ৰাখিহে কৰিছ। সেই Sluice gate দি মাছ আহিব নোৱাৰে। পানী হোৱাৰ সময়তে মাছে কণী পাৰে আৰু সেই সময়ত মাছবোৰ Sluice gate দি আহিব নোৱাৰে। সেইকাৰণেই মান মহলত মাছ নোহোৱা হৈছে। অসমৰ লোকসংখ্যা শতকৰা ৮০ ভাগে মাছ খায় আৰু গাঁৱৰ মানুহ কেৱল মাছৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰে। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ লগত সংযোগ থকাবোৰ বিলত মাছ আছে। সংযোগ নথকাবোৰত মাছ নাই। বিলবোৰ বন্দবস্তিৰ কাৰণে আগতে open দাক আছিল। এতিয়া tender দিয়া হৈছে। সেইকাৰণে বেচি দাম দিও লেচীসকল লয় কাৰণ জানে যে পিচত কিছু কামচন লোৱা হব। সেইকাৰণতে মাছৰ দাম বাঢ়িছে।

মাননীয় সদস্য শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা মৰিকলং সম্বন্ধে অভিযোগ আনিছে যে মীন মন্ত্ৰীয়ে অৰ্থাৎ মই মৰিকলং মীন কামটো আত্মীয়ক দি দিছো। মৰিকলংখন ৪খন মীন মহল লৈ সংযুক্ত

কৰা হৈছে। কলঙৰ মুখখন বন্ধ কৰাৰ ফলত পানী নাইকিয়া হ'ল আৰু মেটেকা হৈ মাছ নাইকিয়া হ'ল।

মৰিকলং মাছৰ কাৰণে নগাঁওত প্ৰাণ স্বৰূপে আছিল। এই মেটেকা পৰিস্কাৰ কৰিবৰ কাৰণে এটা সময়ত ৭৫০০ টকাও দিয়া হ'ল মাছ ধৰি লগতে মেটেকা পৰিস্কাৰ কৰিব। কিন্তু তেওঁলোকে পৰিস্কাৰ কৰি শেষ কাৰৰ নোৱাৰিলে। ১৯৬৬ চনৰ বিভাগৰ ফালৰ পৰা tender Call কৰা হৈছিল আৰু highest tender আছিল ৭৫০০ টকা। ১৯৬৬ চনৰ ৮ নবেম্বৰৰ পৰা কাম আৰম্ভ কৰিলে। ৩ মাহৰ পিচত কাম সমাপ্ত কাৰৰ নোৱাৰাত আৰু ২মাহ বঢ়ায় দিয়া হ'ল। তেতিয়াও নোৱাৰাত Cancel কৰা হ'ল। মানুহজনে ফাকি দি কামৰূপৰ মানুহ বুলি tender দিছিল। তেওঁ আগতে নগাঁৱৰ চবাইবাহী গাৱৰ নাম শ্ৰীভোগাচং বৰদলৈ তেওঁৰ পৰা Cancel কৰি আমানত বাজেয়াপ্ত কৰা হ'ল। মানুহজনে ফাকি দি কামৰূপৰ মানুহ বুলি tender দিছিল। তেওঁ পালেও নগাঁওৰ চবাইবাহী গাওঁৰ নাম শ্ৰীভোগাচং বৰদলৈ। তেওঁৰ পৰা Cancel কাৰ আমানত বাজেয়াপ্ত কৰা বুলি শ্ৰীহাজৰিকাই কোৱা কথাটো সত্য নহয়। মৰিকলং বিলৰ কাৰণে ১০ মাৰ্চত tender Call কৰা হয় আৰু মাত্ৰ দুজনে tender দিছিল। মোৰ অৱশ্যে দুৰ্বলতা আছিল যে ময়ে মীন বিভাগৰ মন্ত্ৰী আৰু মোৰ আত্মীয় এজনে Highest bid দিলে। পিছে মই চৰকাৰৰ লোকচান হবলৈ নিদি আত্মীয় হলেও Highest bidder জনকে দিলো। এইটো মই স্বজন প্ৰীতিৰ কাৰণে দিয়া নাই।

Mr. Speaker— Mr. Tripathi, the time is very short. I know you can make your speech long as well as short, (Laughter)

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister Finance)—Sir, at the very outset I must on behalf of the Government completely disassociate myself and of the government with the

suggestions of Mr. Debeswar Sarmah with regard to military Govt. for Assam. (Interruption)

That was the suggestion. No Sir, he said it would be a National Government and if it fails it should go for a military government.

Mr. Speaker—He said National also.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—I am very thankful to Honourable Members for having taken part in this debate, and giving vary valuable suggestions. The debate has been very detailed one. 54 members took part and some of the discussions took place as if it was a demand for grants (including Ministers 59). Anyway I will not be able to reply all the detailed discussions which took place but all the suggestions which have been given will be transmitted to various departments for initiating actions as may be necessary.

Mr. Speaker—Mr. Tripathi what Mr. Sarmah said is this 'If and when there be unrest on the above proposal being given effect to, let military administration-never Governor's Rule.'

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Military rule is not a desideratum, it is a consequence therefore, nobody talks about consequence unless situation arises. Now the hon. Members have expressed various ideas about this budget. Somebody felt that it is a despairing budget.

Now, the hon. Members would have blamed if I had not placed the situation before them. Budget is a mirror of the society and the mirror must correctly reflect the economic condition of the State. If it hides then it is not a budget.

If it is put correctly then the honourable Members may exactly know what stresses and strains the State is passing through so that they can correctly formulate their policy. Therefore, we are placing correctly before them. I am not trying to be optimistic. I find a very large part of our tax income of the State is gradually and increasingly consumed by salary structure. Now it appears the total income from taxes including share of central tax of the State come to 33 crores 33 lakhs, statutory grants 16 crores 93 lakhs, total tax income including statutory grants is 49 crores 15 lakhs, total revenue receipts 77 crores 68 lakhs. expenditure on salary of government employees 15 crores 60 lakhs and expenditure on salary of teachers, aided school and colleges etc. come to 25 crores 90 lakhs. Now, if we add the salary of the teachers and the employees and calculate percentage, we come to extraordinary results. Now for instance if we take the total revenue receipts then the salary structure works out at 33.34 percent which is a very very high percentage. I must say because it will leave very little margin for developmental expenditure. But if we take tax income and statutory grants then the salary structure works out 52.59 percent and if we take the income of the State plus the share of central tax given to the state then the result is further interesting. It works out to 80.11 percent, now if 80 percent of our income is being consumed by the salary structure of the State then it must be understood by everybody concerned that the situation has become very dangerous and something drastic has to be done, something positive has to be done so that the expenditure may not be permitted to rise and at the same time efforts may be made to prune out so that margins might be corrected for the purpose of developmental

expenditure. If this fact is not understood then many of our economic planning will go away. It is from this point of view that I am extremely perturbed and disturbed as the honourable members. Now Sir, Honourable Members have said that there are a large number of outstanding loans which has not been realised and it is perhaps the Congress supporters who enjoyed the loans, but it is not so, the loanees come from all categories of people, and from all political parties and in fact there are non-political persons also. Therefore, there is no favouritism involved. Loans taken for industrial development many are not in a position to pay back the loans and the realisation of these industrial loans particularly by inexperienced people is causing us anxiety—we are taking steps in this respect. So far as realisation of arrear tax is concerned I think in this regard we have improved this time, we have realised 3 times the tax which we realised last year. Sir, you will appreciate that the result has been of consequence. Last year we had announced certain tax reforms in procedure and we had thought that better realisation will be possible. In point of fact it is only after September that realisation begun and therefore complete realisation has not under Government Act been possible, we realised three times more than last year. This makes us hope that the new tax reforms introduced will give us better result and will be a success.

Now, some hon. Members have thought that the loan burden is mounting and perhaps we should not go in for such large loans. Now obviously loans are worthwhile if they are invested in productive schemes because they pay back themselves. But if loans are taken for consumption purposes then they never pay back and they become a burden. Therefore, we cannot

take a blanket decision that loans should not be taken. Loans are absolutely necessary for development of the under-developed areas. Wherever developments have taken place loans were absolutely necessary. The alternative to loan is more difficult. Now, how China and Russia developed? When I went to China in 1953 I found that they took secretly loans from Russia for 163 big industrial projects. The hon. Members are quite right that loans taken for consumption are foolish but loans taken for productive purposes are wise. Therefore, even China took huge loans for their development. The other alternative to loan which Russia took when they became communist was to exploit the labour in order to earn develop and invest. Savings were created out of exploitation so that investible surplus might arise. Now obviously in a democratic country like ours it is not possible for us to exploit labour and therefore, we have taken the line of welfare State in which there is limit to exploitation. Therefore, we have been forced to take the other alternative, i.e., to take loan from other countries. After the last war a new salutary system developed and that is, the advanced countries started advancing loans to the under-developed countries for development, and it is for this reason that the system of loan became prevalent in India. India has gone in for huge loan. We nearly 5,000 crores have been taken as loan from foreign countries and a portion of this loan also came to Assam. Of course, a very small amount came to Assam because we could not take advantage of it. Therefore, Sir, we must concentrate on loans which will lead to development, both industrially and agriculturally.

Sir, the hon. Members have thought that there is a large amount of loan as shown in our Budget which is not

wise. May I inform the hon. Members that what you see as loan in the Budget is not really a loan. A large number of central entries have found place in our Budget and they are reflected both in the right side as well as in the left side of the Budget. Although a huge amount is seen are not actually loan. For instance, in the Budget for 1967-68 and 1968-69 Rs. 58 crores and Rs. 68 crores respectively have been shown for repayment of loan to the Reserve Bank, but these are not charges. These are shown also against the volume of receipt. Actually our loan liabilities are Rs. 25.40 Rs. and 31.64 crores. Therefore, these large amounts have no impact; these are only entries. These represent our requirement for repayment of loans taken from the Government of India as public loans.

Now, Sir, I come to the federal finance. I must thank Shri Gaurisankar Bhattacharjee for having taken great pains in working out a reasonable approach of the State Government on this question to the Central Government with regard to the relation between the Centre and the State in the matter of finance. It is true that the financial share between the States and the Centre was determined as far back as in 1951. But since then much water has flown down into the Thames and a lot of changes have taken place. Therefore, there is a case for taking a new look at this relation. Sir, I do not agree with Shri Phani Bora when he says that because the Opposition has come into the picture and therefore, it is necessary to have a new look suggesting thereby that the Centre is trying to play favouritism before the Congress State Governments and the non-Congress State Governments. But I agree with Shri Gaurisankar Bhattacharjee

that that there is a case for having a new look on this matter, and therefore, the detailed study which he has made of this question on which he has formulated certain proposals, I think they are a good guide for the State Government and these would form the basis for us to formulate our approach to the Finance Commission which has already been set up by the Government of India to report before September, because it is on the basis of this then it will be possible to formulate a plan.

It should be seen, Sir, that as a result of devaluation the cost structure of the country has completely changed and the financial structure of the country has also changed. Excepting two States in India all other States are in the red. Therefore, if all the other States are in red, how can you go for a big Plan? Plan must be financed by the resources contributed by the States and the Central Government. But most of the States are in red and the Centre also is in red and so how can we have a big plan? With red all around how do you go for a big Plan? Therefore, it has become very necessary that we have a new look at the financial share and find out what should be done. It is for this reason that the demand for a permanent Finance Commission was made. As a matter of fact I myself demanded for such a Commission in Madras and the Union Finance Minister became angry with me. Now, according to the present scheme of finance, so far as the plan finance is concerned, it is determined by the Planning Commission. But so far as the Non plan current finances are concerned, these are determined by the Finance Commission. It is for this reason that a different outlook is called for. Under the present system of finances, Finance Commission is absolutely necessary. There

fore, the greatest task before the Tyagi Commission would be to wipe out the deficits of the various States in India. For instance, over the last two years our State is in the red to the tune of Rs. 10 crores and Rs. 13 crores. So in such a situation nobody can take a bold Plan. Tyagi Commission has to find out an answer to this question. It will have to find out a solution so that we may be able to start with a clean slate, i.e., without any deficit.

I also thank Shri Gaurisankar Bhattacharyya for having pointed out one very important feature in the financing between the States and the Centre. 50% of the assistance given by the Centre is by way of loan. I fully agree with him that it is absurd that 50% of the Central assistance should be by way of loan. Why should it not be by way of grant? If the Centre raises the fund by way of loan then it is quite logical for them to say that the States shall treat them as loans. But if the Centre raises the fund by way of taxation then it is not logical for them to give by way of loans to the State Governments. Therefore, the question of 50% of the assistance being given as loan has to be newly reviewed and to the extent and to the extent, it comes out of taxation it should be given by way of grants. I remember in one case, particularly Umtru. The machinery for Umtru was given by the Canadian Government and that was given by way of grants but the Government of India took the grants and they gave us as loan. Now, I ask what is the logic. That Canadian Government gave a grant and this by the process of passing through the Govt. of India converted it into loan which is absurd. It would suggest in such cases where the Govt. of India

gets a grant, it should transmit as grant. It should not be converted by the alchemy of the Central Government into a loan. Therefore this is a very important matter on which I have no doubt, the Tyagi Commission will have to consider. Now coming to the quotation which was given by Shri Gaurisankar Bhattacharyya which is as follows. 'Generally' the regional government of the country shall be independent of each other within the financial sphere and shall not be subordinate to one another but coordinated with each other'. On this question I do not agree because the same gentleman elsewhere says there can be no finality to the financial resources with federal system. There can only be adjustment and reallocation in the light of changing conditions. Therefore, this gentleman also says that in the light of changing conditions the federal finance may be adjusted. In point of fact, federations in the world vary; they are not of the same pattern. The financial relations between the federating units are not the same. In the same, there is no uniformity which is to be followed.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—That was a quotation which is as follows:—'In ideal Federation, there should be no fiscal problem between the Union and the State Governments since both should be politically and financially independent in their own spheres. Distribution of revenue and also distribution of resources ought to be to ensure budgetary equilibrium and also economic equilibrium to the Nation as a whole by enabling the states to develop faster on the basis of resources available within their boundaries so as to mitigate regional disparity.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—To the subsequent portion, I agree. When these resources allocations were decided in

Delhi in 1951, the Chief Ministers of various States were members of the Constituent Assembly, and I do not think, they decided on the allocation of resources on the basis of bias against themselves, and therefore there was no bias at that time when the decision was made. Obviously, due to experience which we have been able to gain, it is a case for having a re-examination. Now, another point which was made was that the State must depend on its own resources, and the resources which are being available within its own sphere it should from the basis of development. Obviously, there is a limit to this theory. If India is incapable of developing its own resources and has to borrow from elsewhere, the same logic has to be extended to the States. If a State is sought to develop on the basis of its own State resources, in that case, we would be hamstringing the future development of the State. Therefore, I say that the resources must be pumped on from outside and brought to the State so that this country may develop. This is true not merely of the Government sector but also of the private sector. For instance, take the capital market of India. The capital market of India is concentrated in Bombay and Calcutta. All the capital of India flows into the sea of Calcutta and Bombay. If you want to develop your industry, it has to be siphoned back into various States so that they may develop. If you say that for the private sector there shall be no siphoning back, we will strangle our development. If we say that we do not want the development of private sector then we will be deprived of our share of seven thousand crores of rupees. Therefore, we should not take a rigid view in the matter of siphoning back of capital. Similarly, with regard to the Central sector whatever money accumulates by taxes etc. that

is being siphoned back by way of statutory grants etc., under various Articles of the Constitution. That is one way. And the other way is the siphoning back of international assistance and therefore we must urge upon the Government of India that for the development of this region, you are as much responsible as we ourselves are. It is only in this approach that it would be possible. Somebody said that the headquarters of the Tea Estates and companies being in Calcutta, our tax is utilised by the West Bengal Government. It was the situation before 1959. After 1959, what the Government of India has done is to separate the Corporation tax from Income tax. The Corporation tax has been completely taken over by the Government of India and it is only the income tax which is shared by the Govt. of India and the States. Since all our companies are mostly corporation, their taxation goes to the Central Government and from the Central Government it is siphoned back to various States by ways of distribution. Therefore, the idea that the benefit of this is derived by the Bengal Government is not correct. With regard to Article-269 on which sufficient discussions took place by Shri Gaurisankar Bhattacharyya, on this point also, the Finance Minister of Kerala circulated a memorandum to the National Development Council. In that certain items have been advanced. It appears, in this Article, 7 items have been prescribed for taxation by the Centre. What are these items? The first item is Estate Duty on property other than on agricultural land. Secondly, tax on sale and purchase of goods. The third item is tax on rail-fare of passengers. The last has been discontinued and in lieu a grant has been given by the Government of India to the State Governments. These has been taken into

account already. Now what remains is four other items. You will appreciate that the scope of income from these is very limited. There is Wealth Tax, Estate Duty levy. The scope of income out of these taxes is very limited indeed. The second point is Terminal Tax. In Assam cost of living is very high and terminal tax will push it up further. In the present state of things, it would not be wise for us to involve ourselves with the burden of this taxation. The sixth item is the Stamp Duty on transaction of stock exchange and future market. There is no future market in Assam. Therefore if this Duty is introduced we will not benefit either. Finally there is tax on sale or Purchase of newspapers and advertisement published therein. What is the number of newspapers in Assam. What is the number of advertisement available? So the scope of taxation on this is very limited. Therefore on analysis of the Kerala Finance Minister's suggestions, I think, we have to come to the conclusion that so far as the Assam is concerned, Assam does not stand to gain much from the implementation of Art-269. for successful implementation of the Art. 269.

Now one important point which has been discussed by the Hon. Members is that Assam has failed to plead her case with the Government of India effectively. I do not know what period this criticism refers to, but so far as I am concerned I have come to the conclusion that gradually Government of India has become more favourable to us, and we cannot say that the Government of India has been recently unjust to our State. Of course, justice is a relative term. Looking to the multitude of problems we are having to face, at times we might think like that, but looking to the

manipulation of the Finance it will be unfair for us to say that the Government of India has been deliberately unjust to us. I will hold forth certain figures. For instance, in the 4th Plan Assam is being financed almost wholly by the Government of India. In Last year Assam was given 30 crores of rupees whereas we did not contribute a single farthing. This year 29.4 crores, and we have not contribute a single farthing. As the Hon. Members are aware, the 4th Plan has not started. Therefore we are having an annual plan. (Shri Dulal Chandra Barua-Will the amounts of the annual will be included in the 4th Plan ?) That will depend upon how the plan will shape itself ultimately. But if these three years of annual plans are excluded, then the 4th Plan will start from the next year. Now, may I quote the example of other States. I have already spoken about my own State, Assom, and stated that we shuld not forget that we have been given 30 crores of rupees without contributing a single farthing. Now, look at Andhra. The plan of Andhra was for Rs. 69 crores for the next year, and it has been reduced to 56 crores of rupees, whereas our plan of Rs. 30 crores has been reduced to Rs. 29.4 crores. So the reduction in our case is only merginal whereas in case of Andhra it is substantial. But the State itself has contributed Rs. 18 crores from its coffers, but we have not contributed anything, and yet our reduction is marginal but in case of Andhra it is substantial. So also Bihar. The plan of Bihar for one year was Rs. 64 crores which was reduced to Rs 52 crores which is very substantial in their case also. They have contributed Rs. 5 crores. In case of Uttarpradesh the plan was for Rs. 156 crores which was brought down to Rs. 128 crores although U. P. contributed Rs. 53 crores

from her coffers unlike us. So is the case of Orissa. The annual plan of Orissa has been brought down to 29 crores from 46 crores. Punjab's Plan was of Rs. 42 crores for one year but in the next year it will be brought down to Rs. 27 crores although she has contributed Rs. 12. crores. Therefore I say that it is not correct to surmise that we have not been able to convince the Government of India with regard to Assam's requirements. Then again, so far as the revenue is concerned, Assam's revenue has risen from the first year of the 3rd plan by 20 p.c. as against this our share of income-tax has risen by 30 p.c. ; Central Duty has risen by 273 p.c. , share of additional excise duty has risen by 32 p.c. and subvention by 23 p.c. which means the increase is from Government of India's contribution. Again between the first year of the period of the 3rd Finance Commission and the first year of the 4th Finance Commission Assam's own revenue has risen by less than 40 p.c.. Whereas the subvention rose by 75 p.c.. These are the instances how Assam's case has been successfully represented before the Government of India.

So far as the Planning Commission is concerned, at our instance the Planning Commission has taken also far as the Planning Commission is concerned at the instance the Planning Commission has taken a decision that in distribution of resources 70% of the allocable pool or central resources would be distributed on the population basis but 30% of the allocable pool is meant for distribution on the basis of geographical areas, backward classes, population etc.. So it will be seen that we have successfully canvassed the central Govt. so backward areas like Assam should get their due

share. So the National Dev. Council has taken decision that so far as the backward areas are concerned 30% of the resources was to be ear marked for specially given to them. So far as the 4th Plan was finalised you will see that in the 4th Plan we got 190 crores of which 175 crores was to be given by the Central Govt. and only 15 crores was to be given by Assam whereas in the 3rd plan 120 crores was the plan of which 87 crores was the central assistance and the balance about 30 crores was to be given by Assam and 190 crores plan we will be called upon to give only 15 crores. Is it not an improvement? 92% has been contributed by the Govt. of India. Therefore sir, you will see so far as the Assam case before the Govt. of India is concerned we have been able to successfully canvass. So far as the industrial policy resolution is concerned the Industry Ministry Govt. of India has already announced that the industrial policy resolution which was announced in 1948 and revised in 1954. All the strategic industries, defence industries etc. they were kept in the Govt. sector.

Whereas the consumer goods industries were basically kept in the private sector. In Assam licences for paper was given to the private sector. At that time the paper was in the private sector. Therefore these licences were given to private parties. Only after late Lal Bahadur Shastri came into power he revised that policy that Govt. should go into consumer goods industries and now they have decided to set 2 corporations one is the cement industry and another is the paper corporation. It is from the point of view that I have always held that all these backward states should not demand for mere justice. They should ask for more

than justice. If you ask for justice alone then you will not get through. Now the Finance Commission give justice and the planning commission give more than justice. Planning Commission give political justice and the Finance Commission give administrative justice. We have always been demanding more than justice for waving our backlog. Now I think Mr. Gaurisankar Bhattacharyya said that we should get all the income from tea, oil etc. and then we will be able to develop on our own. I was trying to find whether it is correct? I find that from tea the income tax is 1.67 crores, excise 8.60 crores, export tax 12 crores from A.R.T. nothing, and from A.O.C. excise 16 crores and the profit is very variable sometimes it is 1 crores sometimes it is very little. Suppose we ask for the entire proceeds of this? What revenue are we getting from Govt. of India? I was looking into into it. In 1965 we got from Govt. of India by way of share of central tax, union tax, statutory grants and other grants 34 crores 90 lacks in 1966-67 and in 1967 50 crores 52 lacks. So you will see that we are already getting more than what Govt. of India is earning out of our industries.

Shri Gaurisankar Bhattacharjya—Sir, I may be excused for the intervention. So far as the other States which do not produced oil, tea etc. are these states not getting share?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—But I am saying that only from income of tea and oil we will not be able to develop our State.

Shri Dulal Chandra Barua—What you have suggested to improve the financial condition of the State?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—I have agreed with the suggestion offered by the Hon. member but I do not agree with the other suggestions offered by them. Sir, now May I point out some people have a very wrong notion that the 3rd Plan was a complete failure. I want to give some figures to show that the impression is utterly wrong from the point of view of total net investment in Assam is more than total gross investment during the last 50 years
(voices hear, hear).

Shri Dulal Chandra Barua—What is the outcome?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister)—Third Plan was not a failure.

Shri Dulal Chandra Barua—You are speaking about investment, but what is the outcome-

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister)—In working the IIIrd and IVth plan the gross capital formation in Assam was as follows—

Final farm business 29.9 crores, tea 58 crores, forests 2.8 crores, mining 104 crores, manufacture of electricity 107.4 crores, small enterpries 1.7 crores, housing 46.1 crores total—259.2 crores.

Transport—

Railway—87.7 crores

State transport— 2.2 "

Others " — 6.5 "

Communication — 3.7 "

Roads & Building —105.9 "

206.0 crore

Grand total—494.7 crores.

This shows what progress we made in 10 years is more than we made in 50 years. Problems of infrastructure in Power was transport which we have solved in this 10 years. We are in the age of giant corporations where Parkinson's Law of this.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—Sir, may we one day sit together and discuss the Parkinson's Law ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Yes, I shall be very glad.

M. Shamsul Huda—Sir, may we expect any report regarding the production against all these money ? Figures also.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Yes, I will give all the figures to the Minister of Industry.

Shri Dulal Chandra Barua—We also want figure Head wise.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Yes, I will give. The industrial investment in third plan comes to 150 crores, transport and railway investment come to 87 crores, roads 15 crores. I was trying to find out the industrial employment as desired by the Hon. Members I think I am correct to say that from 1957 to 1967 i. e. in 10 years the employment in industrial sector has increased by ten thousand.

Shri Kandarpa Narayan Banikya—Sir, the time is 5.30 P. M.

Mr. Deputy Speaker—We are discussing the points.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—If Hon. Members are not interested, I should not continue. Now, you will see that these figures are of ten years, that is from 1957 to 1967. Employment in factories has increased by ten thousand. The present investment increased by 150 crores

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, I am not clear about the employment. May I request the hon. Minister to explain again ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Hon. Member Shri Gaurisankar Bhattacharyya gives me the clue. I have no time to say in details. Now, the question of direct employment in factories.

In America, for every man direct employed, there are others indirectly employed in secondary and tertiary sectors. In India this ratio will be less one to four or five. Say for instance, the Gauhati Refinery employs a thousand persons but the whole development of greater Gauhati in trade; commerce Transport, housing in this area is due to the Refinery. In U.S.A. in agriculture, only 7% of the population is employed but in industry barely 15 percent of the people are employed. The rest has gone for secondary and tertiary employment. In India States are responsible for social services and centre for industrial development.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—So, they have taken the 'A' and we have been given the 'E.'

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—The consumer goods industries are in the private sector as per Industrial Policy Resolution. But due to various unrest from 1960 and social and

political instability the private sector development has been retarded. I agree with Shri Bhattacharyya that industrial development should basically be based on local raw materials like our timber, limestone, coal and gas. Mistakes were made in planning these by Government of India. I hope with experience of these years these mistakes will disappear.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—Whether the Minister considers it to be a mistake? Whether it was inevitable under the circumstances. Because it is not a special case in India alone. Even in Soviet Union, during the first few years, the same thing happened. So far as social services and consumers industries are concerned, there could not be equal emphasis as it was given to the producer and machine building industries.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Probably in a developing economy it was inevitable. Hon. Member is right. The point which I am trying to emphasise is that this mistake has been made by the Government of India. The Govt. of India kept the licensing policy in their control and when the licencing policy was under their control, it was necessary for them to say that 'you can get an industrial licence if you go to Assam, Gujrat or Madras, and so on, but they did not say that. In point of fact, I am told by certain reliable person, that whenever there was any industrialist willing to come to Assam for industries meant for Assam, the Secretariat in Delhi was wangling to managed to take it away from Assam. It was not merely a question of indifference, it was a question of active bias against for outlying States. The second mistake, which has been pointed out by my friend Shri Gaurisankar Bhattacharyya, is that the industries were not established and planned on the basis of existing raw-materials in a particular area. Our I.C.S. officers went

abroad, signed agreements, they got there a very good treatment and the result was that there was persistent desire on the part of these officers to go abroad and sign contracts for the some type of industry once, twice, thrice. What should have been better is if we would have followed the example of Japan. In Japan once an industry is established with foreign machineries, the rest of the development is indigenuous. This was not done in India and this was a capital mistake for which we had to pay. There would not have been constant mistake in the planning if indigenuous materials were used. If the Government of India would have stopped and that, we would have massive development based in indigenuous raw materials. Then what would have happened to Assam. Say, Assam has bamboo, which is the raw material for paper and paper-pulp. If a paper mill could have been established here, we could have exported paper and paper pulp outside India. That was not done. We have gas and if we could have utilised it on the basis of local raw materials, it would have been productive and consumed in the country and could have been exported outside also. Say, the fibre industry, for which we have the raw material. One Japanese firm was willing to purchase the entire product for their country, but ultimately the Govt. of India did not give the licence and no fibre industry came up. The great mistake done by the Government of India was that they did not concentrate on local raw materials for an industrialisation.

Then the question of price parity was raised. What is the price parity of the agriculturists? I have looked at the figures. Price parity means whether the prices of goods sold by the farmers are in favour of agriculturists or against the agriculturists. This is called price parity. Now as the

price parity increases, it is in favour of the agriculturists. In 1960, the price parity index was 107, in 1961 it was 115 and in this way the index has increased to 125 in 1967 and in December last it has become 128. So you will see that progressively the prices have gone in favour of the agriculturists and for this reason I have come to the conclusion that nearly 90 crores of surplus fund will be available in the rural areas for deployment to productive purposes. I am not going to tax them. Why? Go I want them to consume this? I do not want. If they consume this, they will spoil their habits. In the year 1954, the tea industry earned tremendous profits and one Chairman in his speech said "we are suffering from prosperity". Now I appreciated that phrase 'suffering', because they spoiled their habit and increased their costs. In 1955, when the price of tea went down, they were in a soup. Therefore, it is easy to spoil your habit, but it is difficult to come back to the former habit. Therefore, I say this money shall not be utilised for mere consumption. This should be utilised by the agriculturists for agriculture.

Then why is our agriculture poor. Because the investments which are necessary for modern agriculture were not possible by the agriculturists neither were they made by the Government. Now if they have some surplus fund and if this is utilised for investment in agriculture, it would bring them dividends. Since 1965, in the history of India, agriculture has become a prosperous industry. It has become more prosperous than industry. Therefore, even industrialists are running towards land and want land for agriculture. Now, therefore, if agriculturists get some money, they will buy pumps, because modern agriculture starts with irrigation is the turning point.

Once you give water to the agriculturists, he will know how and where exactly to use. I went to Hawaii and visited a sugar farm. What I saw? They cut sugarcane took it and immediately phoned planted also turn on the tap. I found tap all along the line and they turn the tap for irrigation. This kind of irrigation goes on continuously for 10 months and after 13 months the tap is shut off. They also take certain steps against flowering of the sugarcanes. In this way sugarcanes is cultivated on a wide scale and for this reason Hawaii produces the cheapest sugar. Of course other argument is there. There sugar is a by-product. Molasses and wine are the main product and hence sugarcane be sold at any price. Here in India sugar is the main product and this is the reason for its high price.

So far as agriculture is concerned, we have come to a position for the first time when it has become very profitable, and therefore, I have been requesting my Hon. friends to go in a massive way for irrigation.

Then the Electricity Board required Rs. 10 crores for transmission lines, Rs. 6 crores in Third Plan, but because funds was not available we are in a quandary. Now we are trying to extend the electricity lines depending on the tea gardens, because extension is very costly and somebody should foot the bills. The tea gardens are capable of footing the bill. What is done in Punjab? In Punjab electricity developed along with the industries and automatically it has become available for agriculture. That is the way they spread the work of power in Punjab. We shall have to spread in Assam also with the help of industries. Shri Banikya mentioned about extending electricity to Goalpara. I am sorry, Goalpara has no tea industry and line has not gone there.

Shri Kandarpa Narayan Banikya—Is it not going to be extended to Goalpara only because there are no tea gardens there ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—We are going to extend. Rest assured that you will be fastened by the noose of our electric lines.

I was saying that people forget that industrial development cannot take place unless the infra structure is developed. Infra structure means transport and power. When India became independent do you know what was the power developed in Assam ? It was only 3000 KW. When I became the Minister how much was the power ? It was only 7000 KW. and today you have got surplus power may be costly. The only State in India with surplus power today is Assam. The planning was not wrong. If all the industries which we had planned had come in that case all this power would have been consumed. But because the industries did not come power planning was not wrong. But because the co-ordination between power and industries failed, it failed. Planning means laying down a framework correctly, but the achievement of the target did not depend entirely upon Assam. Industrial planning is a Central subject, and, therefore if we have failed—I share the blame but not alone—I share with the mighty grand community of the Government of India (Interruption). Some people say, why do we talk about foreign exchange ? Foreign exchange does not affect Assam. I will tell you how. For a paper mill the total expenditure is Rs. 20 crores—foreign exchange required is 14 crores ; for Petro-Chemical industries the total expenditure is Rs. 14 crores and foreign exchange required is 8 crores. The Namrup Fertiliser has already spent Rs. 25

crores and another 35 crores for expansion—it will be a Rs. 60 crores plant, and the bulk of it will be in foreign exchange. You will remember that in 1966 due to devaluation the tea exports declined from 157 million kgs to 136 million kgs—it had a direct effect on our economy.

M. Shamsul Huda—Perhaps the decline in export was due to the fact of our decline in the standard, and during the same period there was more export from Ceylon due to good quality of there tea.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Our standard has been very good. In fact we have again regained our market. After 1955 India had become second and Ceylon had become first in the matter of export of tea. It is for the first time that India has again become first. So you will see that we have regained our position. If our quality was bad we could not have regained that position (Interruption). To hide mistake is not wise—to admit mistake is wise. (A voice : At the cost of the people). At the cost of ourselves. We are also part of the people, and there is no country in the world which did not make mistakes. So we are in the best company like China, USSR, America, England etc.,

Somebody said that the Gauhati riots had no effect on our economy and that the Minister was exaggerating. Here is a letter from Shri Jadav Bhuyan of Assam Canvas Craft Industries, Industrial Estate, Gauhati. It will show you how our economy is being affected by the Gauhati riots.

“Impact of the recent disturbances at Gauhati has disturbed our available credit facilities to a stand still condition. The usual credit facilities are not available,

The traders in Calcutta want cash-down payment for all orders. Carriers in and outside the State also have increased their freight charges. Due to non-clearance of wagons by traders, suppliers and stockists from Railway yard and piled up stores from platform, Railway booking were also hampered. The facilities which were available so far from stockists, suppliers and commercial traders have since been withdrawn. These factors have affected small industries of the State including the Press. Consequently cost of production in small industries have been forced to go up .....

Insurance charges for riots, civil commotion, strikes etc have brought in extra load upon small industries and businssmen .....

So you will see that extra cost has been involved. The cost of production has increased and this will be a permanent feature, and it will be very bad for our economy.

Shri Durgeswar Saikia raised a very important point with regard to inspection and supervision. I take the cue from him. He has put the finger at the right spot in the decline of our economy. Why should so many bridges collapse. The Chief Engineer who is also the Secretary does not leave Shillong with the result that there is no inspection of bridges. Take another instance Education. Neither the Inspectors nor the Deputy Inspectors visit schools. I have got a letter with me saying that there has been no visit to a school for the last 10 years not even visits. Therefore, how can we improve our quality? Quality is improved either that incentive or

through Inspection. How to improve our economy is the question. We must be able to find a way whereby the Officers who are in charge of inspection are relieved of routine duties. This is the only way. We must force them to undertake inspections. Secondly, you will remember that when I announced administrative reforms in the last budget. I had said that I am decentralising the financial powers to the Departments. A corollary of this was that the Departments shall decentralise power to the Directorate and the Directorate shall decentralise power to the point of execution. But has any Executive Engineer be given the power, I ask now. There is a great mental resistance in the head for transmitting any power down because they do not want to part with power or because they do not know the art of controlling through inspection and supervision. Now, the art of controlling through inspection and supervision is a modern art and these people are ancient. Therefore, they may not be able to believe in this change-over. But until the change-over is completed, the reforms which I have begun will never have been fulfilled. Therefore, I am again pursuing the matter with the Chief Minister so that we can have this Inspectorate in the Finance with the office of the P.W.D. and I shall also pursue with other Departments so that delegation of powers down below and control of the same by the supervisory authority through inspectional and supervision may be brought about ultimately.

Now, one point my friend reminds me about the Corporation. A point has been raised that Corporation idea is unsound. It has also been said by somebody that it is not socialistic. I was astounded to hear that it is not so.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—We rather call it a 'Chori Corporation' because there is a lot of 'chori' in it ?

Shri Kamalhya Prasad Tripathi—That there is a lot of 'chori', I agree. But Hon. Members know that there is 'chori' in the departmental management. Take for instance, State Transport. Everybody admits that if this transport system is managed properly, we can get at least one crore by way of dividend, but we can never get it because the leakage is so great. Now, we have already tried all these years by this departmental management, let us now try through a Corporation . . . . .

Shri Dulal Chandra Barua—We have already seen these things from your State Electricity Board ; the same thing will happen. Sir, the Minister has mentioned about the State Transport Department. Of course we agree that there is leakage. But this is the only Department which brings maximum revenue to the State Exchequer. Yet no proper care is taken in respect of the maintenance of the vehicle and increase of the staff and no proper facilities are given to the staff. I want to draw the pointed attention of the Minister-in-charge of Finance to one particular instance and that is the State Transport Bus Station at Silchar. This station gives the maximum revenue to the State. Yet, no proper care was taken to improve its condition. If the Minister himself will see the condition of this State Transport Bus station there then he will be convinced about the honible state of affairs prevailing there. Therefore, there must be incentive on the part of the staff so that there can be no leakage. But when there is no such avenue and incentive, how can the staff check the leakage of revenue ?

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—Sir, may I put the matter in the other way round ? There should be less initiative in these matters from the side of the Government. For example, what happened ? I am giving the latest instance here. 50 trucks whose bodies are being built and used to be built by some local, I do not use the word 'Assamese', by some local youths and for several years this was being done. Now, there was a governmental initiative and depriving these local youths, the contract was given a Calcutta firm. The local youths used to do it at Rs. 2300/- ; this Calcutta firm has been given at Rs. 3000/-. So, 700 rupees more per vehicle !

Shri Prabin Kumar Choudhury (Minister of State, Transport)—Sir, it is not a fact.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—Yes, it is a fact. I know it. Let there be a probe and I am prepared for it.

Shri Prabin Kumar Choudhury—No, Sir, the tenders were called ....

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—The Minister himself went and intervened and there was a lot of arrangement. (Voices from Opposition—Shame, shame !). Of course all these thirty five thousand rupees has not been got by that firm alone, it has been shared by several heads. And this amount of Rs. 35,000/-has been deprived from the State Exchequer !

Shri Prabin Kumar Choudhury—It is not a fact, Sir !

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—Yes, it is a fact and I am prepared for a probe. Let there be a probe. I have many more instances to give. False treasury vouchers were given

in the Reserve Bank and when this things was brought to the notice of the legislature, no step was taken. I have in writing given such a complaint to the Chief Minister and also a copy to the Finance Minister. These things are happening because of the over-zealousness of the Government by depriving the local youths and by making arrangement with a company of Calcutta, Bombay and else where. And it is for these things that the State Transport and some other Transport Departments are giving loss—not because our local youths are not working hard, not because our local officers are not efficient, hardworking and honest. They are efficient, hardworking and honest. But because those who are at the top are dishonest. If there is not in the root, then you cannot have the leaves alright. Unless and until you remove the disease from the very root of the tree you cannot have the healthy tree with all its leaves and branches. That is the point which the Finance Minister should try to appreciate. It is no good laying the blame on the workers and also on the officers. The blame is here on the ministry.

Shri Prabin Kumar Choudhury—Sir, 50 trucks were purchased on deferred payment and these trucks were brought to Assam. Originally, there was an idea that these trucks, whose bodies, would be built at Bombay. But, actually, Sir, we have decided to build these bodies in Assam and these were brought here. The tenders were called and the lowest tender was accepted.

Shri Gaurisankar Bhattachajyaa—I can give the name. He is Sarat Chandra Sarma, popularly known as Thapa Sarma of Pan Bazar, Gauhati. He and a few others used to do it,

not for a year or two but for a decade and these very things have been now given to a company of Calcutta at a rate of 700 rupees higher per vehicle than what the local youths used to do. That is what I am saying and I am prepared to face any probe in the matter and I am prepared to bring any more instances that are necessary. Any other instance I can give.

Shri Prabin Kumar Choudhury—Sarat Chandra Thapa Sarma tendered for 4,800/- for Leyland trucks so far I remember and Rs. 2,300/- for Tata Mercedes. Then, on the average it was found that Rs. 200/- higher than the offer already made.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—This merely establishes my theory that when the departmental management has not succeeded, there is no harm in trying the other way.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, our point is a bit different. On the plea of departmental mis management he wants to put the blame on the people and proposes to hand over the organisation to a corporation which will be a colony for outsiders.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—All these things we can rise in the House to-day. But tomorrow when there will be a Corporation these people who are in 50 trucks—who are making the public loss of Rs. 35,000/- they will loot right and left as they have been looting in the Electricity Board. This will be not a Corporation but this will be a co-operative society of the thieves because already there is a lot of looting, pilferage and a lot of misappropriation of public money has been going on. You will be surprised, Sir, that a tax not paid but in the register is shown that the tax is

paid. When the matter is brought to the notice of the Department; they simply bypass it and ultimately I have had to write formally to the Chief Minister with a copy to the Finance Minister and this matter is pending with the Ministry for long 7 months and yet no step is taken namely that the tax which is not paid, is shown as paid. This is how the poor people pay their taxes but these thieves are allowed to go scotfree.

That this matter is pending with the Minister for months after months, and yet no step is taken. This is how the people pay their taxes, they pay their fees. The Minister instead of pouncing upon these thieves they pounce upon the people and that is how these things are going on. And when the Legislature will have no voice, then this will benefit a few people at the cost of the entire people and at the cost of the entire State. This is the position.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister)— On this point there is difference of opinion throughout the country. As you know Sir, modern idea is that management is more important than the ownership. It is the good management which produces profits and it is bad management which destroys the profits. The departmental way of management is often wiser than the corporation way of management.

Shri Dulal Chandra Barua —This is not the point.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—The hon. Members should also listen us.

Shri Debeswar Sarmah—We have very respectfully listened. Corporation আটাইবোৰ secap কৰিলে ভাল হব। নহলে জাতীয় আয় কমিছে যাব। এটা কথালৈ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খোজো। আজি ৬ মাহমান আগতে নেমুটঙাৰ পুলি ৪০০ মান আনিবলৈ গলো ফাৰ্মলৈ। তাত কলে যে Seed Corporation হে দিব। তাৰ পিচত Seed Corporation লৈ গ'লো পুলি কেইটা আনিবৰ বাবে। পিচে এইখন কৰোতেই ৪ বাৰ ঘূৰা-ঘূৰি কৰিব লাগিল। আমাৰ অসমত এই Corporation হুলিয়াব, আপোনালোকেই চলাই থাকক।

Hard Board ক দিয়া ৮০ লাখ টকা কলৈ গল ?

কৰপৰেচন কৰা হৈছে দিল্লীৰ নমুনা ত। লগা ভগা 'বিটাৱৰ্ড' মাল্লুহবিলাক 'বিটাৱাৰমেণ্ট'ৰ পিচত কামত সোমোৱাই বাগিবলৈ এইবিলাক কৰা হৈছে। অসমৰ নিচিনা ধুনীয়া দেশ এখনত এইবিলাক কৰিব নালাগে। এনেকুৱা কৰিব লাগিলে নিগমে মৰিলোহঁক।

Shri Kamakhy Prasad Tripathi (Minister)—The question which I am posing before the House is whether it is the departmental way or non-departmental way which is desirable is a problem all over the world. (interruption). It is requested that the Honourable Members not to have a close mind. Honourable Shri Dulal Chandra Barua always had an open mind. How can he have a closed mind.

Shri Kamakhya Prasad Tripathy—“হৰিণাৰ মাংসই বৈৰী” ।

★

★

★

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, he is speaking about the close mind . . . . .

Mr Speaker—Order, order Mr. Tripathi, please proceed on. If you rub it more than many things will come out.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister) —I am proceeding Sir, Some hon. Members spoke about high incidence of taxation on agriculture. I am giving certain figures the incidence of taxation on agriculture per capita is Rs 5.32 p, whereas on middle class it is 159 rupees, on the business class Rs. 778/-. But if we add certain other items than the taxation on the business class becomes 1701.22p per capita.

Shri Debeswar Sarmah—I suppose this is statistics.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—What do we do here. Sir, what I am trying to find out is the policy to the Govt. has been to protect the peseantry so that capital formation might take place this (interruption from the opposition Bench). Yes ordinarily to rural sector. Then looking to the investment side, I find from certain statistics that investment in urban sector has been only 12.73 percent as against the rest in rural sector and that shows that policy of the State Govt. was a continuous bias towards rural sector and therefore we cannot be blamed that we have stopped investment in the rural sector.

Mr. Speaker—How long you will take Mr. Tripathi ?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—I have been interrupted so much.

Mr. Speaker—But you thrive in interruption.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—I am trying to thrive in interruption. Now, Sir the question of price was raised. Why is the price structure high in Assam? What should be done in this respect? Now, obviously this is a very important question that the price structure is higher in Assam in comparison with the rest of India. Proper approach should be made in this regard.

The pulses are coming from outside. We must be able to grow our own pulses. Sugar comes from outside. Milk comes from Holland. We must be able to grow our own milk here. Fish also we are bringing from outside. From the speech of Shri M. N. Hazarika we could know that eggs are coming from Poona. These are agricultural items on which I am glad that our Agriculture Minister is providing maximum attention so that these might be grown in the state itself and unless and until we can grow these things in Assam the price structure will be continue is to the high. We must be able to produce these things in Assam. (Voice—What about the price of petrol?). Sir, with regard to the cost of petrol a price Committee was formed. We contested in that Committee, but unfortunately the Price Committee did not accept our theory. The total production of petrol in India is in consequential. It is expanding in its way, when our production becomes sizeable the price will be reviewed.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—Sir, production of tea is consequential but why the price of tea is higher here than in Calcutta?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—It is not higher. But the tea which goes to Calcutta and then comes back to Assam the price will automatically be higher here. The tea which is sold here is not higher and a large quantity of tea produced in Assam is sold in Assam.

Shri Dulal Chandra Barua—Only the worst quality of tea is sold here.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—We are not Persians that we should drink the best quality of tea. I am told that the Persians drink the best quality of tea. Sir, when I went to England for the first time in 1948 I found that all the best cars were going to be marketed abroad and only the old and worn out cars were being used in England, and when I asked them why it was so, they told me that 'if we use the best cars then how will we earn foreign exchange?'

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—Sir, it is said that pulses are costly here because these are produced elsewhere. Tea we produce but we cannot control the price because the auction market is in London and Calcutta. But so far as the places which are fit for pulse cultivation, these are covered by tea and so how can we grow pulses? Our Revenue Minister wants more land for forest reserve. Then where shall we grow pulses if the lands which are in the tea estates are not given up?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Pulses are growing even in the non-tea areas. There are lakhs of acres of land in the State where pulses can be grown. Sir, the other day when I was coming from Nowgong I saw wheat is being grown. So pulses and wheat can be grown here. Unless we can go for multiple cropping we cannot solve our problem.

Shri Dulal Chandra Barua—The hon. Minister is speaking as if he is the head of a department and we are his students.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—The hon. Members are the heads of departments and I am a student. Sir, as I said, unless we go in for multiple cropping, we cannot solve our problem. Sir, there is a news item in to-day's paper that the population of the world is going to be 700 crores within 10 years. Sir, when I was a student the population of the world was only 200 crores. Therefore, Sir, the population of the world is growing fast and so we are trying to educate our people.

Sir, the other item on which I want to speak is cloth where the cost structure has gone up. It is for this reason that we started a yarn factory because our girls weave and if they get yarn at a lesser price then the cost will go down. But that hope did not materialise because our girls non-a-days are depending more on imported things than their own manufacturer.

Shri Dulal Chandra Barua—So your expectation did not fulfil.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Yes, because of the psychological change in the minds of our girls. The change in the world condition is producing fervour in our girls . . . . (Then in Assamese).

The other item is shoe the cost of which requires to be brought down. But we cannot bring down the cost unless we have tannery here,. Unless we can have a tannery here,

shoe industry is difficult to start. The climate of Assam is not propitious for tannery and it is for this reason that shoe industry has not come up.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya — Can a tannery run in this world without water? We have a tannery at Gauhati but unfortunately there is no water there. This is our planning.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—That is why in the modern world management is more important than ownership.

Now, Sir, I am coming to the last point. I have not got sufficient time to deal with the detail suggestions made by the hon. Members and I am extremely sorry for that. Sir, two important points were made, one of which was with regard to the expansion of technical education. The Government of India directed us that in view of large scale unemployment of overseers and Engineers, expansion of technical education should stop for the time being. I think it is a temporary phase and as soon as we can get out of the quagmire it will be possible to expand technical education.

Sir, the second point is with regard to education. There is a misunderstanding about the policy of our Government. We have not stopped expansion of primary education. Our target of primary education is 100% coverage and we have not yet been able to reach that target. So far we have covered only 83% and we are trying to cover 100% in course of the Fourth Five-Year Plan. Now, why primary education is necessary? It is necessary because without primary education it is not possible to become good farmer and artisan. But so far as other education is concerned, in a poverty stricken

country other education cannot be claimed as a matter of right. But since we have given top priority to education we are going to spend Rs. 17 crores. Nobody can say that Assam is a State which has neglected education. So far as expenditure is concerned, Assam is the only State which has neglected education by spending for quantity at the cost of quality. Now if we stop expansion for sometime and improve the quality then I think we will be doing the correct thing. Some people think that education is for knowledge but I disagree with them. For 95% of the people education is for earning livelihood and only for 5% of the population education may be for knowledge. If we look at the unemployment figures we will find that the number of educated unemployed youths is increasing rapidly. In Kerala even the graduates and M.As are working as Bus conductors and shoe-shine boys. Obviously when education is reduced to that stage it is wastage of the national resources. Therefore, two should go *pari passu*. Education and the National planning should be co-ordinated. Now our planning is not planning for white-collar jobs. Our Planning is for agricultural development and agriculture will not give white-collar jobs. Sir, yesterday one gentleman came and told me that a German Engineer puts off his coat and got to the work and an Indian Engineer looked on him. An Indian Engineer thinks that he is only to give advice and the artisan is to work, but according to the German standard an Engineer has to work. In our country there is a schism between an engineer and the manual worker. Therefore, mere expansion of technical education will not lead to industrialisation. Merely providing technical education, giving accommodation and market for the products will not enable people to start industries. Entrepreneurs' skill

is necessary to co-ordinate all these things to produce results. This skill cannot be given to the people by way of injection in the technical colleges. Therefore, Sir, something more has to be done. What is the more necessary is that our concept of higher education should change and the schism between the manual workers and non-manual workers must go and so as this schism is there we cannot make any development and transition of the society will not be there. Sir, the Second World War ended in 1945 but 'German miracle' was seen in 10 years time. When I went to Germany in 1955 miracle had already occurred there. Now, here even after 20 years we have not been able to produce a miracle. In 1946 the war ended. I went to Germany in 1955 where many things had already occurred. After Independence we have got 20 years and we have not been able to achieve any miracle. Sir, this is due to the schism between manual labour and non-manual labour.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, the Hon'ble Finance Minister has delivered a beautiful speech on this subject ; but who is at fault for all these things that are going on in this State and the country through planning. Now I want to say that all these things which he is now speaking about, are caused through wrong planning that has been followed by the government during all these 20 years.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Not through wrong planning but through wrong 'sanskar' that have played with us. The past followed us like immortality ; this shadow is pursuing us—so, what can we do ? If you are satisfied to lay all the blames, then, I take all the blames for wrong planning ; and I take all the blames for 'sanskar'.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—That was not taken personally; the entire thing was done impartially to the Government and not to you personally that after 20 years of Independence when there has been only one party ruling i.e., Congress wrong planning was done. But it was expected that these 20 years' of experience would bring us maturity where the old 'sanskars' could be removed and we can adopt to the new needs and to the new circumstances. Now as the Finance Minister has said this—with little deviation what actually we from this side of the House wanted to say is not that there should be abundant white-colour jobs hunters or job seekers while there are no white-colour jobs. If the education is faulty, let it be properly oriented for education is to be profession-oriented and knowledge-oriented. That also means agro-industries education. Let the secondary education be properly re-oriented. But you cannot have the modern type of agriculture, the multiplecropping modern manuring, irrigation and other things, selection of seeds etc., All these things you cannot have from a peasant whose dependence is on the left-hand thumb impression because after all he shall have to be mentally prepared and physically prepared and he shall have to have that aptitude to do that; so give that reorientation. For heaven's sake, do not keep the people in ignorance. We have not said anything personally nor have we said that there should not be reorientation in the sphere of education.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—I hundred percent agree with this and on this point I have no doubt. The credit of this budget is that we were faced with deficit of 30 crores of rupees at one stage, and it is known to you, Sir, and it is known also to the Hon'ble Members. But this deficit has

been brought down to 13 crores of rupees. On deficit would not have increased if we got the Purchase Tax because the Central Government did not give clearance. Secondly we did not get royalty. Without getting royalty and purchase tax we have a deficit of 3 crores. So nobody can say that we have squandered any amount. On the top of it, we have seven crores of rupees extra as dearness allowance for the employees. We have not got royalty and we have not got purchase tax and yet our deficit is extra 3 crores. And we have not got any additional taxation either. Therefore, the people must give some credit, one Member on this side said that the credit of this budget is that without going for any additional taxation, without being able to get the purchase tax and without getting royalty, and housing tax to pay 7 crores extra by way of dearness allowance, it ends by only 13 crores of deficit of which 10 crores are due from last year. So, I think, if the situation is properly appreciated I have no doubt that we will be able to cross the hurdles. Sir, this is a very terrible situation. May be, after June, the prices of commodities will rise higher and there will be demand for further dearness allowance by the employees. What I am trying to insist upon the hon. Members as well as the people of the State and to all the employees of the Assam Government that we have come to a diminishing return, and hereafter if you ask for more then you will be destroying the state. I have already quoted the figures that 80% of the income of the State Government is going in for salaries of the employees. Somebody said sometime back in Delhi that when income of a State goes beyond 25% for salary the revolution occurs. But here is a situation in which 80% of the income of the State is going for salary. Therefore, you should have

an appreciation of what I am talking. The point is that if it is true then it is a danger not merely for the Minister, not merely for the Members but also for the employees of the State Govt.; they should not kill the goose that lays golden eggs. Therefore, hereafter, instead of talking about dearness allowance further, everybody should put their heads together to tide over the crisis. Supposing a house is on fire, shall we not say, whosoever may at fault the fire should be extinguished first and then the mistake may be found out. Therefore, the situation has come to such a pass that we are faced with biggest problem and therefore I invite all your cooperation so that we may be able to tide over the difficulty.

Shri Debeswar Sarmah—Please look into the pension case which I have mentioned today.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi—Sir, in Rome where there is a chapel—before you have reached there, you come to arenas, and the collonade spreads like this and says 'come, all come to me'. Similarly, I say that all please come with your cooperation in this dire necessity of the State and assist us to create a right psychology in the employees so that we may put our heads together and retrieve the State from financial danger to which we are fast advancing. This is my request to you all. Please do not take it with a grain of salt but take it with frankness and fairness.

1968

Adjournment

145

A D J O U R N M E N T

The Assembly then adjourned till 10 A. M. on Monday the 18th March 1968.

S H I L L I N G :—
The 13th March, 1968

U. Tahbildar,
Secretary,
Legislative Assembly Assam.